

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

**JUNGMANNOVY ZÁKLADNÍ ŠKOLY
BEROUN, PLZEŇSKÁ 30**

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Jungmannovy základní školy Beroun

Název školy:

Jungmannova základní škola Beroun

Adresa školy:

Plzeňská 30, Beroun, 266 01

Ředitel školy:

Mgr. Ivan Souček

Koordinátor ŠVP:

Mgr. Jiří Bartoš

Kontakty:

telefon: +420 311 622 474

web: www.jzs.cz

e-mail: sekretariat@jzs.cz

Zřizovatel školy:

Město Beroun

Husovo nám. 68

266 01 Beroun

telefon: +420 311 654 111

www.mesto-beroun.cz

IČO: 70975019

IZO: 002050579

REDIZO: 600043029

Platnost dokumentu:

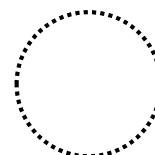
Od 1. 9. 2014

č.j.: 260/2014

ŠVP byl schválen na pedagogické radě školy dne 25. 8. 2014.

.....
Mgr. Ivan Souček

ředitel školy

razítko školy

2. Charakteristika školy

Jungmannova základní škola v Berouně, jejímž zřizovatelem je MÚ Beroun, je zařazena do sítě škol rozhodnutím ze dne 13. 2. 1996. V právní subjektivitě je od 1. 1. 2003. Naše škola je zaměřena zejména na výuku jazyků. Rozšířená výuka jazyků probíhá na škole od roku 1988. V posledních letech rovněž klademe větší důraz na výuku informatiky.

Jungmannovu ZŠ navštěvují nejen žáci z blízkého okolí, ale i z okolních obcí a měst. Škola leží v centru města a její dostupnost je velmi dobrá.

2.1 Úplnost a velikost školy

Jsme škola úplná a poskytujeme základní vzdělání od 1. do 9. ročníku. Na prvním i druhém stupni jsou 2 - 3 paralelní třídy. Školu navštěvuje přibližně 500 žáků a průměrná naplněnost tříd je 25 žáků.

2.2 Materiální a prostorové podmínky školy

Výuka probíhá v budově na Plzeňské ulici. V budově je 21 kmenových učeben, 8 odborných učeben a 5 oddělení školní družiny. Součástí školy je i soukromá školní jídelna, která v rámci sjednaných služeb zajišťuje stravování pro žáky. Pro žáky je zde o přestávkách i pultový prodej občerstvení.

Škola má čisté, světlé a estetické prostory. Na vzhledu tříd se podílejí ve velké míře učitelé a žáci. Prostory pro výuku žáků jsou dostačující a na dobré úrovni. Jsou zde zavedeny odborné pracovny - moderní multimediální učebna s interaktivní tabulí, 2 pracovny PC, jazyková učebna, chemicko-přírodovědná učebna, zeměpisná učebna, fyzikální učebna, cvičná kuchyně, keramická dílna a školní dílna. Učebny jsou postupně vybavovány interaktivními tabulemi. Po stránce audiovizuální techniky a pomůcek je škola vybavena poměrně dobře.

Kapacita dvou malých tělocvičen neodpovídá potřebám školy, rovněž i školní hřiště v atriu školy, které prošlo rekonstrukcí, plně nepostačuje. Proto po celý rok využíváme rovněž městské sportoviště v Hlinkách, kam učitelé se žáky docházejí. Škola má poměrně dobré hygienické zázemí (šatny, WC). Škola nemá venkovní prostory pro výuku pěstitelských prací.

Vybavení pro vyučující je na dobré úrovni. Všechny kabinety a sborovny jsou vybaveny PC s neomezeným přístupem k internetu a telefonem. Každý učitel školy má svou pracovní e-mailovou adresu. Celá budova je propojena telefonní linkou pro interní volání, venkovní hovory lze přepojovat na jednotlivá pracoviště. Ve sborovnách jsou rovněž k dispozici tiskárny a centrální síťová tiskárna s kopírkou v ředitelně. Kopírování je pro pedagogické pracovníky prvního i druhého stupně samostatně zajištěno. Ve sborovně je umístěna i učitelská knihovna.

Zaměřujeme se na bezpečnost žáků. Kamerovým systémem jsou monitorovány vchody a šatny pro přezouvání. Pro větší bezpečnost uložených věcí jsou šatny vybaveny šatními skřínkami.

Naším cílem je neustále prostory pro výuku zkvalitňovat a modernizovat.

2. Charakteristika školy

2.3 Péče o integrované a zdravotně postižené žáky

K výuce žáků se specifickými poruchami učení a chování přistupují učitelé individuálně, pro každého žáka s potvrzenou poruchou z pedagogicko-psychologické poradny (PPP) je vypracováván individuální plán vzdělávání.

Pro žáky s vývojovými poruchami učení byla na 1. i 2. stupni zřízena oddělení pro nápravu čtení a odstraňování těchto poruch. Zde vyučují učitelky se specializačním kurzem.

Kromě spolupráce s PPP v Králově Dvoře byla navázána spolupráce s SPC Praha, vedeným Mgr. Michalovou – speciální pedagožkou. Zároveň podle potřeby jsou prováděny sociometrické studie tříd. Zvláštní péči věnujeme i žákům ze sociálně znevýhodněného prostředí.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má okolo 35 členů. Téměř většina pedagogů je plně kvalifikovaná, ostatní si doplňují vzdělání. Ve škole pracuje výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů a to jak na prvním, tak druhém stupni ZŠ a koordinátor EVVO. Škola má ICT koordinátory - správce počítačové sítě.

Na prvním stupni většina sboru ovládá nebo studuje anglický jazyk. Dvě paní učitelky jsou proškoleny pro jazykovou přípravu žáků z EU. Všichni učitelé jsou proškoleni v problematice ochrany člověka za mimořádných událostí. Většina pedagogického sboru prošla školením ICT gramotnosti. Rovněž si velká část učitelů doplňuje jazykové vzdělání. Při výuce angličtiny spolupracujeme s rodilým mluvčím.

2.5 Charakteristika žáků

Převážná část žáků jsou děti z okolí, od šestého ročníku přibývají žáci z okolních měst a obcí.

V posledních letech vzděláváme i děti cizích státních příslušníků. Škola byla vybrána KÚ Středočeského kraje, aby zajišťovala jazykovou přípravu žáků z EU - třídy pro jazykovou přípravu. Jedná se o začlenění dětí z EU s trvalým, nebo přechodným pobytem na území ČR a jejich výuku českého jazyka na komunikační úrovni. Škola spravuje spádově okres Beroun.

2.6 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Pedagogové vzájemně spolupracují na školních projektech. Již několik let pořádáme jazykové, výměnné a poznávací pobyty v anglicky, německy a francouzsky mluvících zemích. Každoročně probíhá projekt „Předvánoční města v SRN“ – zde pravidelně žáci navštěvují blízka města, jako jsou Drážďany, Norimberk, Pasov atd.

Dále jsou pořádány školy v přírodě, lyžařské a snowboardové kurzy, výuka plavání pro 2. a 3. třídy a výuka bruslení pro 4. a 5. třídy.

Třídní kolektivy vyjíždějí pravidelně na řadu exkurzí, výletů, návštěv kulturních zařízení jak ve městě Beroun tak i v Praze, Kladně a Plzni. Na škole velmi dobře pracuje Klub mladých diváků.

Škola je zapojena do dlouhodobého projektu o.s. Magdalena a p. Mgr. J. Sixty Sám sebou, zaměřených na sociálně patologické jevy ve společnosti.

2. Charakteristika školy

2.7 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči se neustále rozvíjí. Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím, v době pravidelných měsíčních konzultačních a třídních schůzek (žáci mohou být přítomni při jednání rodičů a učitele). Zároveň mohou rodiče navštívit školu při dnu otevřených dveří. Škola pořádá dílny pro předškoláky, které se snažíme připravit na vstup do „velké školy“.

Rodiče jsou o dění ve škole pravidelně informováni na webových stránkách školy (zde funguje tzv. návštěvní kniha) a rodičovským zpravodajem. Žáci rovněž vydávají svůj školní časopis.

Při škole pracuje také občanské sdružení „Pomoc škole“, které pomáhá nejen postřehy z řad rodičovské veřejnosti, ale velkou měrou i finančně. Spolupodílí se na financování řady projektů na zlepšení pracovního prostředí a technického zázemí žáků.

Úzce spolupracujeme s městem Beroun – pořádání různých tematických výstav, spolupráce při Vánočních a Velikonočních trzích a na dalších kulturně společenských akcích.

Velmi dobrá je spolupráce s Muzeem Českého krasu, s městským kinem Mír, s uměleckou agenturou p. Kebrleho, která nabízí škole kulturně naučné pořady a s Tanečním klubem pí. Chvátalové.

Rovněž velmi úzce spolupracujeme s Policií ČR, Hasičským ZS, Červeným křížem a agenturami Hasík a Helpík. Žáci 8. ročníků pravidelně navštěvují Úřad práce, kde se seznamují s problematikou volby povolání. Školu navštěvuje i MUDr. Mulač, který pořádá pravidelné přednášky o dospívání a dietoložka, seznamující žáky se zásadami zdravé výživy.

2.8 Školní parlament

Žáci se podílí na řízení školy prostřednictvím školního parlamentu, kde předkládají podněty a připomínky k životu a organizaci školy, navrhuje a sami organizují své vlastní projekty.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Na základě vzdělávacích potřeb žáků a kvalifikovanosti pedagogického sboru je naše škola zaměřena zejména na výuku jazyků. Anglický jazyk vyučujeme od první třídy, druhý cizí jazyk nabízíme již v šesté třídě.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

V rámci vzdělávacího procesu /tj. při výuce i mimo ni/ jsou na naší škole rozvíjeny všechny klíčové kompetence. Jsou uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku. Jednotlivé klíčové kompetence jsou naplňovány všemi pedagogy.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Klíčové kompetence	Formy, metody, postupy, aktivity
KOMPETENCE K UČENÍ Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací. Žáky vedeme k sebehodnocení. Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch. Žáky vedeme k organizování některých akcí mimo vyučování. Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost. Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád. Učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho další přínos. Zadáváme žákům zajímavé domácí úkoly.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit. Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy (Pythagoriáda, Cermat, matematický Klokán apod.) Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života. Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem používat. Žáci jsou úměrně k věku vedeni k používání internetu. Na škole v přírodě a projektových dnech používáme k logickému řešení problémů monoprojekty. Žáci prezentují své názory myšlenkami a nápady ve školním časopise. Podle svých schopností a dovedností se zapojují do soutěží. Starší žáci připravují různé aktivity pro mladší spolužáky (divadlo, soutěže,..) Děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných. Ke komunikaci a informovanosti ve škole využíváme školní časopis a školní parlament. Podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami. Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci ve vyučování. Podporujeme komunikaci s partnerskými školami (spolupráce se školou v Německu, Francii).
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých	Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení. Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech. Usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině. Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí. Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky. Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.
KOMPETENCE OBČANSKÉ – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	Ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování. Školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách. V naší škole jsou respektovány individuální rozdíly (národnostní, kulturní,...). Žáky vedeme k třídění odpadů.
KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	Žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci. Výuku doplňujeme o praktické exkurze. Výběrem volitelných předmětů pomáháme žákům při profesní orientaci. Pestrou nabídkou zájmových útvarů ve škole podněcujeme u žáků zájem o další orientaci

3.3 Péče o žáky se speciálními potřebami

Cílem je zajistit potřebnou podporu žákovi a rodině, ve spolupráci s učiteli vytvořit podmínky ve škole pro rozvoj schopností žáků včetně žáků se speciálními potřebami, věnovat pozornost podpoře úspěšnosti vzdělávání žáků primárně prostřednictvím diferencovaného a individualizovaného pedagogického přístupu k žákům.

- škola upřednostňuje individuální integraci a individuální vzdělávací plán (IVP)
- zabezpečí odpovídající učební pomůcky
- zajišťuje pravidelný kontakt se zákonnými zástupci
- organizuje spolupráci se specializovanými institucemi
- zabezpečí odpovídající metody a formy práce doporučené specializovaným poradenským zařízením

3.3.1 Péče o talentované žáky

Práce s nadanými žáky vyžaduje od vyučujících náročnější přípravu v jednotlivých předmětech. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšíření větší hloubky zvládnutí daného učiva – zejména v těch předmětech, kde tito žáci prezentují své nadání.

V hodinách se pracuje podle individuálního plánu, jsou jim dávány náročnější samostatné úkoly. Jsou pověřováni vedením a řízením pracovních skupin. Je jim dáván prostor pro hlubší bádání a zkoumání. Usilujeme o maximální využití potenciálu žáka. Není cílem vytvářet „elitu“, ale zatížit tyto žáky v míře, která odpovídá jejich potřebám, v množství informací a podnětů, které ve svých ročních předávají dále (např. formou referátů, atd.). Cílem je odstraňovat výkonové zprůměrnování, ale i poskytnout podporu těmto žákům v jejich osobnostně – sociálním rozvoji.

Velmi často se stává, že nadaní žáci mají výkyvy v chování. Jejich chování je nutné usměrňovat s pedagogickým optimismem, taktně, ale důsledně. Usměrnujeme je zejména v osobnostním chování, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným žákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

Některé ukazatele k identifikaci nadaného žáka

- Bystrý, vnímavý, chápe souvislosti, rád řeší náročné úkoly
- Rychle se učí nové věci
- Bohatý, aktivní slovník, vyjadřování
- Často se ptá k věci
- Zaměřuje se na nové, aktuální poznatky, události
- Má vynikající paměť
- Chce úkoly řešit samostatně
- Je nápaditý a originální v řešeních, odpovědích
- Má důvěru v sám sebe

Sledované činnosti učitele v práci s nadanými žáky:

1. Učitel mapuje, co už žáci znají, znalost ocení a případně využije v práci s ostatními

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

2. Nenutí je opakovat základní úroveň učiva jenom proto, že ji právě probírá se třídou
3. Místo práce na základní úrovni nebo jejího procvičování jim poskytuje možnost zúčastnit se činností, stimulujících jejich další rozvoj
4. Zjišťuje, jaké jsou jejich zájmy, a bere je v úvahu při přípravě projektů
5. Poskytuje jim určitou volnost ve výběru, jak využijí „ušetřený čas“
6. Umožňuje jim postupovat v učení rychleji, než jejich spolužáci
7. Nechává je při učení často užívat techniky vlastního objevování a vyhnout se dominantním výukovým metodám
8. Důvěřuje jejich schopnosti učit se netradičními způsoby
9. Pomáhá nadaným žákům najít jim podobné vrstevníky, neposuzuje jejich sociální dovednosti pouze na základě toho, jak vycházejí se svými spolužáky
10. Motivuje je (umí nadchnout) možností volby, vlastního výběru témat, úkolů, postupů, učením stanovování vlastních cílů a hodnocením vlastní práce

Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka na žádost zákonného zástupce přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku (§14 vyhlášky 73/2005 Sb.). Součástí žádosti žáka, který plní povinnou školní docházku, je vyjádření školského poradenského zařízení a registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

3.3.2 Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Naši pedagogové sdílí filosofii integrace a věnují se dětem se speciálními potřebami, nevydělujeme žáky se speciálními potřebami, považujeme za přínosné neznačkovat tyto děti a zároveň jim zajistit potřebnou podporu. Tuto péči zajišťují výchovný poradce ve spolupráci se specializovanými pracovišti a všichni učitelé.

Pro úspěšné vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami poskytujeme

- diagnostiku potřeb žáka (se souhlasem zákonného zástupce)
- zajištění potřebné individuální péče případně individuální vzdělávací plán
- odpovídající metody a formy práce, v případě potřeby pomoc pedagogického asistenta
- zprostředkování další odborné péče a diagnostiky (se souhlasem zák. zástupce)
- nápravu SPU
- poradenství žákům, rodičům a učitelům
- koordinaci domácích a školních přípravy stanovením pravidel pro rodiče
- přihlídnutí při klasifikaci ke stupni a druhu specifické poruchy

Zároveň se zabýváme i žáky se sociálním znevýhodněním. V této oblasti úzce spolupracujeme se sociálním odborem města Beroun, s místními neziskovými organizacemi zabývajícími se pomocí rodinám a dětem se sociálním znevýhodněním a rovněž s občanským sdružením Pomoc škole, které na naší škole působí.

V péči o žáky se sociálním znevýhodněním dále

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

- věnujeme větší pozornost osvojení českého jazyka, ale i seznámení s českým prostředím, jeho kulturními zvyklostmi a tradicemi
 - doplňujeme vzdělávací obsah specifickými materiály o historii, kultuře a tradicích jejich národnosti
 - ředitel školy může snížit či zrušit platbu za ŠD, nebo za mimoškolní činnosti pořádané školou
 - ve spolupráci s OSVZ MěÚ Beroun nabízíme možnost čerpat jednorázový finanční příspěvek zejména na LVK, ŠvP, seznamovací pobyty žáků, pobytové zahraniční zájezdy – řídí se platnými pravidly a předpisy vyplácející organizace
 - ve spolupráci s občanským sdružením Pomoc škole nabízíme možnost čerpat finanční příspěvek na výlety, exkurze, kulturní pořady či nezbytné školní potřeby
- Návrh spolu s doporučením na snížení či prominutí platby či finanční příspěvek od občanského sdružení předkládá řediteli školy vždy třídní učitel nebo přímo zákonný zástupce.

3.3.3 Péče o žáky – cizince, pobývající na území ČR

O zařazení žáka-cizince do ročníku rozhodne ředitel školy na základě doporučení vyučujících českého jazyka, který zjistí úroveň znalostí z českého jazyka a úroveň dosaženého vzdělání.

Vyučující českého jazyka ve spolupráci s třídním učitelem průběžně sleduje dosahované výsledky žáka ve výchovně vzdělávacím procesu a v případě změny navrhne řediteli školy přestup do vyššího nebo nižšího ročníku.

Žák - občan Slovenské republiky – má právo při plnění studijních povinností používat, s výjimkou českého jazyka slovenský jazyk.

Škola nemá povinnost žáka-cizince doučovat českému jazyku. Na žádost zákonného zástupce zařadí ředitel školy žáka - cizince do TJP (kurz českého jazyka) a to na základě platných zákonů, vyhlášek a nařízení.

Třídní učitel je povinen projednat s vyučujícími:

- informace o žákovi-cizinci
- úroveň dosaženého vzdělání
- způsob hodnocení a klasifikace

3.3.4 Výchovné poradenství, psychologická péče a prevence sociálně patologických jevů

Výchovný poradce školy zabezpečuje

a) Péči o žáky s výukovými potížemi a zdravotním postižením

- Ve spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky sleduje žáky s výukovými problémy
- Předkládá učitelům, řediteli školy a rodičům návrhy na další péči o tyto žáky
- Zajišťuje případné vyšetření v PPP, SPC.
- Pomáhá učitelům při shromažďování podkladů pro psychologická a speciálně pedagogická vyšetření

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

- Podílí se s dalšími pedagogickými pracovníky na zpracování dokumentace integrovaného žáka, zejména IVP
- Metodicky pomáhá učitelům poskytujícím nápravnou péči
- Poskytuje poradenskou činnost pro rodiče

b) Metodickou a informační činnost

- Předává informace z oblasti výchovného poradenství dalším pedagogickým pracovníkům
- Informuje žáky a jejich rodiče o činnosti PPP a SPC a o dalších poradenských službách v regionu (úřad práce, sociální péče, krizová centra....)
- Poskytuje poradenskou činnost pro žáky, zejména pomoc při potížích v učení, v chování, ve vztazích ve škole, v životě
- Navrhuje řešení situací včetně programů pro třídy

c) Dokumentace

Soustřeďuje odborné zprávy o žácích v poradenské péči

Je zodpovědný za včasné vypracování IVP.

Vede databázi integrovaných žáků , soustřeďuje individuální učební plány .

Školní metodik prevence zabezpečuje

a) Metodické a koordinační činnosti

- Koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy
- Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání , zneužívání sektami, prokriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších SPJ
- Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence SPJ (vyhledávání problémových projevů chování, preventivní práce s třídními kolektivy apod.
- Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců, prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasismu, xenofobie a dalších jevů, které v souvisí s otázkou přijímání kulturní a etnické odlišnosti
- Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence SPJ, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s odbornými pracovišti (poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými a dalšími zařízeními a institucemi), které působí v oblasti prevence SPJ)
- Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence SPJ v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů

b) Informační činnosti

- Zajišťování a předávání odborných informací o problematice SPJ, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy
- Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast multikulturní výchovy, další organizace státní správy či občanská sdružení

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

c) Poradenské činnosti

- Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy SP chování, poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s třídními učiteli)
- Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje SPJ u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj SPJ ve škole
- Příprava podmínek pro integraci žáků z různého multikulturního prostředí ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními

3.4 Průřezová témata

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a vstupují do mnoha činností ve výuce i mimo ni.

Všechna průřezová témata jsme začlenili na 1. i na 2. stupni do vzdělávacího obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů. Dále jsou průřezová témata realizována projekty, kterými jsou doplňovány samostatné předměty nebo projekty ročníkovými, resp. celoškolními.

Názvy průřezových témat a jejich tematické okruhy jsou uvedeny v tabulkách vyučovacích předmětů.

Tabulka názorně vyjadřuje začlenění průřezových témat a jejich tematických okruhů do jednotlivých ročníků.

1. stupeň

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Název temat. okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Rozvoj schopnosti poznávání	Čj, Vv	Čj, Vv	Čj, Vv	Čj, Vv	Čj, Vv
Sebepoznávání					Přv
Seberegulace a sebeorganizace			Prv, Vv		
Psychohygiena			Prv, Vv		
Kreativita	Čj, Vv, Hv, Pč	Čj, Vv, Hv, Pč	Čj, Vv, Hv, Pč	Čj, Vv, Hv, Pč	Čj, Vv, Hv, Pč
Vztahy mezi lidmi	Prv	Prv	Prv	VI	
Komunikace			Čj, Vv	VI	VI
Kooperace	Prv, Pč	Prv, Pč	Prv, Pč	Přv, Pč	Pč
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		Prv	M	M	
Praktická etika, hodnoty, postoje	Prv	Prv	Prv	VI	VI

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola			Prv, Čj, Vv, Pč	Čj, Přv	Čj, Přv
Občan, občanská společnost a stát		Prv	Prv		
Formy participace občanů v politickém životě					VI
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá					VI
Objevujeme Evropu a svět					Pč, Vv, Přv
Jsme Evropané			Čj, Pč, Vv	Čj, Pč, Vv, VI	

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní difference					VI
Lidské vztahy		Prv			
Etnický původ					VI
Multikulturalita					VI
Princip sociálního smíru a solidarity					

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy				Přv	
Základní podmínky života			Prv	Přv	Přv
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			Čj, M, Prv, Vv	Čj, M, Přv, Vv	Čj, M, Přv, Vv
Vztah člověka k prostředí					Přv, Vv, Pč

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické členění a vnímání mediálních sdělení				M, Tv, VI	M, Tv
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					
Stavba mediálních sdělení					
Vnímání autora mediálních sdělení					
Vliv médií			Čj, Prv	Přv, Čj	Přv, Čj
Tvorba mediálních sdělení				Čj, VI, Přv	
Realizační tým					

2. stupeň**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA**

Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Rozvoj schopnosti poznávání	M, F	M, F	M, F, Ch,	M, F, Ch
Sebepoznávání			Čj, Vko	
Seberegulace a sebeorganizace	Vko		Vko	
Psychohygiena				VkZ
Kreativita		Hv, Vv		
Vztahy mezi lidmi	Vko	Vko	Vko	
Komunikace	Hv		Vko	Pč
Kooperace	Vko		Vv	Vv
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			Vko	
Praktická etika, hodnoty, postoje	Vko	Vko	Vko	Vko

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	Vko	Vko		
Občan, občanská společnost a stát		Vko		
Formy participace občanů v politickém životě			Vko	Vko
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			Vko	Vko

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	Fj, Hv	Aj, Nj, VkZ		Aj, Vko
Objevujeme Evropu a svět		D, Z	Z	Nj, Fj
Jsme Evropané	Vv			Čj, Vko

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní difference		VkO		
Lidské vztahy	VkO	VkO, Fj		Nj, Fj
Etnický původ		VkO	Př	Fj
Multikulturalita			Hv, Vv	VkO
Princip sociálního smíru a solidarity		Čj		VkO

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	Př, Z	Př		
Základní podmínky života	Př	Př	Ch, Př	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			Př	Ch, Př, VkO
Vztah člověka k prostředí				Ch, Př, VkO

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické členění a vnímání mediálních sdělení	Čj	VkO	VkO	VkO, VkZ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				VkO
Stavba mediálních sdělení				Čj
Vnímání autora mediálních sdělení				Čj
Vliv médií				Vko, VkZ, Hv
Tvorba mediálních sdělení			Nj	Čj, Vv
Realizační tým				Čj

Průřezové téma Environmentální výchova je dále realizováno celoškolním projektem ke Dni Země a jako volitelný předmět v 8. ročníku.

4. Učební plán

4.1 Učební plán

1.stupeň

vzdělávací oblast	vzděl. obor	1.	2.	3.	4.	5.	dotace	min.dotace
jazyk a jazyková komunikace matematika a její aplikace	český jazyk	7+2	7+1	7+1	7+1	7	35 +5	35
	anglický jazyk	+2	+2	3	3	3	9 +4	9
	matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20 +4	20
informační a komunikační tech.	informatika					1	1	
								1
člověk a jeho svět	prvouka	1	2	3			6	
	vlastivěda				2	2	4	
	přírodověda				1	1+1	2 +1	12
umění a kultura	výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	
	hudební vých.	1	1	1	1	1	5	
								12
člověk a zdraví	tělesná vých.	2	2	2	2	2	10	
								10
člověk a svět práce	pracovní.čin.	1	1	1	1	1	5	
								5
disponibilní dotace hodin	český jazyk	2	1	1	1		5	
	matematika		1	1	1	1	4	
	přírodověda					1	1	
	anglický jazyk	2	2				4	14
dotace hodin		21	22	24	25	26	118	118

4. Učební plán

2.stupeň

vzdělávací oblast	vzděl. obor	6.	7.	8.	9.	dotace	celkem	min.dotace
jazyk a jazyková komunikace	český jazyk	4	4	4	3+2	15 +2	33 +7	15
	anglický jazyk	3	3	3	3+1	12 +1		12
	Nj zač. / Nj či Fj	0/+2	0/+2	3/3	3/3	10		
	cvič. z Čj	+2/0	+2/0	0	0	+10		6
matematika a její aplikace	matematika	4	4	4+1	3+2	15 +3	15 +3	15
informační a komunikační tech.	informatika	1	1	1	1	1 +3	1 +3	1
člověk a příroda	fyzika	1	2	2	1	6	21 +3	21
	chemie			2	2	4		
	přírodopis	2	2	1+1	1	6 +1		
	zeměpis	1+1	1+1	2	1	5 +2		
člověk a společnost	dějepis	2	2	2	2	8	11	11
	výchova k občanství	1	1	0	1	3		
umění a kultura	výtvarná vých.	2	2	1+1	1	6 +1	10 +1	10
	hudební vých.	1	1	1	1	4		
člověk a zdraví	těl. vých.	2	2	2	2	8	10	10
	vých. ke zdraví	1	1	0	0	2		
člověk a svět práce	prac. činnosti	1	1	0	0		3 +1	3
	Člověk a svět práce	0	0	1	1	3 +1		
disponibilní dotace	český jazyk				2	2	18+6	18+6
	německý j. / francouzský j.	2	2	3	3	10		
	německý j. zač.	0	0	+3	+3	+6		
	cvič. z Čj	+2	+2			+4		
	matematika			1	2	3		
	informatika		1	1	1	3		
	přírodopis			1		1		
	zeměpis	1	1			2		
	výtvarná vých			1		1		
	prac. činnosti	1				1		
	konverz. v Aj				1	1		
dotace hodin		29	30	32	31	122	122	122
ročník		6.	7.	8.	9.			

Prac.činnosti 6. a 7.roč. technické praktikum + vedení domácnosti, 8. a 9.roč. Člověk a svět práce - volba povolání

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

Disponibilními dotacemi na prvním stupni jsme vzhledem k zaměření naší školy na jazyky posílili výuku anglického jazyka dvěma hodinami v 1. a 2. ročníku a český jazyk v 1.-4. ročníku pěti hodinami dle tabulky učebního plánu. Dále v 2.-5. ročníku je po jedné hodině posílěna matematika a v 5.ročníku jednou hodinou přírodověda. Na druhém stupni jsme z disponibilní dotace v rámci volitelných předmětů využili 10 hodin, v rámci kterých umožňujeme našim žákům se již od 6. ročníku zaměřit na druhý cizí jazyk dvěma hodinami, který je v 8. a 9. ročníku posílen o hodinu zaměřenou na konverzaci. Žáci se slabými jazykovými dispozicemi si mohou v 6. ročníku místo druhého cizího jazyka zvolit Cvičení z českého jazyka a s druhým cizím jazykem začít až v 8. ročníku. Druhý cizí jazyk je tak v 6. roč. volitelný, v 8. a 9. roč. povinný.

Zbývající hodiny disponibilní dotace jsme posílili o 3 hodiny informatiku, o 2 hodiny český jazyk, o 3 hodiny matematiku, o 2 hodiny zeměpis, o 1 hodinu anglický jazyk, přírodopis, pracovní činnosti a výtvarnou výchovu.

Třídy na jazyky dělíme do skupin na prvním stupni dle počtu žáků. Na druhém stupni jsou žáci rozřazeni do skupin na základě testu na začátku 6. ročníku, který sestavuje a vyhodnocuje předmětová komise anglického jazyka. Rozřazení do skupin je prostupné, kdykoli mohou žáci přejít na základě žádosti rodičů nebo změny úrovně žáka do jiné skupiny.

Vyučovací předmět český jazyk integruje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru český jazyk a literatura, na prvním stupni ještě rozšířený o psaní.

Výchovy, informatika, pracovní činnosti a Člověk a svět práce mohou být vyučovány v blocích.

5. Učební osnovy

5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět český jazyk má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení, neboť

- rozvíjí kultivovaný ústní a písemný projev
- pomáhá při chápání okolního světa i člověka samotného
- přispívá k porozumění mezi lidmi
- dokáže vyjádřit zásadní myšlenky a řešit problémy lidí
- seznamuje žáky s kulturním dědictvím národa
- vede žáky k porozumění hlavní myšlenky literárních děl
- využívá různých zdrojů informací (internet, slovníky, encyklopedie, příručky) k rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání

Předmět český jazyk se vyučuje jako povinný předmět, zahrnuje český jazyk a literární výchovu, na 1. stupni ještě psaní. V 1. ročníku se předmět vyučuje 9 hodin týdně, v 2. až 4. ročníku 8 hodin týdně, v 5. ročníku celkem 7 hodin týdně. Na druhém stupni v 6. až 8. ročníku 4 hodiny týdně, v 9. ročníku 5 hodin. Zároveň budou hodiny posíleny volitelným předmětem cvičení z českého jazyka v 6., 7. a 9. ročníku.

2. Průřezová témata

Předmětem český jazyk se prolínají tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického člověka
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

3. Výchové a vzdělávací postoje pro rozvoj klíčových kompetencí

Výchové a vzdělávací postupy jsou ve výuce českého jazyka uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vybírat a využívat vhodné způsoby, metody a postupy pro efektivní učení
- aplikovat naučená jazyková pravidla a vzájemně je propojovat
- osvojovat si literární pojmy a vytvářet komplexní pohled na kulturní jevy
- vyhledávat a třídit informace a využívat je v praktickém životě
- kriticky hodnotit výsledky učení a diskutovat o nich

Kompetence k řešení problémů

- využívat získané dovednosti a vědomosti k nalézání mluvnických pravidel

5. Učební osnovy – charakteristika předmětu Český jazyk

- samostatně hledat různé varianty řešení, nacházet shodné i odlišné znaky
- obhajovat svá rozhodnutí
- rozpoznat chybná řešení a poučit se z nich

Kompetence komunikativní

- výstižně a souvisle vyjadřovat myšlenky v písemném i ústním projevu
- pochopit a správně formulovat obsah sdělení
- rozšiřovat slovní zásobu pomocí četby různých druhů textů
- zapojovat se do diskuze a umět obhájit názory
- využívat běžné informační a komunikační prostředky pro komunikaci a spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální

- účinně pracovat v malé skupině i v rámci celé třídy
- podílet se na vytváření pravidel práce v týmu
- respektovat zkušenosti a názory jiných
- v případě potřeby poskytovat pomoc ostatním

Kompetence občanské

- poznávat a chránit naše kulturní tradice a dědictví
- aktivně a tvořivě se zapojovat do kulturních činností
- chápat základní ekologické souvislosti a utvářet kvalitní životní prostředí
- odmítat útlak a hrubé zacházení, respektovat společenské zákony a normy

Kompetence pracovní

- dodržovat při práci vymezená pravidla
- plnit včas své povinnosti a závazky
- využívat své znalosti k vlastnímu rozvoji i k přípravě na budoucí povolání
- dokázat se adaptovat na změněné nebo nové pracovní podmínky

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Český jazyk

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
1.	– rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	– hláskosloví, stavba slov, nauka o slově – tečka, otazník, vykřičník	Prv OSV – schopnost poznávání-paměť, soustředění	
	– užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	– spisovný mluvený projev z hlediska slovní zásoby		
	– porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	– komunikace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva		
	– v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	– nácvik tempa řeči, správného dýchání	Hv	
	– volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	– verbální a nonverbální prostředky/mimika/ komunikace: prosba, poděkování, blahopřání, omluva	Prv	
	– zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	dodržování hygienických návyků správného psaní /sezení, držení tužky, umístění sešitu a jeho sklon/		
	– píše správné tvary písmen a číslic , správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	– nácvik plynulého psacího pohybu – nácvik sebekontroly		
	– čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku.	– pamětné osvojování básní, říkadel, rozpočítáadel a jejich přednes – výcvik hlasitého čtení krátkých slov, vět, jednoduchého textu	Prv, Hv OSV – kreativita	
	– rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	– pojmy: říkadla, rozpočítáadla, hádanka, pohádka, báseň		
	– pracuje tvořivě s textem podle pokynů a podle svých schopností	– přednes, vyprávění, dramatizace pohádky nebo básně		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Český jazyk

2.	– respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	– výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů – formy společenského styku	Prv	
	– pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou či nedbalou výslovnost	– recitace básní, vhodná intonace		
	– v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	– rozvíjení znělého hlasu – nácvik tempa řeči, správné dýchání	Hv	
	– volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	– komunikační projev s verbálními a nonverbálními prostředky, oslovení, pozdrav, poděkování, blahopřání	Prv, Hv	
	– zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	– dodržování hygienických návyků správného psaní		
	– píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	– úhledný písemný projev – adresa, jednoduché přání	Prv	
	– seznamuje se s významy slov, zvláště slova významem souřadná, nadřazená, podřazená, dále slova opačného významu a slova citově zabarvená	– slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu		
	– rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího v mluveném i psaném projevu, učí se najít hranice větného celku, věty jednoduché a souvětí	– věta jednoduchá a souvětí, druhy vět		
	– osvojuje si interpunkci na konci věty jednoduché kromě vět zvolacích	– interpunkce na konci věty mimo věty zvolací		
	– rozpoznává podstatná jména a jejich tvary, slovesa a jejich tvary, předložky a některé spojky, seznamuje se s názvy ostatních slovních druhů	– slovní druhy, podrobněji podstatná jména a slovesa, předložky a některé spojky		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Český jazyk

	– poznává a učí se využívat v komunikační praxi vybraná pravopisná pravidla: ○ psaní i/y po tvrdých a měkkých souhláskách v českých slovech, ○ dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, slabikotvorné r,l ○ ú/ů mimo morfologický šev; ○ velkých písmen na začátku věty, ○ psaní znělých a neznělých souhlásek	– i/y po měkkých a tvrdých souhláskách,; dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, slabikotvorné r, l; ú/ů mimo morfologický šev; velkých písmen na začátku věty; psaní znělých a neznělých souhlásek		
	– seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	– vyprávění pohádky, spojování textu s ilustrací – popis jednoduchých předmětů	Prv,Hv,Vv,Pč OSV –osobnostní rozvoj, kreativita, schopnost poznávání	
	– čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku	– plynulé čtení jednoduchých vět, krátkého textu se správným přízvukem a intonací – přednes básně či úryvku prózy		
	– pracuje tvořivě s textem podle pokynů a podle svých schopností	– volná reprodukce textu – dramatizace pohádky, básně		
3.	– porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	– slova nadřazená, podřazená, souřadná, slova opačného významu – vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání, paměti, soustředění	
	– porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	– třídění slov – seznamování s některými slovními druhy		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Český jazyk

– rozlišuje slovní druhy v zákl. tvaru	– ohebné a neohebné slovní druhy		
– využívá především budující se dovednosti rozlišit kořen, předponovou a příponovou část slova a získává povědomí o skladebních dvojicích	– stavba slova a skladební dvojice		
– začíná rozlišovat některé gramatické kategorie jmen a sloves	– slovesa- číslo, osoba, čas a infinitiv – podstatná jména- pád, číslo, rod, životnost		
– užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	– tvary podstatných jmen, přídavných jm. a sloves v souvislém mluveném projevu, význam slov		
– spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	– věta jednoduchá a souvětí – spojovací výrazy		
– rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	– druhy vět podle postoje mluvčího – výběr vhodných jazykových prostředků		
– odůvodňuje a píše správně: i,í/y,ý po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě,mě; slova s ú/ů; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	– znalost správného pravopisu dle očekávaného výstupu		
– plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	– četba uměleckých, populárních a naukových textů – upevňování čtenářských dovedností a návyků – správná intonace	Prv OSV – osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání, řešení problémů	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Český jazyk

	– porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	– komunikace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva – dialog, mluvčí a posluchač		
	– respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	– výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů – formy společenského styku, zdvořilostní obraty		
	– pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou či nedbalou výslovnost	– správné používání slovního přízvuku a vhodná intonace		
	– v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	– rozvíjení znělého hlasu – nácvik tempa řeči a správného dýchání	Hv	
	– volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	– členění jazykového projevu	Prv OSV – sociální rozvoj - komunikace	
	– na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	– souvislé jazykové projevy – využívání jednoduché osnovy		
	– zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	– dodržování hygienických návyků správného psaní		
	– upevňuje si dovednost práce se seznamy řazenými podle abecedy, využívá pro svou potřebu slovník spisovné češtiny a pravidla českého pravopisu	– abeceda		
	– píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	– automatizace psacího pohybu – kontrola a odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu		
4.	– porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	– význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, opačného a stejného významu, slova citově zabarvená	Hv	
	– rozlišuje kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	– stavba slova		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Český jazyk

– aktivně používá přímou, nepřímou řeč a věty zvolací při tvorbě vlastních textů	– věta zvolací, přímá, nepřímá řeč a věta uvozovací		
– určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	– slovní druhy – tvary slov – mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves	OSV - schopnost poznávání	
– vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	– práce s větou	Cizí jazyk	
– odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	– věta jednoduchá, souvětí – výstavba věty, základní větné členy – vhodné rozvinutí věty jednoduché do souvětí	VI, Přv	
– užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	– spojování vět vhodnými spojovacími výrazy	VI, Přv	
– aktivně používá přímou, nepřímou řeč a věty zvolací při tvorbě vlastních textů	– věta zvolací, přímá, nepřímá řeč a věta uvozovací		
– píše a odůvodňuje správně i/y v koncovkách podstatných jmen	– vzory podstatných jmen		
– píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	– práce s vyjmenovanými slovy a se slovy příbuznými		
– zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	– určování podmětu s přísudkem,	Přv, VI MV – stavba mediál. sdělení	
– rozezná číslovky určité a neurčité a některé jejich druhy, zná pravopis řadových číslovek, skloňuje číslovky dvě a obě	– druhy číslovek: určité a neurčité, seznámení s číslovkami základními, řadovými, násobnými a druhovými- zaměřeno na pravopis číslovek řadových		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Český jazyk

– čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	– uvědomělé plynulé čtení uměleckých a populárně-naučných textů – tiché čtení s porozuměním	VI, Přv	
– rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	– vyhledávání klíčových slov, hledání podstatných informací	VI, Přv	
– posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	– čtení s předvídáním – práce s textem	VI, Přv	
– reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	– orientace v učebnicích, encyklopediích – reprodukce textu	VI, Přv	
– vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	– pravidla dialogu		
– rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	– reklama, vytváření reklamy	MV – fungování a vliv médií ve společnosti	
– volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, a tempo podle svého komunikačního záměru	– frázování, přízvuk, intonace, síla a barva hlasu	VI, Přv	
– rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	– spisovná a nespisovná slova, slova hovorová		
– píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	– členění textu na odstavce – stavba textu a orientace v něm		
– sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	– sestavení osnovy, nadpisu – vyprávění dle osnovy s dodržáním dějové posloupnosti	MV – tvorba mediálních sdělení	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Český jazyk

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
	– vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	– vyjádření pocitů, zážitků – porozumění přečteného, hledání souvislostí	Hv, Vv OSV – schopnost poznávání, řešení problémů, kreativita	
	– volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	– reprodukce obsahu textu – čtení s předvídáním – dramatizace, ilustrace k textu – vlastní literární tvorba		
	– rozlišuje různé typy uměleckých textů	– druhy a žánry dětské literatury		
	– při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	– poezie : lyrika, epika, rytmus, rým, verš, přízvuk – próza: povídka, bajka, spisovatel – divadelní představení, film, herec, režisér		
5.	– rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	– stavba slova		
	– určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	– slovní druhy a jejich třídění – tvary slov – mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves	OSV - schopnost poznávání	
	– rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	– spisovné a nespisovné tvary slov v mluveném i psaném projevu	VI, Přv MV – vliv médií	
	– vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	– práce s větou		
	– odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	– výstavba věty, základní větné členy /podmět, přísudek/ – věta jednoduchá, souvětí – vhodné spojování vět do souvětí		
	– užívá vhodných spojovacích výrazů,	– spojovací výrazy a jejich použití v		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Český jazyk

podle potřeby projevu je obměňuje	souvětí		
– píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	– práce s vyjmenovanými slovy a se slovy příbuznými		
– zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	– shoda podmětu s přísudkem, přísudek slovesný a přísudek jmenný se sponou, podmět nevyjádřený, několikanásobný – podstatná jména pomnožná		
– v psaném projevu uplatňuje vědomosti o psaní souhláskových skupin, předložek a předpon s- , z- a o koncovkách přídavných jmen	– druhy přídavných jmen, přídavná jména měkká, tvrdá a přivlastňovací		
– skloňuje číslovky tři a čtyři, rozezná číslovky složené	– skloňování číslovek tři a čtyři, číslovky složené		
– seznamuje se s druhy zájmen, skloňuje některé druhy zájmen	– druhy zájmen, skloňování zájmena já, ona, naše, vaše		
– čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	– výrazné a plynulé čtení přiměřeně náročných textů – tiché čtení s porozuměním	VI, Přv	
– rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	– vyhledávání klíčových slov – zaznamenávání podstatných jevů v textu		
– posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	– orientace v textu	VI, Přv	
– reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	– vyhledávání zajímavých prvků v textu – vystižení hlavní myšlenky textu		
– vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	– pravidla dialogu		
– rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	– práce s reklamou	MV – fungování a vliv médií ve společnosti	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Český jazyk

	– volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, a tempo podle svého komunikačního záměru	– předčítání, recitace – přízvuk, intonace, frázování, členění vět	VI, Přv	
	– píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	– popis předmětu, pracovního postupu – orientace ve stavbě textu – členění na odstavce	Pč Hv, Vv, VI, Přv OSV - řešení problémů	
	– sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	– pravidla sestavování osnovy – členění příběhu s dodržáním časové posloupnosti		
	– vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	– hodnocení literárních postav – vyjádření vlastních zážitků z četby		
	– volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	– volná reprodukce textu – dramatizace textu, ilustrace, vystižení děje – vlastní tvorba na volné téma		
	– rozlišuje různé typy uměleckých textů	– literatura umělecká, naučná, krásná – lidová slovesnost	Hv, Vv	
	– při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	– poezie: lyrika, epika, přirovnání, zosobnění, básník, básnická sbírka – próza: povídka, bajka, spisovatel, kniha, čtenář – divadelní představení, film, herec, režisér		
6.	-zvládá práci se základními jazykovými příručkami, ovládá pravopisné jevy	pravopis		pravopis v průběhu celého školního roku
	-správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov	tvarosloví (ohebné slovní druhy)		slovníky příručky literární texty PC programy
	-rozpozná základní i rozvíjející větné členy, větu jednoduchou a souvětí	skladba (základní větné členy, rozvíjející větné členy, jednoduchá věta, souvětí)		Divadlo, besedy, městská knihovna, čtenářský deník

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Český jazyk

	-chápe rozdíly mezi spisovnou a nespisovnou výslovností	zvuková stránka jazyka		
	-rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu	obecné poučení o jazyce		
	-dokáže vyplnit jednoduché tiskopisy	vyplňování tiskopisů	VkO – orientace v běžném praktickém životě, vztahy mezi lidmi- komunikace charakteristika člověka	
	-je schopen uplatnit základní normy písemného vyjadřování	jednoduché komunikační žánry		
	-dokáže vytvořit různé druhy popisu	popis	ostatní vyučovací předměty	
	-orientuje se v textu a rozpozná hlavní myšlenky	výtah a výpisky	Vv -sdělování pocitů a prožitků	
	-odliší přímou a nepřímou řeč	vypravování		
	-orientuje se v základních literárních žánrech a pojmech	literární žánry a pojmy	Hv- lidové písně, lidová slovesnost, hudební nástroje	
	-zvládá dramatizaci jednoduchého textu	lidová slovesnost, tradice a zvyky	VkO – zvyky, tradice	
	- seznamuje se významnými osobnostmi našich dějin a kultury	česká historie v literatuře	Dě,Hv,Vv- významné mezníky a osobnosti českých dějin a kultury	
	-interpretuje přečtený text	příběhy odvahy a dobrodružství	život dětí v cizích zemích vztah ke zvířatům, k přírodě	
7.	-chápe přenášení pojmenování, používá	slovní zásoba (význam slova, slova	MkV - solidarita a tolerance	pravopis v průběhu celého

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Český jazyk

samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slova	jednoznačná a mnohoznačná, synonyma)		školního roku
-rozpozná ohebné i neohebné slovní druhy, ovládá morfologické a pravopisné jevy	tvarosloví (ohebné a neohebné slovní druhy)		nástěnné tabule slovníky příručky literární texty PC programy divadlo besedy výstavy městská knihovna čtenářský deník
-dovede určit větné členy a rozpozná druhy vedlejších vět	skladba (druhy vět – VD,VJ, VE, druhy vedlejších vět)		
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický	pravopis	Vv, Hv – románské a gotické umění D- počátky českého státu Z – cestování	
-jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury -orientuje se v základních literárních pojmech -výrazně čte nebo přednáší literární text -formuluje názory na přečtený text -dokáže výstižně popsat umělecké dílo	straší česká literatura pohádka bajka cestopis popis (uměleckého předmětu)	Vv- výtvarné dílo, kompozice, barvy, kontrast	
-je schopen vyjádřit své city, pocity, nálady	subjektivní popis (líčení)	VkO- poznávání lidí, jejich charakterů	
-přesně pojmenuje charakteristické rysy popisované osoby	charakteristika (přímá, nepřímá)	Pč-Svět práce	
-dokáže sestavit vlastní životopis	životopis	Vv- ilustrace dramatizace	
-je schopen ústně i písemně sestavit vypravování podle pravidel výstavby daného slohového útvaru	vypravování		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Český jazyk

8.	-je schopen skloňovat nejpoužívanější přejatá slova	slovní zásoba (obohacování, slova přejatá a jejich skloňování)	OSV- sebepoznání a sebepojetí D, Vko – židovská tematika, rasismus ostatní předměty	pravopis v průběhu celého školního roku nástěnné tabule slovníky příručky literární texty PC programy divadlo besedy výstavy městská knihovna čtenářský deník
	-dovede určovat mluvnické kategorie sloves	tvarosloví (slovesa)		
	-ovládá základní pojmy ze skladby a rozlišuje významové poměry	skladba (významové poměry)		
	-má přehled o slovanských a světových jazycích	obecné poučení o jazyce (skupiny jazyků, rozvrstvení národního jazyka)		
	-jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury -formuluje vlastní názory na přečtený text	román bible balady příběhy se židovskou tematikou		
	-používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar -rozlišuje pojmy, fakta, názory, hodnocení -uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu	výtah charakteristika literární postavy výklad líčení úvaha		
9.	- dokáže se výstižně vyjadřovat, používá odborné názvy	slovní zásoba (homonyma, antonyma, odborné názvy)	VMEGS - jsme Evropané MV - tvorba mediálního sdělení - stavba mediálních sdělení - vnímání autora mediálních sdělení - realizační tým	pravopis v průběhu celého školního roku nástěnné tabule slovníky příručky literární texty PC programy
	- rozpozná slovní druhy, u ohebných určuje všechny mluvnické kategorie	tvarosloví		
	- ovládá syntaktické vztahy a vazby a z toho plynoucí pravopis	skladba (shrnutí)		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Český jazyk

- rozlišuje jednotlivé útvary českého jazyka - dbá na jazykovou správnost svých projevů - zná rozdělení slovanských jazyků - orientuje se v jednotlivých etapách vývoje českého jazyka	obecné poučení o jazyce (jazyková kultura, vývoj českého jazyka)	Vv, Hv – umělecké směry- renesance, baroko, Vv, Hv- umění 20. století D- dějiny 20. století Vko- problémy lidské nesnášenlivosti Vko – aktuální problémy současnosti Vv – umělecká díla Vko – sdělovací prostředky a my	divadlo besedy výstavy městská knihovna čtenářský deník
-orientuje se v jednotlivých etapách vývoje českého jazyka -orientuje se v základních dílech příslušného uměleckého směru -má přehled o významných představitelích české a světové literatury -je schopen formulovat vlastní názor na umělecké dílo	renesanční literatura barokní literatura moderní umělecké směry současná literatura		
-zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby členění	úvaha		
-dokáže popsat ústně či písemně umělecké dílo, vyjádřit svůj názor	popis uměleckého díla		
chápe roli mluvčího a posluchače, dodržuje komunikační normy	diskuze a proslov funkční styly		

5.2 Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

1. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Anglický jazyk je vyučovací předmět, který reprezentuje hlavní ze třech školou nabízených jazyků v rámci oboru Cizí jazyk. Jeho postupné osvojování pomáhá žákům snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Požadavky na vzdělání v anglickém jazyce směřují v ŠVP k dosažení úrovně A2, Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky.

Vzdělávací obsah předmětu vychází ze vzdělávacího oboru RVP ZV Cizí jazyk. K nábídku a rozvoji řečových dovedností, a to receptivních, produktivních, interaktivních a mediačních, je využívána slovní zásoba stanovených tematických okruhů a komunikačních situací, které odpovídají vyspělosti žáků, jejich zájmům, nadání a potřebám budoucího povolání.

Žáci začínají s povinnou výukou anglického jazyka v 1. třídě s dotací 2 hodiny týdně. Ve 3 hodinové dotaci týdně v každém ročníku v jeho výuce pokračují od 3. až do 9. třídy. V 9. třídě je v rámci disponibilní dotace výuka předmětu Anglický jazyk navýšena o 1 hodinu konverzace. Výuka probíhá v jazykové učebně, multimediální učebně, počítačové učebně a nebo ve třídách vybavených audiovizuální technikou. Výuka směřuje k praktickým dovednostem - náročnost a rozsah učiva volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka.

Na I. stupni (1. - 5. ročník) představuje výuka anglického jazyka úvod do cizojazyčného vzdělávání. Jde především o probuzení zájmu žáka o studium cizího jazyka a o vytvoření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost je soustředěna na osvojení zvukové podoby jazyka a o zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutého sdělení a ústně se vyjádřit jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjádřit. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku.

Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou, využívá se zde říkanek, nahrávek, písniček apod. Žáci jsou děleny do skupin.

Na II. stupni (6. - 9. ročník) jde již více o osvojování cizího jazyka jako prostředku dorozumívání a prostředku získávání dalších poznatků. Pozornost se již věnuje rozvoji všech řečových dovedností, čtení a písemné vyjadřování nabývá postupně na významu. Stále více se pracuje s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními), více se do výuky zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s PC a internetem. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích zemí. Vyučující vhodně využívá odlišnosti žáků v různých individuálních skupinových činnostech. Podporuje také další rozvíjení komunikačních dovedností žáků v navazování kontaktů s anglicky hovořícími osobami prostřednictvím internetu nebo osobních kontaktů (rodilý mluvčí v konverzačních hodinách).

5. Učební osnovy – charakteristika předmětu Anglický jazyk

Žáci jsou děleny do skupin, kdy výuka probíhá zpravidla v blocích - tedy ve skupinách žáků z různých tříd v rámci jednoho ročníku.

2. Vyučovacím předmětem Anglický jazyk prolínají následující průřezová témata:

VMEGS - Evropa a svět nás zajímá

3. Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce anglického jazyka uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vést žáky k odpovědnosti za jejich vzdělání
- učit žáky pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro studium i praktický život
- učit žáka vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu

Kompetence k řešení problémů

- učit žáky řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- učit žáky opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba
- snažit se odstranit strach/ostych komunikaci v anglickém jazyce s cizím člověkem
- podporovat samostatnost, tvořivost a logické myšlení

Kompetence komunikativní

- učit žáka porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce a zformulovat jednoduché myšlenky anglicky
- snaha, aby žák rozuměl promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
- podporovat integrované používání anglického jazyka a výpočetní techniky
- připravovat žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- učit žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

Kompetence sociální a personální

- učit žáka v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- rozvíjet u žáka schopnost dodržovat (v anglicky mluvícím prostředí) zásady slušného chování Žák spolupracuje (v anglicky hovořící skupině) na jednoduchém úkolu, zároveň jej učíme zastávat ve skupině různé role
- žák se učí kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- ukazovat žákům, že spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné síle.
- podporovat integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

Kompetence občanské

- vést žáka získávat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi
- vést žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- nabízet žákům různé aktivity (kulturní, rekreační apod.)

Kompetence pracovní

- vést žáky samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí
- demonstrovat na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Anglický jazyk

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
1.-3.	– vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	– čísla (1-20) – slovní zásoba z tématických celků		
	– rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje.	– pozdravy a loučení, představování se, vyjádřit souhlas a nesouhlas, sdělení záliby, reakce na pokyny		
	– rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova.	– abeceda a četba textu – psaní tematické slovní zásoby – používání slovníku s výslovností		
	– pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění.	– otázka, zápor, rozkazovací způsob – vyjádření libosti, nelibosti, dovednosti – osobní zájmena		
	– rozumí a používá slovesa – tvoří množné číslo podstatných jmen	– TO BE, TO HAVE GOT, LIKE, CAN – Tvoření prav. mn. čís. u podst. jmen		
	– používá abecední slovník učebnice.	– abeceda, hláskování (jména)		
4.	– rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům – rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova.	– pořádek slov ve větě – synonyma, antonyma – popis místa (předložky, vazba THERE IS / ARE) – odlišnosti čes. a angl. slovosledu – abeceda (spelling)		
	– rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.	– slovní zásoba z tématických celků – četba textu, volný překlad – poslech a sledování – práce s internetem – chápání slov v kontextu		
	– čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu.	– četba textu z učebnice – fonetický zápis – vázání slov – znělost, neznělost (zákl. sl. zásoba)		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Anglický jazyk

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
4.	– vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.	– odvození významu slova z kontextu – tvorba otázky a záporu (PRESENT SIMPLE, PRESENT CONTINUOUS) – porovnání zvyků a tradic v ČR a v anglicky mluvících zemích		
	– používá dvojjazyčný slovník.	– četba autentického textu, četba pohádek		
	– sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.	– jednoduchá sdělení (omluva, žádost, popis umístění, určení předmětu ve třídě...) – tvorba množného čísla podstatných jmen – přivlastňovací a ukazovací zájmena – určení polohy předmětů (vazba THERE IS / ARE)		
	– obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.	– reprodukce přiměřeně náročného textu – tvoření slov, slova stejného a opačného významu, význam slov v kontextu – porovnávání smyslu textů – reprodukce čteného a slyšeného textu		
	– aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci.	– pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování, představení – reakce na otázky, čas a směr, cesta		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Anglický jazyk

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
5.	- žák rozumí v slyšeném textu názvům nejběžnějších věcí kolem sebe - rozumí běžným, každodenním pokynům doma i ve škole - rozumí číslům a běžným číselným údajům - hláskuje jména a slova - rozumí v slyšeném i čteném textu základním informacím o lidech a jejich rodině - představí se, pozdraví, rozloučí a poděkuje - zeptá se na čas a na podobnou otázku i odpoví - rozumí základním hlavním bodům a informacím krátkých jednoduchých čtených textů, vyhledá v nich známá slova - sdělí o sobě základní informace a zeptá se na ně kamaráda - popíše jednoduchým způsobem předměty a obrázky - popíše svůj denní režim, co dělá rád a nerad - rozumí čtenému popisu volného času třetí osoby - v rozhovoru porovná své zájmy se zájmy kamaráda	- neurčitý člen - rozkazovací způsob - množné číslo podstatných jmen - vazba „there is/there are - abeceda - čísla od 1 do 100 - sloveso být - sloveso mít - osobní a přivlastňovací zájmena - postavení přídavných jmen ve větě - přivlastňovací pád - předložky s časovými údaji - přítomný čas prostý	Mat – matematické úkony, výpočet jednoduchých úloh Př- popis těla člověka a známých zvířat Hv – běžné hudební nástroje	V průběhu školního roku budou probírána např. témata: - názvy zemí - já, rodina a moji kamarádi - zájmové činnosti, režim dne - škola, předměty ve škole, vyučovací předměty - části lidského a zvířecího těla V průběhu školního roku budou zhotoveny individuální projekty na vybraná témata

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Anglický jazyk

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
6.	- žák popíše velmi jednoduše místo, kde bydlí, popíše svůj domov - popíše umístění významných budov ve městě - popíše, co umí a neumí dělat - zeptá se kamaráda, co umí a co neumí dělat a na podobné otázky odpoví - popíše stručně lidi a jejich aktuální činnosti - rozumí v čteném textu základním informacím o svých kamarádech, jejich rodině a zájmech - rozumí hlavním bodům slyšeného rozhovoru na blízké téma - rozumí hlavním bodům krátkého textu na známé téma - pojmenuje předměty a jevy, s kterými se běžně setkává - sdělí o sobě jednoduché základní informace týkající se rodiny, školy, zájmů a každodenních činností a zeptá se na ně kamaráda - zeptá se na datum, čas a cenu - rozliší aktuální děj od pravidelně se opakujícího - gramaticky správně popíše svůj běžný den, a co právě dělá - porovnává slyšené a čtené informace - sestavení jednoduchého (ústního i písemného) sdělení, které se týká probíraných témat	- předložky při popisu umístění - vazba „there is/there are“ - sloveso „mohu/umím“ - sloveso být a mít při popisu osob - přítomný čas průběhový - přítomný čas prostý - tvorba „ano/ne“ otázek a otázek pomocí tázacích zájmen - frekvenční příslovce - řadové číslovky - přítomný čas prostý vs průběhový - zájmena v předmětu	Př – klasifikace zvířat F, Mat – měření času Vv - popis vzhledu lidí D - původ názvů měst v Anglii	V průběhu školního roku budou probírána např. témata: - nábytek, části domu - místa a budovy ve městě - vzhled člověka - oblečení - měsíce v roce, data, narozeniny - domácí práce - zvířata V průběhu školního roku budou zhotoveny individuální projekty na vybraná témata <i>Pozn. žáci jsou rozděleni do skupin, které umožňují mírné rozdíly v tempu a hloubce učiva</i>

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Anglický jazyk

7. - vyhledá informace o minulých událostech v krátkém čteném textu - zeptá se kamaráda, co dělal v uplynulých dnech nebo o prázdninách a na podobné otázky odpoví - pojmenuje běžné dopravní prostředky a běžná místa, budovy a věci spojené s cestováním - označí množství jídla nebo pití pomocí porcí, balení nebo nádob - gramaticky správně sdělí, jaké jídlo a pití má v oblibě - rozumí čtenému i slyšenému popisu přípravy nějakého jídla - stručně charakterizuje svoje město/vesnici - pojmenuje různé druhy počasí - porovná mezi sebou vlastnosti, kvalitu či vzhled různých věcí - pojmenuje běžné typy TV pořadů - zeptá se kamaráda, co zamýšlí v nejbližších chvílích dělat a na stejné otázky odpoví - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	- minulý čas slovesa „být“ - minulý čas pravidelných sloves - minulý čas nepravidelných sloves - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - neurčitý člen a neurčitá zájmena - málo/několik - 2. stupeň přídavných jmen - 3. stupeň přídavných jmen - přirovnání „tak ... jak/jako“ - vyjádření „chystat se/hodlat něco udělat“ - přídavná jména, příslovce	<i>Zeměpis</i> - počasí v Evropě <i>Zeměpis</i> - jídla v cizích zemích - geografické útvary, místa a názvy VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice jiných zemí)	V průběhu školního roku budou probírána např. témata: - cestování o prázdninách - jídlo - vaření podle receptu - počasí - TV programy V průběhu školního roku budou zhotoveny individuální projekty na vybraná témata <i>Pozn. žáci jsou rozděleni do skupin, které umožňují mírné rozdíly v tempu a hloubce učiva</i>
---	--	--	--

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Anglický jazyk

8. - porovná svůj způsob života teď a před nějakou dobou - rozumí specifickým informacím v slyšeném stručném životopisu známé osobnosti - představí nového kamaráda/spolužáka ostatním - gramaticky správně formuluje prognózy do budoucnosti - gramaticky správně formuluje okamžité rozhodnutí - vede rozhovor s kamarádem o svých plánech a představách do budoucna - gramaticky správně popíše průběh běžné činnosti v minulosti - rozumí popisu událostí v minulosti a rozliší činnosti konané a vykonané - vhodně a správně užívá běžné fráze a obraty používané v hovorové angl. - rozumí slyšenému i čtenému popisu cesty - zeptá se na cestu a na stejný dotaz odpoví - gramaticky správně vyjádří, co bude dělat v nejbližším čase - krátce pohovoří na osvojené téma (podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou) - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - vypráví jednoduchý příběh či událost- popíše osoby, místa a věci - napíše jednoduchý text týkající se jeho samotného, školy, volného času	- minulý čas slovesa „být“ - minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves - vyjádření předpovědi do budoucna - vyjádření rozhodnutí - nabídka pomoci - minulý čas průběhový - minulý čas prostý vs minulý čas průběhový - určitý člen s názvy míst - určitý a neurčitý člen - neurčitá zájmena - osobní a přivlastňovací zájmena - aktivní vyhledávání nových výrazů ve dvojazyčném slovníku	<i>Zeměpis a geologie</i> - sluneční soustava <i>Zeměpis</i> - pojmenuje některé známé státy světa	V průběhu školního roku budou probírána např. témata: - rodina - vesmír - předpovědi do budoucna - přírodní katastrofy - bydlení, domy - místa ve městě - Londýn, New York - ptaní se na cestu, popis cesty V průběhu školního roku budou zhotoveny individuální projekty na vybraná témata <i>Pozn. žáci jsou rozděleni do skupin, které umožňují mírné rozdíly v tempu a hloubce učiva</i>
--	--	---	--

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Anglický jazyk

9.	- rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně pronášené promluvy, vyprávění či konverzace, které se týkají osvojovaných témat - v pomalu a zřetelně pronášeném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, zachytí konkrétní informace - zeptá se na základní informace týkající se činností, míst, osob, času a jiných osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví - mluví o své rodině, kamarádech, zájmech a volnočasových aktivitách, škole, prostředí, ve kterém se pohybuje, a dalších osvojovaných tématech - rozumí popisu osob, míst a událostí - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace. - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	- přítomné a minulé časy- využití a procvičení dosavadních vědomostí, kladné a záporné věty, otázka - budoucí čas- to be going to/ popř. will - vyjádření předpovědi do budoucna - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky „ano / ne“, otázky s tázacími zájmeny - předpřítomný čas- kladné, záporné věty, otázka a krátká odpověď - have to/ must/ mustn't/ want to would like to - pravopis slov osvojené slovní zásoby		V průběhu školního roku budou probrána např. témata: - Jídlo a pití - Plány do budoucna - Rodina - Bezpečnost V průběhu školního roku budou zhotoveny individuální projekty na vybraná témata <i>Pozn. žáci jsou rozděleni do skupin, které umožňují rozdíly v tempu a hloubce učiva</i>
	- napíše krátký jednoduchý popis osob, míst, popis cesty či události	- aktivní vyhledávání nových výrazů ve dvojazyčném slovníku		

5.3 Charakteristika vyučovacího předmětu Německý jazyk

1. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Německý jazyk reprezentuje jeden ze školou nabízených jazyků v rámci oboru Další cizí jazyk. Jeho postupné osvojování pomáhá žáku snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Výuka je zaměřena především na zvládnutí komunikativních dovedností na úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Velký důraz je kladen na dialogy, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní. Při výuce jsou využívány časopisy, jednoduché autentické texty, audionahrávky, eventuálně videonahrávky mluveného projevu, žáci jsou aktivizováni hrami, dramatizací, rapy atd.

Výuka probíhá v jazykových učebnách s možností použití videa, DVD přehrávačů, CD přehrávačů, možno využít i třídy s výpočetní technikou.

Předmět Německý jazyk jako další cizí jazyk se vyučuje v rozsahu 2 hodiny týdně pro 6. a 7. ročník a 3 hodiny týdně pro 8. a 9. ročník.

Výuka probíhá ve dvou úrovních:

- a) Žáci mají možnost zvolit si druhý cizí jazyk již od 6. ročníku.
- b) Žáci mají tento předmět zařazený povinně od 8. ročníku.

Třídy jsou zpravidla děleny v rámci ročníku.

Součástí vyučování je nejen vyučovací hodina, ale i příležitostné akce jako jsou výměnné zájezdy a exkurze do zahraničí, olympiády, projekty apod.

2. Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

VMEGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu

MkV - mezilidské vztahy a spolupráce

MV - tvorba mediálního sdělení

3. Výchovné a vzdělávací postupy:

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce předmětu Německý jazyk uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vybírat a využívat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojovat získané poznatky do širších celků
- poznávat smysl a cíl učení
- vést žáky k odpovědnosti za jejich vzdělání
- vést žáky k ověřování výsledků
- učit žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace

Kompetence k řešení problémů

- být schopen pochopit problém

5. Učební osnovy – charakteristika předmětu Německý jazyk

- umět vyhledat vhodné informace
- popsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba
- umět klást vhodné otázky
- snažit se odstranit ostych v komunikaci
- podporovat samostatnost, tvořivost a logické myšlení

Kompetence komunikativní

- komunikovat na odpovídající úrovni
- umět naslouchat promluvám druhých lidí
- umět vhodně reagovat
- dokázat zformulovat jednoduchou myšlenku německy
- vést žáka k výstižnému a souvislému projevu
- vytvářet příležitosti pro komunikaci
- učit žáka naslouchat druhým jako nezbytný prvek mezilidské komunikace

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat ve skupině
- být schopen sebekontroly
- hodnotit žáky způsobem, který jim umožní vnímat vlastní pokrok
- podněcovat žáky k vlastní argumentaci
- podporovat nutnost spolupráce
- podporovat integraci žáků

Kompetence občanské

- respektovat názory ostatních
- získávat představu o zvycích v německy mluvících zemích, dokáže porovnat
- učit se zodpovědně rozhodnout podle dané situace
- vést žáka k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- učit se diskutovat
- učit se naslouchání druhých

Kompetence pracovní

- samostatně pracovat
- být schopen efektivně organizovat svou práci
- dokázat využívat německého jazyka k získávání informací z různých oblastí
- využívat a pracovat s dvojjazyčným slovníkem
- napomáhat ke správnému řešení
- zohledňovat rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Německý jazyk

Vzdělávací obsah předmětu Německý jazyk

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
6. + 8. Z	- říká abecedu a hláskuje slova - umí pozdravit a rozloučit se - zná dny v týdnu - počítá od 0 do 20 - zapíše telefonní číslo - zná barvy - odhaduje význam cizích slov	abeceda, jazykolamy, výslovnost pozdravy čísla základní reálie internacionalismy	ČJ - mluvnice, slova převzatá, správný styl mluveného slova INF - práce s internetem, využití počítače Z - lidé a země	
	- umí se představit - zjistí základní údaje o druhých - porozumí jednoduchému textu - vyplní jednoduchý formulář - zvládá jednoduchou konverzaci - čte a rozumí názvům a jednoduchým větám (plakáty, katalogy)	časování slabých sloves, pomocná slovesa sein a haben tykání, vykání slovesný zápor slovosled věty oznamovací a tázací	Z - práce s mapou	
	- představí a popíše členy své rodiny - vypráví krátký příběh, - pracuje s obrázky	přivlastňovací zájmena a vazby přídavná jména v přísudku	ČJ - využití přísloví a přirovnání se zaměřením na vlastnosti VkO - moje rodina , osobnostní a sociální rozvoj komunikace	
	- základní prostorová orientace - umí zjistit čas - popíše jednoduše kamarády a jiné osoby	časové údaje a časové otázky rozšíření – přivlastňovací zájmena		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Německý jazyk

	- umí pojmenovat školní potřeby a předměty - zeptá se na rozvrh hodin -jednoduše popíše věci, osoby a zvířata - dokáže přikázat - seznámí se s mapou Německa	určitý člen neurčitý člen zápor kein rozkazovací způsob souhrnné opakování	Z - základní zeměpisné pojmy, orientace	
7. + 9. Z	- hovoří o zájmech svých a svých kamarádů - popíše činnosti během týdne - telefonuje zákl.informace - píše jednoduchý e-mail a chatuje	úvodní opakování upevnění časování slabých sloves v přítomném čase procvičení sein a haben předložka am	INF - práce s počítačem Vko - volnočasové aktivity	
	- umí pracovat s počítačem v NJ - popíše počítač a činnosti s ním - vyjmenuje základní zvířata, dokáže o nich vyprávět - zvládne připravit a napsat o sobě dopis	sloveso haben akuzativ podstatného jména po členu určitém i neurčitém procvičení záporu a tázacích vět slovní zásoba a její upevnění	Z - Vídeň, základní informace D, VV, HV - pohled do historie umění a hudby	
	- napíše jednoduchou pozvánku - zjistí přesný čas a informuje o něm - počítá do 100 - vyjádří věk, přesný čas, číslo, roční období	dativ podstatných jmen v jednotném čísle předložka in a um časové údaje, měsíce a roční období číslice 10-100 základní matematické úkony množné číslo podstatných jmen	ČJ - gramatické jevy	
	- hovoří o cestování - napíše jednoduchý pozdrav z dovolené, z prázdnin - dokáže zapsat základní údaje o sobě	vazba ich möchte předložky nach a in v zeměpisném významu názvy zemí časování nepravidelného slovesa fahren souhrnné opakování	Z - Evropa, práce s mapou ČJ - psaní dopisů, pohledů, vyplňování dotazníků VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Německý jazyk

8.	- dokáže popsat místo, kde bydlí a vést jednoduchý rozhovor o bydlení - vyjádří svou představu ideálního bydlení	opakování časování sloves časování nepravidelných sloves v přítomném čase slovesa s odlučitelnou předponou		
	- dokáže popsat své město - orientuje se podle plánu a popíše cestu ve městech - pozve své kamarády k návštěvě svého města - podá základní informace, poděkuje vyjádří souhlas i odmítnutí	předložka in vazba es gibt předložky s dativem osobní zájmena Salzburg - Mozart	Z - orientace v mapě určení světových stran ČJ - stylizace dopisů a pozvání INF - práce s internetem D, HV - Salzburg a jeho historie, osobnosti	
	- popíše svůj denní program, povinnosti, koníčky	některá způsobová slovesa číslice 1000-100000 doplnění a upevnění časových údajů zájmena	VkZ- zdravý životní styl, organizace vlastního času	
	- zná školní předměty - orientuje se v rozvrhu hodin - dokáže hovořit o škole - vede rozhovory na toto téma - vyjmenuje a popíše základní druhy sportů - hovoří o svém volném čase - dokáže připravit interview s osobností	další způsobová slovesa předložka in v akuzativu zájmeno man další předložky procvičení četby porozumění číslům a údajům závěrečné shrnutí, procvičení	MV – tvorba mediálního sdělení	
9.	- dokáže popsat lidské tělo a hovoří o něm - dokáže vyjádřit a popsat bolest, problémy spojené s nemocemi - zvládá rozhovor u lékaře	slovesa haben,sein v préteritu sloveso werden + přídavná jména zájmena min. čas Was tut dir weh?	Př - lidské tělo VkZ -člověk a nemoc, lidské zdraví, řešení situací	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Německý jazyk

- dokáže nakupovat, řeší běžné situace v obchodech - požádá o informace - orientuje se na poště, na nádraží - dokáže si zajistit cestov.jízdenku - vede rozhovor ve vlaku ,v autobuse... - dokáže hovořit o povolání	předložky ich möchte, ich hätte gern Berlin-die Hauptstadt	Z - Německo, státy EU práce s mapou	
- popíše počasí,vyjádří své pocity - orientuje se v ročních dobách - jmenuje a popíše druhy oblečení - zná zvyky a tradice - napíše blahopřání k různým příležitostem	množné číslo zájmena osobní a přivlastňovací préteritum modálních sloves		
- vypráví o dovolené, prázdninách - dokáže vyjádřit své plány - dokáže popsat , co se mi líbí či nelíbí - co mě baví či nebaví - hovoří o cestování	stupňování zeměpisné názvy skladba vět,souvětí závěrečné shrnutí ,opakování	Z - svět a já státy EU VMEGS – objevujeme Evropu MkV - mezilidské vztahy a spolupráce	

5.4 Charakteristika vyučovacího předmětu Francouzský jazyk

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

- poukazovat na význam studia cizího jazyka
- vytvářet jazykový základ pro vzájemnou komunikaci v Evropě i ve světě
- pomáhat poznat život a kulturní tradice jiných národů
- přispívat k porozumění mezi národy
- pomáhat pochopit propojení francouzských dějin i kultury a historie oblasti
- zvládnout komunikativní dovednosti na úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky

Předmět francouzský jazyk se vyučuje jako povinně volitelný předmět
v 6. a 7. ročníku 2 hodiny týdně,
v 8. a 9. ročníku 3 hodiny týdně

2. Průřezová témata

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět (postavení frankofonních zemí v současném světě, porozumění klíčových historických, politických a geografických souvislostí,...)

Multikulturní výchova - mezilidské vztahy a vztah k jiným etnikům, cizí jazyk pro dorozumění

3. Výchovné a vzdělávací postupy

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce francouzského jazyka uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- poznávat smysl a cíl učení cizího jazyka
- chápat potřebu věnovat se celoživotnímu učení jazyka
- osvojovat si základy mluvené i psané podoby jazyka
- být schopen pochopit obsah jednoduchého textu
- získávat správné výslovnostní návyky
- dokázat se dorozumět v běžných životních situacích psanou i mluvenou formou
- využívat pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- používat v hodinách spisovnou francouzštinu
- vést žáky ke kritickému hodnocení jejich vlastních výsledků i práce jejich spolužáků

Kompetence k řešení problémů

- vnímat různé problémové situace a přemýšlet o jejich příčinách
- vyhledávat informace k řešení problémů
- objevovat různé varianty řešení a kriticky je hodnotit
- být schopen obhájit svůj názor a najít logické zdůvodnění
- klást otázky vhodné k řešení problémů
- podněcovat žáky k diskuzi o problému a jeho řešení

5. Učební osnovy – charakteristika předmětu Francouzský jazyk

- zadávat úkoly přiměřené věku a schopnostem žáků

Kompetence komunikativní

- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů a spolupráci s jinými lidmi
- rozšiřovat si soustavně slovní zásobu a osvojovat gramatická pravidla
- být schopen zvládnout správnou stavbu francouzské věty
- dokázat komunikovat na dané téma
- učit žáky myslet a vyjadřovat se v cizím jazyce
- vést žáky k aktivnímu zapojení do různých aktivit v hodině
- vytvářet prostor k prezentaci žákovských projektů

Kompetence sociální a personální

- chápat potřebu spolupráce s druhými a oceňovat jejich zkušenosti
- přispívat k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy
- podílet se na vytváření pravidel práce v týmu
- vytvářet si pozitivní představu o sobě samém
- posilovat sebedůvěru žáků při samostatné práci i práci ve skupině
- sledovat, zda v týmu pracují všichni podle svých možností
- učit žáky poskytnout pomoc druhým nebo o ni požádat

Kompetence občanské

- být si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- respektovat přesvědčení druhých lidí
- odmítat útlak a hrubé zacházení, chovat se zdvořile k učitelům i spolužákům
- chránit a oceňovat kulturní a historické dědictví
- zapojovat se do vytváření kvalitního životního prostředí
- vést žáky k toleranci k sobě navzájem i k jiným kulturám
- umožňovat žákům pochopit principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- vytvářet prostor pro kulturní rozvoj žáků

Kompetence pracovní

- dodržovat a respektovat vymezená pravidla
- plnit v termínu své povinnosti a úkoly
- dokázat se adaptovat na změněné nebo nové pracovní podmínky
- používat účinně různé pomůcky a materiály
- vést žáky k využívání znalostí získaných v různých vzdělávacích oblastech
- požadovat důsledné dodržování termínů pro splnění daných povinností a úkolů
- umožňovat žákům ověřovat si správnost výsledků práce

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Francouzský jazyk

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
6.	- rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám	- základní společenské fráze(pozdravy, představení, poděkování) - tvoření otázky		- společná tvorba projektu na zadané téma Používaná učebnice: En francais 1 (J.Taišlová,E.Baranová, J.-L. Cluse)
	- rozumí jednoduchým pokynům a a adekvátně na ně reaguje	- užití základních předložek - zeměpis frankofonních zemí - časování sloves a vazba il y a - užívání členu určitého a neurčitého - tvoření rodu a čísla příd. jmen	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (postavení frankofonních zemí v současném světě)	
	- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	- pořádek slov ve francouzské větě - zájmena přivlastňovací - číslovky základní 0-100	zeměpis, cizí jazyky	
	- používá abecední slovník učebnice a dvojazyčný slovník	- francouzská abeceda - dny v týdnu		
7.	- sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných situacích	- vyjádření dat a hodin - francouzská adresa, telefonní číslo, dopis - vyjádření množství	MkV - mezilidské vztahy a vztahy k jiným etnikům	- společná tvorba projektu na zadané téma Používaná učebnice: viz 6. ročník
	- poskytne požadované informace	- vyjádření cesty - slovní zásoba počasí - seznámení s dopravními prostředky - pojmenování nejznámějších sportů - tvoření blízké budoucnosti	výchova k občanství, hudeb. a výt. výchova	
	- vyslovuje a čte nahlas delší texty	- francouzské tradice a zvyky, písně		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Francouzský jazyk

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
8.	- zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů	- vytvoření a užití minulých časů (passé composé a imparfait) - nákupy a číslovky řadové - časování nepravidelných sloves - činnosti vyjádřené zvrtnými slovesy - francouzská móda a módní návrháři		- 2 kontrolní samostatné práce - společná tvorba projektu na zadané téma Používaná učebnice: En francais 2 (A. Taišlová, E. Baranová, J.-L. Cluse)
	- napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	- užití zájmena tout - plán bytu a domu, jejich popis - volný čas a prázdniny - zvířata doma i v přírodě		
	- používá slovníku k překladu kratších textů	- práce s plánem Paříže - seznámení s památkami Paříže - francouzská poezie a písně	český jazyk, výtvarná výchova	
9.	- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace	- francouzská kuchyně, slovní zásoba jídlo, recepty - dělivý člen a jeho užití - časování pravidelných sloves		- 2 kontrolní samostatné práce - společná tvorba projektu na zadané téma Používaná učebnice: viz 8. roč.
	- vyplní základní údaje do formulářů a je schopen informovat o sobě i své rodině	- francouzský systém vzdělávání - stupňování přídavných jmen - ukazovací zájmena samostatná - tvoření příslovcí - historie olympijských her	MkV - mezilidské vztahy a vztah k jiným etnikům VMEGS – Objevujeme Evropu a svět	
	- osvojí si efektivní způsob studia cizího jazyka	- význam slov v kontextu - tvoření a užití futur simple - vyjádření podmínky skutečné - vývoj francouzské kulturní tvorby	dějepis, výchova k obč., cizí jazyky	

5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Matematika se vyučuje v 1.- 9. ročníku s časovou dotací:

- v 1. ročníku 4 hodiny týdně,
- ve 2.-5. ročníku 5 hodiny týdně
- v 6.- 7. ročníku 4 hodiny týdně
- v 8.- 9. ročníku 5 hodin týdně.

V 9. ročníku si mají ještě možnost žáci zvolit 1 hodinu týdně volitelný předmět Cvičení z matematiky.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy :

- číslo a početní operace (na 2. stupni číslo a proměnná)
- závislosti, vztahy a práce s daty
- geometrie v rovině a v prostoru
- nestandardní aplikační úlohy a problémy

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matem. postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice, ... ; zeměpis – měřítko, chemie - řešení rovnic, převody jednotek,.....)

2. Průřezová témata

OSV – rozvoj schopnosti poznávání

MV – kritické vnímání mediálních sdělení

3. Výchové a vzdělávací postupy

Výchové a vzdělávací postupy jsou ve výuce matematiky uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- mít schopnost vlastní pozitivní motivace
- porozumět abstrakci a vytvářet konkrétní logické postupy
- provádět rozbor a zápisy při řešení úloh
- zdokonalit grafický projev
- rozvinout abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení
- zvládnout věcnou a srozumitelnou argumentaci
- uspořádat navazující informace do systému
- používat výpočetní techniku dané úrovně

Kompetence k řešení problémů

- důvěřovat vlastním schopnostem
- překonávat nezdary
- chápat význam neúspěchu jako cesty k hledání možností
- prohloubit systematičnost, vytrvalost a přesnost
- být schopen rozboru problémů
- zvládnout najít plán řešení a odhadování výsledků
- umět analyzovat a vyhodnocovat správnost výsledků.

Kompetence komunikativní

- vyjadřovat se přesným matematickým jazykem
- zvládnout zdůvodňovat matematické postupy
- vytvářet hypotézy
- rozvinout schopnost sebekontroly
- rozumět nutnosti kultivovaného projevu

Kompetence sociální a personální

- rozvinout ochotu pomoci ostatním
- zvládnout asertivní jednání
- srozumitelně a věcně argumentovat prostřednictvím řešení
- chápat nutnost tolerance k názorům ostatních
- vnímat sebe jakou součást většího celku
- naučit se pracovat v týmu.

Kompetence občanská

- naučit se zdravé kritice i sebekritice
- prohlubovat vytváření vlastního názoru na informace
- porozumět potřebě sounáležitosti v práci
- pochopit nutnost ohleduplnosti

Kompetence pracovní

- schopnost vytvořit si zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě
- naučit se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech.
- rozvinout schopnost syntézy informací
- vnímat souvislosti matematických znalostí v příbuzných oborech a aplikovat je
- naučit se efektivitě práce a vhodné organizaci práce

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Matematika

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
1.	– používá přirozená čísla k modelování reálných situací – počítá předměty v souboru do 20 – vytváří soubory s daným počtem prvků	– manipulace s předměty – počítání prvků		
	– čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla od 0 do 20 – užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	– čtení a zápis čísel – vztahy větší, menší, rovno a – znaménka $>$, $<$, $=$		
	– užívá lineární uspořádání – zobrazí číslo na číselné ose	– orientace na číselné ose – pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi		
	– provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	– sčítání a odčítání v oboru 0-20 bez přechodu přes 10		
	– řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	– slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací		
	– popisuje jednoduché závislosti z praktického života	– práce s informací, práce s tabulkou – matematizace reálného života – orientace v čase		
	GEOMETRIE			
	– rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa – nachází v realitě jejich reprezentaci	– vyhledávání určitých tvarů v okolí – třídění předmětů podle tvaru – rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh		
	– rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	– dřívkové a papírové tvary		
	– rozezná krychli, válec, kouli a kvádr na modelech ze stavebnice – nachází v realitě jejich reprezentaci	– skládání obrazců z geometrických tvarů - krychlové stavby, plány staveb		
2.	– používá přirozená čísla k modelování reálných situací	– numerace v oboru 0-100 – násobky 0-10		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Matematika

– počítá předměty v souboru do 100 – vytváří soubory s daným počtem prvků		MV - kritické vnímání mediálních sdělení (orientace v datech...)	
– čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla od 0 do 100 – užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	–čtení a zápis čísel –vztahy větší, menší, rovno a –znaménka > ,<, =		
– užívá lineární uspořádání – zobrazí číslo na číselné ose	– orientace na číselné ose – pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi		
– provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	– sčítání a odčítání v oboru 0-100 – násobky 0-10 – dělení na části, po částech		
– řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	– slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací		
– orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	– určování času		
– popisuje jednoduché závislosti z praktického života	– seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy – orientace a čtení matem. zápisů		
– doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	– práce s tabulkou a s grafy – pohyb po čtvercové síti, číselné ose – práce s údaji		
GEOMETRIE			
– rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa – nachází v realitě jejich reprezentaci	– vyhledávání určitých tvarů v okolí – třídění předmětů podle tvaru – rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh		
– rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	– modelování geometrických útvarů podle zadání		
– rozezná krychli, válec, kouli a kvádr na modelech ze stavebnice	– skládání obrazců z geometrických tvarů		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Matematika

	– nachází v realitě jejich reprezentaci	– stavby z krychlí – plány staveb		
	– porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	– bod, přímka, polopřímka a úsečka – měření v cm, mm		
3.	– používá přirozená čísla k modelování reálných situací – počítá předměty v souboru do 1000 – vytváří soubory s daným počtem prvků	– manipulace s předměty – počítání prvků – numerace 0-1000	MV kritické vnímání mediálních sdělení (orientace v datech...)	
	– čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla od 0 do 1000 – užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	– čtení a zápis čísel v oboru 0-1000 – vztahy větší, menší, rovno a – znaménka $>$, $<$, $=$ – zaokrouhlování		
	– užívá lineární uspořádání – zobrazí číslo na číselné ose	– orientace a pohyb na číselné ose –		
	– provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	– sčítání a odčítání pamětné i písemné v oboru 0-1000 – násobení a dělení v oboru malé násobilky – písemné násobení jednocifer. číslem – dělení se zbytkem –		
	– řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	– slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací		
	– orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	– určování času – převádění jednotek času		
	– popisuje jednoduché závislosti z praktického života	– seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy – práce s daty		
	– doplňuje tabulky, schémata,	– práce s údaji		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Matematika

	posloupnosti čísel	– tabulka, grafy, diagramy		
	GEOMETRIE			
	– rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa – nachází v realitě jejich reprezentaci	– vyhledávání určitých tvarů v okolí – třídění předmětů podle tvaru – rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh		
	– rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	– modelování geometrických útvarů podle zadání – čtvercová síť		
	– rozezná krychli, válec, kouli a kvádr na modelech ze stavebnice – nachází v realitě jejich reprezentaci	– tělesa – krychlové stavby, plány, půdorys, nárys		
	– porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky – sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky mm	– bod, přímka, polopřímka a úsečka – měření v m, dm, cm, mm – rýsování úsečky		
4.	– využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	– principy asociativnosti a komutativnosti	MV - kritické vnímání mediálních sdělení (orientace v datech...)	
	– provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	– sčítání a odčítání čísel do 1 000 000 – písemné násobení 1 a 2 ciferným čís. – dělení jednociferným číslem – dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel – písemné násobení 1 - 4 ciferným čís.		
	– zaokrouhluje přirozená čísla – provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	– zaokrouhlování na 1000, 100, 10 – kontroly výpočtů		
	– řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	– slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Matematika

	– vyhledává, sbírá a třídí data.	– práce s daty		
	– čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	– diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády		
	GEOMETRIE			
	– narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	– práce s geometrickými útvary		
	– sčítá a odčítá graficky úsečky – určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	– délka úsečky – jednotky délky a jejich převody – obvod, obsah mnohoúhelníku, obrazce		
	– sestrojí rovnoběžky a kolmice	– rovnoběžky, různoběžky, kolmice		
	– rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	– osová souměrnost		
	– řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	– slovní úlohy s netradičními postupy		

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
5.	– využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	– principy asociativnosti a komutativnosti	MV - kritické vnímání mediálních sdělení (orientace v datech...)	
	– provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	– sčítání a odčítání čísel do 1 000 000 – písemné násobení jednociferným až čtyřciferným číslem – dělení dvojciferným číslem		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Matematika

– zaokrouhluje přirozená čísla – provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	– zaokrouhlování na miliony, tisíce, stovky, desítky – kontroly výpočtů		
– porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	– celá čísla a jejich znázornění (dluh, teploměr, ...)		
– čte a zapisuje desetinná čísla – umí zobrazit desetinné číslo na číselné ose – porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla – provádí početní operace s desetinnými čísly	- desetinná čísla (zápis na dvě desetinná místa) - zobrazení na číselné ose - porovnávání desetinných čísel - zaokrouhlování na jednotky - sčítání a odčítání desetinných čísel		
– modeluje a zapisuje zlomkem část celku – porovnává zlomky – sčítá a odčítá zlomky	– čtení, zápis zlomku, zlomek jako část celku, grafické znázornění zlomku – porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem - sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem		
– řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	– slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi		
– vyhledává, sbírá a třídí data	– práce s daty, aritmetický průměr		
– čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	– diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády		
GEOMETRIE			
– narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici) – užívá jednoduché konstrukce	– rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku – rýsování rovinných útvarů		
– určí obsah obrazce pomocí čtvercové	– obsah čtverce, obdélníku,		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Matematika

	sítě – užívá základní jednotky obsahu	trojúhelníku – jednotky obsahu		
	– sestrojí rovnoběžky a kolmice	– rovnoběžky, různoběžky, kolmice		
	– řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	– slovní úlohy s netradičními postupy		
Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
6.	- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla - provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně - provádí odhady a kontrolu výpočtů - zaokrouhluje - umí zobrazit přirozené číslo na číselné ose	- rozšířené opakování - přirozená čísla - čtení a zápis čísla v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - početní operace	OSV – rozvoj schopnosti poznávání	
	- modeluje a zapisuje zlomkem část celku - převádí zlomky na desetinná čísla a naopak - porovnává zlomky - čte a zapisuje desetinná čísla - zobrazí desetinné číslo na číselné ose - porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla - provádí početní operace s desetinnými čísly - převádí jednotky - zaokrouhluje	- čtení a zápis zlomku - desetinná čísla - čtení a zápis v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - porovnávání - zaokrouhlování - početní operace - převody jednotek	Fy - řešení početních úloh	- užití počítače
	- umí upravit jednoduché vzorce	- úprava jednoduchých vzorců	Fy - řešení početních úloh	
	- užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka	- geometrické útvary v rovině - rovina, bod, úsečka, přímka,	Fy - měření délky	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Matematika

- rýsuje lineární útvary - převádí jednotky délky, hmotnosti, času - umí vypočítat obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	- polopřímka, kružnice, kruh - převody jednotek - obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku		
- zná pojem druhé a třetí mocniny	- rozdíl mezi součinem a mocninou, zápis mocniny		
- zná jednotky obsahu a umí je převádět - umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku - využívá znalostí obsahu čtverce a obdélníku při výpočtech obsahů složitějších obrazců - charakterizuje tělesa krychle a kvádr - vypočítá povrch krychle a kvádr - převádí jednotky objemu - vypočítá objem krychle a kvádr	- obsah čtverce a obdélníku - jednotky obsahu - obsah složitějších obrazců s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku - krychle, kvádr, sítě těchto těles - povrch krychle a kvádr - objem krychle a kvádr - jednotky objemu	Fy - znalost objemu při výpočtu hustoty	
- zná pojem násobek, dělitel - umí použít znaky dělitelnosti - rozumí pojmem prvočíslo a číslo složené - rozloží číslo na součin prvočísel - určuje násobky a dělitele čísel, včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele	- dělitelnost přirozených čísel - násobek, dělitel, znaky dělitelnosti - prvočíslo a číslo složené - společný násobek a společný dělitel		
- rozumí pojmu úhel - narýsuje a změří daný úhel - umí sestavit jeho osu	- úhel a jeho velikost - pojem, rýsování a přenesení úhlu - osa úhlu	Z - určování zeměpisné polohy	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Matematika

	- rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - sčítá a odčítá velikosti úhlů ve stupních i v minutách - pozná dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastností	- jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu - ostrý, tupý, pravý a přímý úhel - početní operace s velikostmi úhlů - vrcholové a vedlejší úhly		
	- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti - pozná útvary osově souměrné a shodné útvary	- osová souměrnost - shodné útvary - osově souměrné útvary		
	- určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastnosti	- pojem trojúhelník - druhy trojúhelníků - vnitřní a vnější úhly trojúhelníku		- závěrečné opakování
7.	- umí napsat převrácený zlomek - provádí početní operace s racionálními čísly	- pojem racionální čísla - vztah mezi zlomky a racionálními čísly - zobrazení na číselné ose - převrácený zlomek - smíšené číslo - početní operace	OSV – rozvoj schopnosti poznávání Fy - racionální čísla při výpočtu rychlosti Ch, D - numerické výpočty	- opakování učiva 6.ročníku
	- rozlišuje kladná a záporná čísla - umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné a svislé číselné ose - chápe pojem opačné číslo - určí absolutní hodnotu čísla - provádí početní operace s celými čísly	- celá čísla - zobrazení na číselné ose - opačné číslo - absolutní hodnota - početní operace	Fy - využití při výkladu pojmu teplota	
	- užívá a zapisuje vztah rovnosti - řeší jednodušší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku řešení	- jednodušší lineární rovnice, rovnost - ekvivalentní úpravy		
	-řeší jednoduché slovní úlohy pomocí	- jednoduché slovní úlohy	Fy – vztahy mezi veličinami a	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Matematika

- lineárních rovnic - užívá logickou úvahu - dokáže vyjádřit neznámou ze vzorce	- výpočet neznámé ze vzorce	výpočet neznámé ze vzorce	
- pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška, vnitřní a vnější úhly,...) - umí sestrojit těžnice a výšky v trojúhelníku - umí sestrojit kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku - pozná shodné útvary - umí sestrojit trojúhelník z daných prvků a zapsat matematickými symboly postup konstrukce - dbá na kvalitu a přesnost rýsování	- těžnice a výšky trojúhelníku - kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku - shodnost trojúhelníků - trojúhelníková nerovnost - konstrukce trojúhelníků - věty sss, sus, usu		
- umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami - zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru - dělí celek na části v daném poměru - pracuje s měřítky map a plánů	- pojem poměr - zvětšení a zmenšení v daném poměru - rozdělení dané hodnoty v poměru - měřítko - mapa	Fy - vztahy mezi veličinami, páka, moment síly Z - měřítko plánu a mapy	
- určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti - vyjádří vztah tabulkou, rovnicí, grafem	- přímá úměrnost - nepřímá úměrnost		
- chápe pojem 1% - užívá základní pojmy procentového počtu - vyjádří část celku pomocí procent - umí použít trojčlenku - řeší slovní úlohy	- pojem procenta - základ, procentová část, počet procent - trojčlenka - slovní úlohy	Ch –koncentrace, výpočty pomocí trojčlenky	
- vypočítá obsah trojúhelníku - umí charakterizovat pojem rovnoběžníku - rozlišuje různé typy rovnoběžníků	- obsah trojúhelníků - pojem rovnoběžník - vlastnosti a rozdělení - konstrukce rovnoběžníku		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Matematika

	- umí sestrojit rovnoběžník - vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku	- obvod a obsah rovnoběžníku		
	- rozpozná a pojmenuje lichoběžník - umí sestrojit lichoběžník - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku	- pojem lichoběžníku - konstrukce lichoběžníku - obvod a obsah lichoběžníku		
	- rozezná, načrtne a pojmenuje hranol - vypočítá povrch a objem hranolu	- pojem hranol - povrch a objem hranolu		
	- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - určí středově souměrný útvar	- sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti		- závěrečné opakování
8.	- rozumí pojmu výraz - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - určí hodnotu číselného výrazu - umí dosadit do výrazu s proměnnou - provádí početní operace s výrazy	- číselné výrazy - proměnná - výrazy s proměnnou - úpravy výrazů	OSV – rozvoj schopnosti poznávání	
	- určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí kalkulačky a tabulek - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech	- pojem druhá mocnina a odmocnina - čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin - určení druhých mocnin a odmocnin		
	- rozliší odvěsnu a přepony v pravoúhlém trojúhelníku - využívá Pythagorovu větu při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku - umí využít poznatky ve slovních úlohách	- definice Pythagorovy věty - výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku pomocí Pythagorovy věty	Z, Pč – délky stran pozemků, vzdálenost na mapě	
	- zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, n je celé číslo - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	- čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem - zápis čísla pomocí mocnin deseti - početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	Fy – zápis jednotek fyzikálních veličin	
	- řeší složitější lineární rovnice pomocí	- složitější lineární rovnice, rovnost		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Matematika

	ekvivalentních úprav - provádí zkoušku řešení	- ekvivalentní úpravy		
	- řeší složitější slovní úlohy pomocí lineárních rovnic - užívá logickou úvahu - dokáže vyjádřit neznámou ze vzorce	- složitější slovní úlohy - výpočet neznámé ze vzorce	Fy – vztahy mezi veličinami a výpočet neznámé ze vzorce	
	- určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - vypočítá obvod a obsah kruhu	- pojmy kruh a kružnice - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice - obsah kruhu		
	- umí sestavit jednoduché konstrukce - využívá poznatků výška, těžnice, Thaletova kružnice v konstr. úlohách	- jednoduché konstrukční úlohy - Thaletova kružnice		- závěrečné opakování
9.	- rozkládá výraz na součin vytýkáním a pomocí vzorců - provádí početní operace s lomenými výrazy	- úpravy výrazů pomocí vzorců - rozklad výrazů na součin - pojem lomený výraz - početní operace s lomenými výrazy	OSV – rozvoj schopnosti poznávání	- opakování učiva 8.ročníku
	- řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech	- rovnice s neznámou ve jmenovateli		
	- řeší soustavu dvou rovnic se dvěma neznámými sčítací a dosazovací metodou - řeší slovní úlohy pomocí soustav lineárních rovnic	- soustava dvou rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic		
	- zakreslí bod v pravoúhlé soustavě souřadnic - chápe pojem funkce, co je a co není funkce - sestaví tabulku a nakreslí graf dané funkce	- pravoúhlá soustava souřadnic - pojem funkce - lineární funkce a přímá úměrnost - kvadratická funkce - lomená funkce a nepřímá úměrnost		
	- rozliší shodné a podobné útvary	- podobnost		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Matematika

	- zná a používá věty o podobnosti trojúhelníků	- věty o podobnosti trojúhelníků		
	- charakterizuje jednotlivá tělesa - vypočítá povrch a objem těchto těles	- kužel - jehlan - koule - povrchy a objemy těles		
	- pomocí procent vypočítá slevu, daň, vypočítá výši úroku. - definuje základní termíny pro úročení: úrok, sazba, úroková doba, úrokovací období. Uvede metody výpočtu úroků. - vypočítá podle vzorců konečnou výši uložené částky, při dané úrokové sazbě, dané době úročení a po odečtení daně	-finanční matematika		- závěrečné opakování

5.6 Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, tabulkami. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Předmět Informatika je realizován v 5. – 9. ročníku po jedné hodině týdně.

2. Průřezová témata

V rámci předmětu Informatika jsou realizovány některé tematické okruhy průřezových témat Mediální výchova, Multikulturní výchova, Osobnostní a sociální výchova, Enviromentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

3. Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce informatiky uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- samostatně objevovat možnosti využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívat zkušeností s jiným SW

Kompetence k řešení problémů

- vést k tvořivému přístupu při řešení úloh a projektů, učit se chápat, že problémy při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často mít více možností řešení
- vést nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávat prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- vést ke kolegiální radě či pomoci, umět pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci být ohleduplný a taktní, pochopit, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- seznamovat se s vazbami na legislativu a obecnými morálními zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...)
- vést ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se lze dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívat ICT pro hledání informací důležitých pro další profesní růst

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Informatika

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
5.	– Pozná tyto části počítače: monitor, skříň počítače, klávesnice, myš, reproduktory, tiskárna a ví, k čemu slouží. – Vysvětlí význam pojmu hardware, pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače. – Vysvětlí význam pojmu software.	Části počítače a vysvětlení pojmů hardware a software	Příklady výukových programů pro různé předměty.	Ukázka vnitřních součástí základní jednotky – skříň.
	– Sám správně zapne a vypne počítač.	Zapnutí a vypnutí počítače a monitoru		
	– Umí se přihlásit do a odhlásit ze sítě.	Přihlášení do a odhlášení se ze sítě		
	– S myší ovládá základní operace: klik - výběr, tažení se stisknutým levým tlačítkem, dvojklik, klik pravým tlačítkem – místní menu.	Ovládání počítače myší		
	– Orientuje se na klávesnici, zná funkce nejdůležitějších kláves	Ovládání počítače klávesnicí, základy techniky psaní 10 prsty		
	– Najde tlačítko start, najde hodiny a najde hledanou ikonu na ploše.	Orientace na ploše počítače		
	– Podle návodu učitele spustí a vypne program, zapne program pomocí ikony na ploše. Pracuje sám s výukovými programy určenými pro jeho ročník.	Práce s programy		
	– Zavírá, zmenšuje a zvětšuje	Práce s oknem		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Informatika

	okno.			
	– Dokáže prohlédnout soubor, složku v průzkumníku, vytvořit novou složku, soubor, přejmenovat složku, soubor, vyhodit složku, soubor do koše a ví, že složku může dál otvírat.	Práce se složkami a soubory		
	– V textovém editoru dokáže napsat krátký text, otevřít existující soubor, upravit vlastnosti písma a odstavce, příp. vložit obrázek, změnit jeho vlastnosti a umístit jej v textu. – Dokáže uložit změny.	Základní práce s textovým editorem – Uložení, otevření souboru – Pohyb v dokumentu (klávesnice, myš) – Označení části textu do bloku – Psaní, oprava textu (vel. Pís. S diakritikou, další znaky) – Základní typografická pravidla (psaní mezer za interpunkčními a dalšími znaky) – Písmo – typ, velikost, tučné, kurzíva, podtržené, barva (panel nástrojů) – Zarovnání odstavce (panel nástrojů) – Vložení obrázku - wordart, klipart – formát obrázku (velikost, barvy a čáry - výplň a ohrazení)		
	– S použitím nástrojů dokáže nakreslit obrázek a uložit jej.	Základní práce s grafickým programem	Matematika – plošné objekty.	Procvičení práce s myší.
	– Nezaměňuje pojmy Internet a web. Ví, co to je Internet, kdy vznikl a zná jeho služby. Spustí internetový prohlížeč.	Pojem internet, připojení k internetu a bezpečnost práce s internetem		Bezpečně na internetu. Kyberšikana.

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Informatika

	– Zná zásady bezpečné práce s internetem a pravidla slušného chování v prostředí sítě			
	– Zapiše adresu do správného pole a užívá pole Zpět, Vpřed, Domů.	Ovládání a procházení internetem		
	– Na webu dokáže vyhledat stránku o určitém tématu.	Vyhledávání informací, web	Vyhledávání webových stránek o tématech z různých předmětů.	
	– Zná význam pojmu poštovní programy, některý dokáže spustit a napsat zprávu, přečíst si došlou zprávu a zprávu smazat v poštovním programu nebo v internetovém prohlížeči.	Elektrická pošta = e-mail		
	– Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady.	Bezpečnost práce s počítačem		
	– Vytvoří jednoduchý sekvenční program	Základy algoritmizace		

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
6.	– Orientuje se v rozložení znaků na klávesnici – Ovládá klávesnici pomocí správného rozložení prstů	Technika psaní 10 prsty		
	– V textovém editoru dokáže napsat krátký text včetně dodržení základních typografických pravidel, otevřít	Práce s textovým editorem – Operace s dokumentem (komentář v dokumentu, přepínání mezi dokumenty, vložení jednoho dokumentu)		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Informatika

existující soubor, upravit vlastnosti písma a odstavce, příp. vložit obrázek, změnit jeho vlastnosti a umístit jej v textu. – Dokáže uložit změny na stejné místo nebo jinam, příp. pod jiným názvem.	dovnitř druhého) – Detailní formát písma – Detailní formát odstavce – Tvorba tabulek vč. Úpravy vzhledu, pojmy buňka, sloupec, řada		
– Na webu dokáže vyhledat a zpracovat informace k určitému tématu. Z webovské stránky dokáže uložit obrázek. – Vysvětlí pojmy: softwarové pirátství, etické kódy využívání software – Objasní, proč internet ne vždy zaručuje pravdivost informací a že obsahuje informace eticky závadné, uvede příklady	WWW = world wide web = web: – Vztah k Internetu – Bezpečnost na internetu v souvislosti se sociálními sítěmi – Pohyb po webu: - Přes hypertextové odkazy - Známá adresa - Jednoduché vyhledávání – Ukládání z webu: - Obrázek - text - soubory	Vyhledávání webovských stránek o tématech z různých předmětů. Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, informační etika	Kyberšikana.
– Dokáže vytvořit jednoduchou prezentaci pomocí prezentačního programu. – Ukáže na příkladech způsoby prezentace informací – Spustí prezentační program a prohlédne si již vytvořenou prezentaci – Sestaví osnovu prezentace (počet snímků, rozvržení snímků, vytvoření textové části) – Vkládá a upravuje nové snímky	Tvorba prezentací – Pracovní plocha prezentačního manažeru – Režimy zobrazení snímků – Práce se snímky – Obecný postup při tvorbě prezentace – Objekty na snímku (text, obrázky a grafické objekty v prezentaci) – Základní operace s grafickými objekty (změna velikosti, přemístění, smazání, barvy, čáry a výplň) – Efekty	Estetická a typografická pravidla	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Informatika

	- do prezentace – Aplikuje dostupné grafické prostředky prezentačního programu – Aplikuje efekty k jednotlivým položkám prezentace případně zautomatizuje některé její kroky	– Časování – Spuštění prezentace – Způsoby prezentace informací – webové stránky, prezentační programy, multimedia)		
	– Vytvoří jednoduchý program pomocí grafického programování	Základy algoritmizace		

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
7.	– Ovládá klávesnici pomocí správného rozložení prstů	Technika psaní 10 prsty		
	– Vysvětlí význam pojmu HARDWARE, pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače.	HW - HARDWARE <u>Skříň (základní jednotka)</u> – procesor, pevný disk (HDD), operační paměť (RAM), základní deska, zdroj, mechaniky <u>Periferie:</u> – vstupní zařízení (klávesnice, myš, skener, mikrofón, dig. fotoaparát) – výstupní zařízení (monitor, tiskárna, reproduktory ...)		Ukázka vnitřních součástí počítače.
	– Programy, které zná, umí zařadit do příslušné skupiny (podskupiny)	SW – SOFTWARE – Operační systémy – Aplikace (textové editory, grafické editory, výukové programy, komunikační programy ...)	Příklady výukových programů pro různé předměty.	
	– Efektivně používá více dokumentů a zvládá operace mezi nimi	Textový editor – Detailní nastavení stylu		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Informatika

	– Dokáže vhodně upravit vzhled písma – Dokáže zkontrolovat pravopis v dokumentu – Opraví chybná slova – Nastaví jazyk dokumentu – Vhodně vkládá různé proměnné do dokumentu (datum, symboly, matematické symboly) – Popíše využití funkce hromadná korespondence, obsahu a rejstříku – Upraví dokument pro tisk a zvládne nastavení parametrů pro tisk – Orientuje se a aktivně používá nápovědu textového editoru.	– Kontrola pravopisu vkládání proměnných do dokumentu – Hromadná korespondence – Vkládání symbolů do textu – Obsah a rejstřík – Vytváření obsahu – Předtisková příprava a tisk – Náhled na dokument		
	– Vysvětlí, k čemu se užívá tabulkový editor, jaké informace zpracovává – Vysvětlí základní pojmy: buňka, list, typy dat – Předvede základní operace s buňkami (vyplňování, editace) – Provede změnu formátu více buněk pomocí bloku – Vytvoří jednoduchý vzorec ručně nebo pomocí průvodce – Pomocí jednoduchého vzorce zpracuje číselná data – Používá nejpoužívanější funkce	Základní práce s tabulkovým procesorem – Základní operace s buňkami (označení, typy, pohyb po buňkách, oprava obsahu, přepisování obsahu, vymazání, nastavení šířky sloupce, dlouhý text v buňce) – Práce s blokem v tab. editoru – Vytvoření tabulky – Vkládání a editace dat – Jednoduché výpočty – Jednoduché vzorce (suma, průměr) – Jednoduché funkce		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Informatika

	(MIN, MAX, KDYŽ) – Zhodnotí vhodnost formátu tabulky či buněk a přesune buňky nebo tabulku – Zdůvodní výhodu listů a objasní jejich možné propojení – Navrhne a vytvoří tabulku – Danou tabulku prezentuje v podobě grafu – Posoudí vkusnost a vhodnost vzhledu a formy vypracované tabulky a grafu	– Přesouvání buněk a částí tabulky – Práce s listy – Operace s řádky a sloupci – Grafický formát buňky – Základní tvorba grafu a jeho úprava		
	– Dokáže vytvořit prezentaci pomocí prezentačního programu.	Práce s prezentačním programem		

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
8.	– Ovládá klávesnici psaním 10 prsty	Technika psaní 10 prsty		
	– Ovládá základní funkce digitální techniky – Diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky – Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení – Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	Digitální technika – Počítač a periferní zařízení – Digitální fotoaparát a videokamera – Tablety – Mobilní telefony – Přehrávače multimédií (optické, síťové ad.)	Pracovní činnosti - manuální zručnost při práci s technikou	
	– Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi	Digitální komunikační technologie – komunikační rozhraní drátové		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Informatika

	(cestování, obchod, vzdělávání, zábava) – Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu.	(USB, FireWire, Ethernet, eSATA, ad.) – komunikační rozhraní bezdrátové (WIFI, GSM, BT, ad.) – navigační technologie – moderní trendy v informačních a komunikačních technologiích		
	– Vytváří multimediální soubory pomocí běžně dostupných aplikací (freeware, aplikace OS) – Dokáže propojit různá zařízení za účelem archivace, úpravy a sdílení dat	Počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací – Úpravy, archivace, stříh – Operační systémy – Vzájemná komunikace zařízení	Výtvarná výchova - estetické cítění při tvorbě multimediálních děl.	
	– Rozumí principu jednotlivých služeb mobilních sítí – Dokáže v nabídce operátorů vyhledat optimální tarif pro daný objem služeb	Mobilní služby - operátoři, tarify, trendy	Výchova k občanství - finanční gramotnost Český jazyk - čtenářská gramotnost	
	– Rozumí základním pojmům z oblasti grafiky	Grafika – Formáty grafických dat – Pojmy: jas, kontrast, rozlišení, vektorová grafika, bitmapa (rastr)		
	– Používá digitální fotoaparát – Dokáže vložit do počítače obrázky z externích zařízení (scanner, digitální fotoaparát) – Rozpozná vhodnost úpravy fotografie	Pořízení obrázků a fotografií z externího zdroje: – Zdroje obrázků na internetu – Práce se skenerem – Práce s digitálním fotoaparátem – Úprava obrázku v grafickém editoru		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Informatika

	– Upraví obrázek do požadované podoby změnou velikosti, pozice, barvy, odebráním nebo přidáním částí fotografie, úpravou ostrosti – Upraví fotografii podle zadání – Předvede vlastní úpravu obrázku	Zpracování obrázků a fotografií – Ořiznutí a otočení – Úprava barev a jasu – Retušování – Doostření – Koláže – Formáty obrázků	Kreativita, estetické cítění	Bitmapová grafika
		Zpracování zvukových a videosouborů – Programy pro zpracování zvukových souborů – Programy pro zpracování videa		
	– Na základě znalostí práce s informacemi a grafikou dokáže zpracovat projekt na zadané téma.	Práce s informacemi a grafikou – projekty s využitím dovedností 5.-8. ročníku	MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení Stavba mediálních sdělení Práce v realizačním týmu	

Roč	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
9.	– Dokáže vysvětlit funkce procesoru, operační paměti a pevného disku a jakým způsobem ovlivňují výkon počítače. – Zná jednotky, kterými se označuje výkon procesorů a kapacita pamětí.	Hardware – software – HW – procesor, pevný disk, operační paměť, mechaniky + vnější paměťová média, karty, porty, zdroj, základní deska – jednotky: výkon procesoru (Hz), kapacita pamětí (B) a jejich násobky (K, M, G, T) – HW – periférie (klávesnice,	Výukové programy.	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Informatika

	– Dokáže vysvětlit pojem periferie a zařadit sem nejběžnější zařízení. – Dokáže vysvětlit pojem software, zná základní skupiny software a dokáže vysvětlit, jaké programy sem zařazujeme, k čemu takové programy slouží.	myš, monitor, tiskárny, reproduktory, ...) – SW – operační systémy, aplikace, utility, antivirové programy, komprimační programy		
	– Web používá jako zdroj informací. – Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost – Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví – Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	Internet a jeho služby – Internetové prohlížeče – Informace a informační činnost - proces vzniku, přenosu, ukládání a distribuce informací ve společnosti – Informační zdroje a informační instituce - zdroje informací v klasické i digitální podobě, možnosti získávání informací – Vyhledávání informací – Autorská práva, informační etika, copyright – Zdroje informací na internetu – Online aplikace (SaaS) – Cloudové služby – Informační etika - eticky závadné informace různých informačních médií	Web jako informační zdroj o tématech probíraných i v jiných předmětech MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti	
	– Vytvoří obrázek malováním v bitmapovém editoru – Vytvoří obrázek kreslením ve	Vytváření obrázků – Vytváření bitmapové grafiky – Vytváření vektorové grafiky	Výtvarná výchova – např. tvorba plakátů, přání apod. Kreativita, estetické cítění	Bitmapová a vektorová grafika

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Informatika

	vektorovém editoru			
	– Zná základní terminologii – Dokáže strukturovat text pomocí html tagů – Chápe princip oddělení vzhledu a struktury a obsahu webových stránek – Dokáže vyhledat a použít vlastnosti vzhledu stránky s použitím kaskádových stylů – Vyrobí jednoduchou webovou stránku	Tvorba webových stránek – Základní pojmy (stránka, editor, zdrojový kód, značkovací jazyk, atd.) – Přehled používaných technologií – Značkovací jazyky (css, html) – Základní tagy jazyka html – Princip vytváření vzhledu pomocí css – Vlastní návrh stránky	Výtvarná výchova – design stránek	
	– Dokáže rozložit zadaný problém na podproblemy a tyto dále analyzovat – Rozumí základním termínům z oblasti algoritmizace – Dokáže najít řešení jednoduchých algoritmizačních problémů a toto řešení prezentovat a) slovně b) graficky c) jako posloupnost příkazů – zná základní příkazy společné všem programovacím jazykům	Algoritmizace a programování – Algoritmizace postupu řešení úlohy či problému – Algoritmizace úloh z denního života a příkladů z aritmetiky a geometrie – počítačové programy a jejich různé druhy - úloha programu v počítači – základní programové konstrukce programovacího jazyka – standardní struktura programovacích jazyků	Matematika, Fyzika – řešení problémů a automatizace řešení	

5.7 Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

Oblast Člověk a jeho svět zahrnuje tyto vyučovací předměty, které jsou pouze na 1. stupni:

- Prvouka / 1. – 3. ročník/
- Vlastivěda /4. – 5. ročník/
- Přírodověda / 4. – 5. ročník/

5.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Prvouka

Vyučovací předmět Prvouka je určen pro 1. – 3. ročník 1. stupně.

Jeho obsahem je vhodné učivo vybrané z těchto tematických okruhů oblasti Člověk a jeho svět:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

5.7.2 Charakteristika vyučovacího předmětu Vlastivěda

Vyučovací předmět vlastivěda je určen pro 4. – 5. ročník 1. stupně.

Jeho obsahem jsou tato témata z oblasti Člověk a jeho svět:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas

5.7.3 Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodověda

Vyučovací předmět Přírodověda je určen pro 4. – 5. ročník 1. stupně.

Jeho obsahem jsou tato témata z oblasti Člověk a jeho svět:

- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v této oblasti:

Kompetence k učení

- vést žáky k samostatnému pozorování porovnávání získaných výsledků
- nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- vést žáky k orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učit je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti

5. Učební osnovy – charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

- vést žáky k utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně

Kompetence komunikativní

- seznámit žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech / kroniky, encyklopedie, internet, učebnice/
- vést žáky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

Kompetence sociální a personální

- vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů v oblasti vlastivědného a přírodovědného charakteru
- vést žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích
- vést žáky k přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

Kompetence občanské

- vést žáky k poznání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých pravidel soužití
- vést žáky k poznání podstaty zdraví a příčin nemoci, k upevňování preventivního chování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

Kompetence pracovní

- vést žáka k objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Prvouka

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
1.-3.	MÍSTO KDE ŽIJEME – vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí – začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě) – rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	– práce s plánem své obce – osobní bezpečí – nebezpečné situace - riziková místa a situace – název obce a jejích částí, orientace v místě bydliště – význačné orientační body, historická a památná místa v obci – rozdíly mezi městským a vesnickým prostředím – zeměpisné dominanty v místní krajině – hlavní a vedlejší světové strany (kompas, buzola)	EV - pozorování a vnímání okolí a přírody Čj – čtení, psaní M – orientace v prostoru Vv – výtvarné pojetí	
	LIDÉ KOLEM NÁS – rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům – odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	– rodina, domov, vlast – vztah mezi členy rodiny, pravidla rodinného života – práva a povinnosti členů rodiny – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům – pracovní činnosti lidí (tělesná a duševní práce) – různá povolání – volný čas a jeho využití – vztahy mezi lidmi – osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům	OSV – vztahy a soužití, morální rozvoj, řešení problémů OSV – řešení problémů VDO – občan, občanská společnost a stát, rozhodovací dovednosti, lidská práva MkV – lidské vztahy Čj – čtení, psaní M – počet členů v rodině, věk Vv- výtvarné pojetí	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Prvouka

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
1.-3.	LIDÉ A ČAS – využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti – pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije. – uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, zvycích a o práci lidí; porovnává minulost a současnost	– základní orientace v čase – den, týden, měsíc, rok – minulost, přítomnost, budoucnost – kultura a historie naší obce (města) – proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti	OSV – organizace času Čj – čtení, psaní, vyprávění M – jednotky času Vv – výtvarné pojetí	
	ROZMANITOST PŘÍRODY – pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích – roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	– charakteristika ročních období – pozorování změn počasí – reakce rostlin a živočichů na roční období – rozlišení živé a neživé přírody – základní význam vody, vzduchu, ohně a půdy – podmínky života na Zemi – pozorování a porovnávání vlastností vody, vzduchu, přírodnin	EV – člověk a příroda – vztah člověka k přírodě – ochrana životního prostředí Čj – čtení, psaní, naučná literatura, encyklopedie M – jednoduché tabulky – základní veličiny Vv – výtvarné pojetí	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Prvouka

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
1.- 3.	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ – uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek – reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	– lidské tělo – péče o zdraví – správná životospráva – zdravý životní styl – první pomoc – pravidla chování ve školním řádu – osobní bezpečí – krizové situace a situace hromadného ohrožení – znalost pravidel silničního provozu – správné a bezpečné chování při mimořádných událostí	OSV – seberegulace – psychohygiena EV – zákl. podmínky života – vliv prostředí na zdraví – ochrana zdraví Čj – čtení, psaní, naučná literatura, Encyklopedie Vv- výtvarné pojetí M – geometrické tvary	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Přírodověda

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
4.	– objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	– živá a neživá příroda, vztahy	Vv,Pč MV – ověřování údajů	
4.-5.	– vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	– Země, vesmír	Čj,M,Vv,Hv EV – pozorování a vnímání přírody	
4.	– zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	– fauna a flora v jednotlivých podnebných pásích, přizpůsobivost organismů	Čj,M,Vv EV - ekosystémy	
4.-5.	– porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá jednoduché klíče a atlasy	– dělení organismů, práce s atlasy a klíči	Čj,Vv EV – základní podmínky života	
5.	– zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat – stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	– člověk a příroda – ekologie – rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	Čj, Pč	
4.	– založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	– pokusy – postup práce, výstupy	M OSV – kooperace	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Přírodověda

5.	– využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře zdravého způsobu života	– péče o zdraví, lidské tělo – orgány – zdravý životní styl	Čj, Vv OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí	
4.	– rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	– vývoj člověka – etapy vývoje	M, Vv	
4.	– účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	– denní režim – plánování, uspořádání času	Čj, Vv	
5.	– uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	– chování v krizových situacích – osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek - bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích – přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku – mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál,	Čj, Vv	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Přírodověda

		evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém		
5.	– předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	– návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	Čj, Vv MV – vliv médií	
4.	– uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	– zdravotní osvěta – péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc; při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena	Pč MV – vliv médií	
4.-5.	– rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	– poskytnutí první pomoci, prevence úrazů	Pč	
5.	– uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	– partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality	Čj MV – vliv médií	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Vlastivěda

Roč.	Výstup předmětu - žák	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
4.	– určí a vysvětlí polohu svého bydliště či pobytu vzhledem ke krajině a státu	– orientace v místě a prostoru	M,Vv,Čj	
	– určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se dle nich a řídí se dle zásad pohybu a pobytu v přírodě	– práce s kompasem a mapou – určování světové strany v přírodě	Přv	
4.	– rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách republiky, Evropy, polokouli	– poloha ČR a sousedé – orientace podle náčrtů, plánů a map – zeměpisné pojmy	Čj,M,Vv,Hv, EV - vnímání vztahů člověka a přírody	
5.	– vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	– ČR – zeměpisné, hospodářské, politické a zemědělské údaje	M,Čj, Hv VDO – občanská společnost a škola VMEGS – objevujeme Evropu	
5.		– Evropa – státy a města		
5.	– zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	– předávání osobních zkušeností z cest	Čj,Vv,Hv MV – kulturní difference VMEGS – objevujeme Evropu	
4.	– rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	– ČR – státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly významné osobnosti naší politiky, armáda ČR		
4.	– vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	– mezilidské vztahy, pravidla slušného chování	Čj	
4.-5.	– rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl	– pravidla dialogu, komunikace	OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Vlastivěda

	a dohodne se na společném postupu řešení – se spolužáky			
4.	– rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou, a která porušují základní lidská práva nebo dem. principy	– lidská práva a práva dítěte – právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot	Čj, Vv OSV – vztahy mezi lidmi, komunikace	
5.	– orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	– základní formy vlastnictví – peníze a jejich používání – vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; peníze rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	M	Místo kapitoly Poznáváme svět a Země a vesmír
4.	– poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	– základní globální problémy	Čj, Vv VMEGS –objevujeme Evropu a svět	
4.	– pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	– čas, časová osa	M	
4.	– využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako inf. zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní	– obrázky našich dějin, český stát, Velká Morava	Čj, Vv, Hv OSV –komunikace	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Vlastivěda

	základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek			
4.-5.	– rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	– Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci, Habsburkové		
5.	– srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	– vznik ČSR, vznik ČR, území českého státu v proměnách času, tradice		
4.-5.	– objasní hist. důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	– historický přehled – znalost významných dní v roce	MV – podíl médií na utváření doby	

5.8 Charakteristika vyučovacího předmětu dějepis

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět dějepis na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět vlastivěda na 1. stupni.

Od 6. do 9. ročníku jsou vyučovány dvě hodiny týdně.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jednotlivce a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj znalostí a vědomostí žáků. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na výklad, samostatnou práci žáků, řešení problémů, práci ve skupinách a didaktické hry.

2. Průřezová témata

V rámci předmětu Dějepis jsou realizovány některé tematické okruhy průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

3. Výchové a vzdělávací postupy

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce dějepisu uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- posilovat individuální metodu učení odlišováním základního a rozšiřujícího učiva
- vytvářet povědomí o postupných změnách ve vývoji lidské společnosti v souvislosti s biologickými a environmentálními podmínkami života
- osvojit si základní pojmy a termíny
- plnit úkoly, které upevňují tvořivý přístup k obsahu vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- vyhledávat potřebné informace a poznatky pro řešení úkolů v textech, pro práci s mapou a obrazovým materiálem
- vést žáka na základě porovnávání historie a současnosti k obhájení svého stanoviska

Kompetence komunikativní

- rozumět odbornému textu, hledat zdroje informací na internetu i v tištěných médiích a zpracovávat informace do podoby samostatných vystoupení

Kompetence sociální a personální

- umět spolupracovat ve skupině při plnění úkolů
- spojovat dějepisné poznatky s prostředím a regionem, ve kterém žijí

Kompetence občanské a pracovní

- chápat shody a rozdíly mezi lidmi žijícími v různých regionech světa
- utvářet si povědomí o specifice národního vývoje a vytvářet základy občanské hrdosti a vlastenectví
- vytvářet vztah k umění a uměleckým dílům

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Dějepis

;- Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
6.	- osvojí si práci s časovou přímkou - osvojí si základní periodizaci dějin - dokáže pracovat s pojmy prostor, čas - uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti - pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány	- úvod do učiva - význam zkoumání dějin - získávání informací o dějinách - historické prameny		
	- rozpozná vývojová stadia člověka - seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí	Pravěk - starší doba kamenná - způsob života jednotliv. typů člověka	Z – světové strany, světadíly Vv – pravěké malby, sošky	
	- pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství - pochopí podmínky vzniku řemesel	- mladší doba kamenná - způsob života a obživy - počátky řemesel	Z – zemědělské oblasti	
	- pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu	- doba kovů - rozvoj řemesel a obchodu - zánik rodové společnosti	Z – orientace v mapě	
	- uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa	- naše země v období pravěku - shrnutí		
	- pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států - seznámí se s podstatou společenského uspořádání - seznámí se s projevy náboženských představ	Starověk - Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína, Blízký východ a Středomoří - charakteristické rysy oblasti - vývoj společnosti - náboženské představy - počátek písma a kultury - přínos starověkých civilizací - shrnutí		
	- pochopí podstatu antické demokracie - chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury	- Řecko - kořeny řecké civilizace - archaické a klasické období - Makedonie	Čj – eposy, řecké báje a pověsti Vv – řecké umění tyranie	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Dějepis

		- helénismus		
	- uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států - získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin - popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše	- Řím - království - republika - císařství a jeho krize - počátky křesťanství - rozpad římské říše, zánik západořímské říše - římská kultura - naše země v době římské - shrnutí - opakování učiva 6.ročníku	Čj – římské báje Vv – římské umění VMEGS – integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy	
7.	- osvojí si periodizaci středověku - seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálních států - uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu - seznámí se se státotvornou úlohou panovnických dynastií	Středověk - raný středověk - stěhování národů - byzantská, arabská a franská říše - první státní útvary na našem území - český stát v době knížecí - formování prvních státních celků v Evropě - křížové výpravy - shrnutí	Vv – byzantské, arabské umění Ov – národ, vlast, čeští církevní patroni VMEGS – formování evropských států, klíčových událostí – vznik Svaté říše římské, křížové výpravy Čj – české pověsti	
	- učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální - seznámí se s rozmachem českého státu - seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci	- vrcholný středověk - změny v zemědělství a kolonizace - rozvoj řemesel, obchodu, vznik měst - český stát za vlády posledních Přemyslovců - Lucemburkové a vláda Karla IV. - konflikt mezi Anglií a Francií - husitství v Čechách - shrnutí	Čj – doba Karla IV., rozvoj češtiny, Hus, rozvoj vzdělání,	
	- uvědomí si okolnosti vzniku středoevropského soustátí	- pozdní středověk - doba poděbradská	VMEGS – mírové poselství Jiřího z Poděbrad	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Dějepis

		- doba jagellonská		
	- osvojí si periodizaci novověku - seznámí se s pojmy humanismus, renesance - poznává důvody a význam objevných plaveb - seznámí se s pojmem reformace - chápe podstatu pojmu absolutismus - učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii - chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské, gotické a renesanční kultury	- raný novověk - počátky novověku - humanismus - objevné plavby a jejich důsledky - náboženská reformace - počátky absolutních monarchií - český stát v předbělohorské době - třicetiletá válka - románská, gotická a renesanční kultura - shrnutí	VMEGS – reformace, klíčové události – objevení Ameriky Hv, Vv, Čj – architektura, literární památky, hudba	
8.	- osvojí si pojmy parlamentarismus a konstituční monarchie - seznámí se se situací českých zemí a vybraných evropských zemí po třicetileté válce - chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj - ujasní si pojem osvícenský absolutismus - chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu	- vzestup Anglie - občanská válka v Anglii - upevnění vlády Habsburků po třicetileté válce - rozvoj vzdělanosti v době osvícenství - české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. - situace ve Francii, Rusku, Prusku - boj amerických osad za nezávislost, vznik USA	Čj - osvícenství, klasicismus, počátky národního obrození	
	- uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur - uvědomí si prudký rozvoj průmyslu a změny ve společnosti, dopad na životní prostředí	Novověk od konce 18. stol. do r. 1914 - velká francouzská revoluce, průběh a význam - napoleonské války a jejich důsledky - průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Dějepis

	- uvědomí si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti - chápe národní obrození jako jev celoevropský - seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození - uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností - chápe emancipační hnutí českého národa jako možnost ohrožení existence mnohonárodnostní monarchie - seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků - chápe historický rozměr pojmu rasismus - rozpozná základní znaky barokní a klasicistní kultury a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	- národní a osvobozenecká hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj - utváření novodobého českého národa - rok 1848 v Evropě a v Čechách - postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. polovině 19. století a na přelomu 19. a 20. století - základní rysy české politiky, její představitelé - procesy sjednocování Německa a Itálie - občanská válka v USA - barokní kultura, klasicismus - shrnutí		
9.	- učí se chápat počátek a 1. pol. 20. stol. jako období dvou nejničivějších válek - učí se chápat okolnosti vzniku samostatné ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky - uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu - uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními	Moderní doba - charakteristika mezinárodní situace a mezinárodní vztahy před 1. sv. válkou - první světová válka - situace v Rusku, ruské revoluce - vznik ČSR, hospodářsko – politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy - mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech - počátky fašistického hnutí - SSSR v meziválečném období - světová hospodářská krize, její	Ov – problémy lidské nesnášenlivosti, životní názor (náboženství) VMEGS – 1. a 2. světová válka jako mezníky vývoje, vznik SN	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Dějepis

způsoby - chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese - seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období druhé republiky, protektorátu	důsledky - první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek - cesta k Mnichovu, Mnichovská konference a její důsledky - Protektorát Čechy a Morava		
- učí se účtět k odkazu účastníků odboje - učí se chápat poválečný vývoj ČSR, který vyústil v únorové události 1948 - chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím	- druhá světová válka - domácí a zahraniční odboj - mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa - poválečné ČSR v letech 1945 – 1948 - únorové události 1948	VMEGS – vznik OSN	
- seznámí se s postavením Československa v mezinárodních souvislostech - učí se rozpoznávat znaky totalitní spol. - učí se chápat vznik a problémy existence bipolárního světa - uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých - seznámí se s vnitřní situací v naší republice (události r. 1968)	- dějiny od poloviny 20. století do současnosti - postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR - studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků - vnitřní situace v zemích východního bloku, krizové projevy	VMEGS – Východ proti Západu, NATO, Varšavská smlouva	
- učí se chápat postupný rozpad východního bloku, rozklad komunistických systémů - seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989, vznikem ČSR	- charakteristika západních zemí - krize sovětského impéria - obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ - rozpad Československa, vznik ČR	VMEGS – revoluce 1989, začlenění ČR do integračního procesu – vstup	

5.9 Charakteristika vyučovacího předmětu Výchova k občanství

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Výchova k občanství chce být v přímém vztahu k reálnému životu. Vyučovací činnosti jsou směřovány k podněcování zájmu o další činnosti a bádání. Učení v souvislostech napomáhá lepšímu chápání celistvosti světa a stává se tak přirozenou cestou k celoživotnímu vzdělávání se. Jde především o poznávání podstaty existence člověka.

Výchova k občanství se vyučuje jako povinný předmět v 6., 7. a 9. ročníku v časové dotaci 1 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah Člověk jako jedinec je integrován v 8. ročníku do předmětu Člověk a svět práce.

2. Průřezová témata

Předmětem Výchova k občanství se prolínají tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – sebepoznávání, seberegulace a sebeorganizace, vztahy mezi lidmi, komunikace, kooperace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, praktická etika, hodnoty, postoje.

Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, jsme evropané.

Multikulturní výchova – kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity.

Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.

Mediální výchova – kritické členění a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, vliv médií.

3. Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce výchovy k občanství uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Chápat probírané oblasti v kontextu,
- vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií,

5. Učební osnovy – charakteristika předmětu Výchova k občanství

- seznámit se s obecně používanými termíny předmětu výchova k občanství a dávat je do vzájemných souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

- Vnímat a umět efektivně řešit nejrůznější společenské problémy,
- při řešení problémů objevovat paralely,
- řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů.

Kompetence komunikativní

- Souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění,
- pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím,
- osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání,
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů.

Kompetence sociální a personální

- Chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce,
- uvědoměle přijímat, získávat role v různých skupinách,
- seznámit se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu,
- naučit se diskutovat.

Kompetence občanské

- Přijmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy,
- poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit,
- respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot,
- nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů.

Kompetence pracovní

- Nacházet způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj,
- orientovat se v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci,
- chápat cíl a riziko podnikání,
- rozvíjet své myšlení a nacházet nová řešení.

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Výchova k občanství

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
6.	- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Člověk ve společnosti - naše vlast - kulturní hodnoty, tradice - život ve škole, rodinný život, obec - život mezi lidmi, morálka a mravnost - komunikace, řešení konfliktů, svoboda a lidská práva		
6.-7.	- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu			
	- zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje			
	- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci		OSV - kooperace VDO – občanská společnost a škola, občan a občanská společnost	
	- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám		MkV – etnické skupiny, postavení menšin, multikulturalita OSV – praktická etika, hodnoty, postoje	
	- zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení			
	- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem		OSV – komunikace, seberegulace a sebeorganizace, vztahy mezi lidmi	
	- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti		MkV – kulturní difference, lidské vztahy	
6.	- dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení	Stát a hospodářství - základy hospodaření s penězi	OSV – seberegulace a sebeorganizace	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Výchova k občanství

	s penězi			
	- objasní význam úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, manželství	Stát a právo - majetek v našem životě - manželství jako smlouva - práva dítěte		
6.-7.	- přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod			
7.	- zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	Člověk ve společnosti - kulturní život, kulturní instituce		
	- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví včetně duševního vlastnictví, způsoby jejich ochrany a uvede příklady	Stát a hospodářství - majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví		
	- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	Stát a právo - řízení společnosti	VDO – principy demokracie jako formy vlády	
7.+9	- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Člověk ve společnosti - život mezi lidmi - člověk a kultura - práce s informacemi, média	MV – kritické členění a vnímání mediálních sdělení, vztah mediálních sdělení a reality, vliv médií	
	- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Stát a právo - Ústava ČR a dělba moci ve státě	VDO – principy demokracie jako formy vlády - formy participace občanů v politickém životě	
	- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů			
	- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů			

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Výchova k občanství

	- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	- lidská práva a práva dítěte		
9.	- dodržuje zásady hospodárnosti, sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi	Stát a hospodářství - peníze – funkce a podoby peněz, formy placení - hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní - banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků - výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost - principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání		
	- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení			
	- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využit			
	- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu			
	- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu			

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Výchova k občanství

ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz			
- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané			
- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti			
- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	Stát a právo - občan a právo - právní ochrana		
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání, uvede příklady			
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - manželství			
- provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci			
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování			
- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i			
	Mezinárodní vztahy, globální svět - začlenění ČR do mezinárodních organizací	VMEGS – jsme Evropané OSV – etika, hodnoty, postoje	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Výchova k občanství

možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	- globální svět - evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR - mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.) - globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MkV – princip soc. smíru a solidarity EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí	
---	--	---	--

5.10 Charakteristika vyučovacího předmětu Fyzika

1. Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6.a 9.ročníku jednu hodinu týdně a v 7. a 8. ročníku dvě hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- exkurze

Žáci jsou poučeni o dodržování bezpečnostních a hygienických předpisů.

Předmět **fyzika** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**:

- chemie : jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- přírodopis : světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce - kardiostimulátor
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

2. Průřezová témata

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- rozvíjení dovedností a schopností (**OSV**)

3. Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce fyziky uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vyhledávat, třídit a propojovat informace

5. Učební osnovy – charakteristika předmětu Fyzika

- používat odborné terminologie
- samostatně měřit, experimentovat a porovnávat získané informace
- nalézat souvislosti mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

- využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- komunikovat mezi žáky, respektovat názory druhých, umět diskutovat
- formulovat své myšlenky v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- chápat význam spolupráce při řešení problémů
- cítit zodpovědnost

Kompetence občanské

- šetrně využívat elektrické energie, posuzovat efektivitu jednotlivých energetických zdrojů
- upřednostňovat obnovitelné zdroje

Kompetence pracovní

- dodržovat a upevňovat bezpečné chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Fyzika

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
6.	- rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles - popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou	látko a těleso -rozdělení látek na pevné, kapalně a plynné	OSV – rozvoj schopnosti poznávání	
	- chápe a používá pojem atom, molekula, iont - umí popsat, z čeho se skládá atom	- částicové složení látek, složení atomu (jádro, obal, proton, neutron a elektron)	Ch-návaznost v 8.roč.-atomy, ionty, prvky, chem.vazba	
	- změří délku tělesa, výsledek zapíše a vyjádří v různých jednotkách -změří hmotnost pevných a kapalných těles na sklonných a rovnoramenných vahách a výsledek zapíše ve vhodných jednotkách - změří objem pevného tělesa pomocí odměrného válce -chápe pojem hustota látky, měří hustoměrem, pracuje s tabulkami	- fyzikální veličiny, jejich měření a jednotky: -délka -hmotnost -objem - hustota látky	M-převody jednotek, převodní vztahy	
	- změří teplotu pomocí teploměrů, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot -předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší	- teplota - teplotní roztažnost těles		
	- změří časový úsek pomocí stopek - zvládá přepočty jednotek času	- čas a jeho měření		
	- rozpozná, zda na dané těleso působí síla a pomocí prodloužené pružiny porovná velikosti dvou působících sil - změří sílu siloměrem - rozumí jednotce síly - chápe různé druhy sil a jejich působení - užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa	- síla působící na těleso - gravitační síla, gravitační pole	Z-6.roč.-sluneční soustava, vliv Měsíce , slapové jevy M-jednoduché výpočty	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Fyzika

7.	- chápe pojem fyzikální veličiny a zvládá převody jednotek délky, hmotnosti, objemu, teploty a času	- fyzikální veličiny	OSV – rozvoj schopnosti poznávání	
	- z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu, s porozuměním používá vztah $\rho = m/V$, - ze vzorce pro hustotu vypočítá hmotnost látky	- hustota	CH 8.r. – vlastnosti látek M – jednoduché rovnice	
	-rozeznává jednotlivé druhy sil -změří třecí sílu -užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoli na jejich obsahu -navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly -určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů	- síla - deformační účinky síly - třecí síla - skládání sil - výslednice sil	M – grafické sčítání a odčítání úseček	
	-určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese	- těžiště tělesa		
	-využívá Newtonovy zákony k vysvětlení nebo předvídání změn pohybu tělesa při působení sil -využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a pevné kladce pro vysvětlení praktických situací	- Newtonovy pohybové zákony - posuvné účinky síly - otáčivé účinky síly - páka - pevná kladka		
	- rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu -změří a vypočítá dráhu uraženou tělesem	- pohyb a klid tělesa, jejich relativnost - dráha a čas - okamžitá a průměrná rychlost	bezpečnost silničního provozu, M 7.r.- přímá a nepřímá	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Fyzika

- určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas - používá a rozumí vztahu $v=s/t$ pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa	rovnoměrného pohybu	úměrnost	
- umí graficky znázornit závislost dráhy rovnoměrného pohybu tělesa na čase a umí z grafu číst informace		M – graf v $O(x,y)$	
- v jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly -užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy na níž síla působí -užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení -vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah $p=h \rho g$ k řešení problémů a úloh -objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci -porovnáním vztlakové a gravitační síly dokáže předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, zda se v ní bude vznášet nebo zda bude plovat na hladině	- mechanické vlastnosti kapalin - tlaková síla - tlak - Pascalův zákon - hydrostatický tlak - vztlaková síla působící na tělesa v kapalině - plování, vznášení se a potápění těles v kapalině		
- vysvětlí vznik atmosférického tlaku, umí určit podtlak, přetlak ve srovnání s normálním atmosférickým tlakem, - užívá výpočet tlaku vzduchu	- atmosférický tlak	Z – atmosféra Země, meteorologie, počasí	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Fyzika

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
8.	- určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	teplo, práce, výkon - práce - práce na kladce - výkon - účinnost	OSV – rozvoj schopnosti poznávání M - úprava rovnic s písmeny	
	- využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	pohybová a polohová energie - polohová energie - přeměna polohové a pohybové energie	Př - porovnávání pohybové energie různých živočichů	
	- určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	vnitřní energie, teplo - částicové složení látek - vnitřní energie - změna vnitřní energie konáním práce - změna vnitřní energie tepelnou výměnou - teplo - měrná tepelná kapacita látky - určení tepla přijatého nebo odevzdaného		
	- uvede příklady změn skupenství (tání, tuhnutí, vypařování, varu, kondenzace, sublimace a desublimace) z praktického života a objasní, zda se při nich teplo pohlcuje nebo uvolňuje	změny skupenství látek - tání a tuhnutí - vypařování - var - kapalnění	M - čtení údajů z grafu, sestrojování grafů (závislost teploty na čase při změnách skupenství)	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Fyzika

	- pokusem ukáže změnu skupenství určité látky a prokáže uvolnění nebo pohlcení skupenského tepla - na konkrétních případech objasní, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu			
	- rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností	elektrický náboj, elektrické pole - elektrování těles třením - elektrický náboj - vodič a izolant v elektrickém poli - siločáry elektrického pole		
	- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - změří elektrický proud a napětí - rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností - využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	elektrický proud - elektrický proud v kovech a vodných roztocích solí a kyselin - měření el.proudu a napětí - zdroje el.napětí - Ohmův zákon - elektrický odpor, závislost na vlastnostech vodiče - výsledný odpor rezistorů zapojených za sebou a vedle sebe - regulace hodnoty proudu reostatem - reostat jako dělič napětí - elektrická práce a energie - výkon el. proudu	M - zpracování dat získaných měřením s využitím tabulky	
	- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	zvukové jevy - zdroje zvuku - šíření zvuku prostředím - rychlost šíření zvuku	Př – lidské ucho– využití ultrazvukových píšťalek pro psy – orientace netopýrů	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Fyzika

	- posoudí možnost zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	- výška tónu - ucho jako přijímač zvuku - rezonance, barva tónu - odraz zvuku, ozvěna - ochrana před nadměrným hlukem		
	- využívá poznatky v zákonitostech atmosferického tlaku - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	počasí kolem nás - meteorologie - atmosféra Země - základní meteorologické jevy a jejich měření - problémy znečišťování atmosféry	Z – porovná stav počasí pomocí internetu v daném čase v různých místech na Zemi	
9.	- využívá praktické poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	co už víme o magnetickém poli - magnetické pole cívky s proudem - elektromagnet - působení magn. pole na cívku s proudem - elektromotor - elektromagnetická indukce	OSV – rozvoj schopnosti poznávání	
	- využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	střídavý proud - vznik střídavého proudu - alternátor - měření střídavého proudu a střídavého napětí - transformátory - rozvodná elektrická síť		
	- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlatností	co už víme o vedení elektrického proudu - elektrické vodiče a izolanty	Ch -galvanické články a elektrolýza - akumulátory	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Fyzika

		- elektrický proud v kovových vodičích, kapalinách a plynech		
	- zapojí správně polovodičovou diodu	vedení elektrického proudu v polovodičích - elektrický proud v polovodičích		
	- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními - elektrické spotřebiče v domácnosti - ochrana před úrazem elektrickým proudem		
	- využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	elektromagnetické záření - elektromagnetické vlny a záření - vlnová délka a kmitočet, $f = c/\lambda$ - zdroje záření		
	- rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	co už víme o světle - odraz světla - zobrazení rovinným, dutým a vypuklým zrcadlem - lom světla - úplný odraz světla - čočky - optické vlastnosti oka - lupa a mikroskop - dalekohledy	M - geometrické znázornění vzniku obrazu zrcadly a čočkami	
	- využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických	jaderná energie - atom - atomová jádra - izotopy a nuklidy - radioaktivita - využití jaderného záření - řetězová jaderná reakce		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Fyzika

	zdrojů y hlediska vlivu na životní prostředí	- jaderný reaktor - jaderná energetika - ochrana před zářením		
	- objasní kvalitativně pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	země a vesmír - Sluneční soustava - naše Galaxie - kosmonautika		

5.11 Charakteristika vyučovacího předmětu chemie

1. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět chemie vychází ze vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“. Zdůrazňuje poznávání přírody, uvědomování si užitečnosti získaných přírodovědných poznatků a jejich využití v praktickém životě. Učí pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc. Rozvíjí dovednost pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry ústně i písemně. Učí umět rozlišit příčiny chemických dějů, rozpoznat vztahy a souvislosti mezi nimi, umět je ovlivňovat v souvislosti s řešením praktických problémů.

Chemie se vyučuje 2 hodiny týdně v 8. a 9. ročníku. Předmět se vyučuje v odborné pracovně chemie a přírodopisu.

2. Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

- environmentální výchova (EV)
- osobnostní a sociální výchova (OSV)

3. Výchovné a vzdělávací postupy:

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce chemie uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- poznávat různými metodami přírodní objekty, procesy a jevy
- zpracovat je z hlediska důležitosti
- vyhledávat a třídit nové informace a poznané využít k dalšímu učení
- používat správné terminologie a symboliky

Kompetence k řešení problémů

- přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech
- chápat souvislosti a zákonitosti přírodních dějů
- zobecňovat, logicky vyvozovat, předvídat, objevovat, hledat varianty řešení

Kompetence komunikativní

- stručně a přehledně sdělovat ústně i písemně postupy pozorování a experimentování
- souvisle a srozumitelně formulovat projev
- umět se vzájemně dorozumívat

Kompetence sociální a personální

5. Učební osnovy – charakteristika předmětu Chemie

- spolupracovat ve skupinách
- respektovat individualitu druhých
- bezpečně pracovat s nebezpečnými chemikáliemi
- dbát na ochranu zdraví i životního prostředí

Kompetence občanské

- chápat zodpovědnost za zachování životního prostředí
- rozhodovat se zodpovědně v situacích ohrožujících život a zdraví člověka (např. drogy a jiné nebezpečné látky)

Kompetence pracovní

- dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví
- plánovat, pozorovat, experimentovat a získaná data zpracovat a vyhodnotit

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Chemie

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
8.	- dovede se zamyslet a vyhledat informace o významu chemie - umí uvést příklad chemického děje a čím se zabývá chemie - zná zásady bezpečné práce, poskytne první pomoc při úrazu - umí uvést příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi	Úvod do chemie, pozorování, pokus a bezpečnost práce. - zásady bezpečnosti práce v laboratoři - první pomoc při úrazu	F: fyzikální tělesa OSV: Rozvoj schopnosti poznávání	
	- umí rozlišit pomocí smyslů vlastnosti látek ze kterých jsou fyzikální tělesa tvořena, rozpozná skupenství - navrhne a provede jednoduché pokusy a zaznamená jejich výsledky - umí vyhledávat v tabulkách fyzikální veličiny - rozliší směsi a chemické látky, navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, spojí s praxí - rozliší druhy vod, výskyt a použití, uvede příklady znečišťování vod a vzduchu, navrhne způsob likvidace	Vlastnosti látek, směsi - vlastnosti látek, změny skupenství - různorodé a stejnorodé směsi - složení roztoků (hmotnostní zlomek)	F: fyzikální veličiny EV: Základní podmínky života - ochrana vody a ovzduší	
	- používá pojmy atom, molekula, ion ve správných souvislostech - popíše složení atomu a vznik kationu a anionu z neutrálního atomu - rozlišuje chemické prvky a sloučeniny, rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny - odvodí složení chemické látky (molekuly) ze vzorce sloučeniny	Částicové složení látek - stavba atomu, molekula, ion - chemický prvek, sloučenina - periodická soustava prvků	F: částice chemických látek	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Chemie

- orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti			
- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, zhodnotí jejich využívání - provede jednoduché chemické reakce, zapíše je a přečte chemické rovnice - umí použít zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce - zvládá výpočty úloh s užitím veličin n , M , V , ρ	Chemické reakce, chemické rovnice - výchozí látky a produkty - chemický děj - zákon zachování hmotnosti - látkové množství - molární hmotnost - jednoduchá chemická rovnice	F: fyzikální veličiny M: rovnice, trojčlenka	
- určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech - zapíše z názvů vzorce oxidů a naopak. - umí si zjistit vlastnosti a použití vybraných oxidů, využití v praxi - umí vysvětlit vznik kyselých dešťů, pojem skleníkový efekt, uvede jejich vliv na životní prostředí - orientuje se na stupnici pH	Oxidy - oxidační číslo, názvosloví oxidů - oxid uhličitý, uhelnatý, siřičitý, sírový, vápenatý, dusnatý, dusičitý, křemičitý - skleníkový efekt, kyselý dešť - pH, indikátory pH	Př: otravné látky	
- umí zapsat z názvů hydroxidů vzorce a naopak - vyhledá a popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpouštění, první pomoc při zasažení - posoudí jejich vliv na životní prostředí	Hydroxidy - názvosloví hydroxidů - hydroxid sodný, draselný, vápenatý	Př: první pomoc proti poleptání	
- umí zapsat z názvu kyselin vzorec a naopak - dovede si vyhledat a popsat vlastnosti a použití vybraných kyselin, jejich bezpečné ředění, první pomoc při	Kyseliny - názvosloví kyselin - kyselina chlorovodíková, sírová, dusičná, fosforečná, chlorná, uhličitá	Př: péče o pokožku, první pomoc při úrazech	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Chemie

	zasažení lidského těla, vliv na životní prostředí, využití v běžném životě			
	- zvládá provedení neutralizace, zápis chemické rovnice - rozliší, které látky patří mezi soli, příprava jednoduchých solí - umí zapsat vzorce solí z názvu a naopak - dovede si vyhledat a popsat vlastnosti a využití solí v praxi - je seznámen s průmyslovými hnojivy a jejich vlivem na životní prostředí - je seznámen s vlastnostmi a použitím nejznámějších stavebních pojiv	Neutralizace, soli, hospodářsky významné látky - podstata neutralizace - vznik solí - názvy a vzorce dusičnanů, síranů, uhličitánů - průmyslová hnojiva, malta, beton, sádra, keramika		
9.	- dovede rozlišit exotermické a endotermické reakce, využití v praxi - odliší fosilní a průmyslově vyráběná paliva. - pozná označení hořlavých látek, umí s nimi zacházet, poskytnout první pomoc a zavolat hasiče.	Energie a chemická reakce - exotermické a endotermické reakce - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - fosilní paliva - průmyslově vyráběná paliva	F: obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie OSV: Rozvoj schopnosti poznávání	
	- dovede se vyhledat původ a získávání ropy - umí uvést příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu - rozliší anorganické a organické sloučeniny. - dovede se zamyslet a vyhledat si vlastnosti a použití nejjednodušších uhlovodíků, zvládá zapsání vzorců	Uhlovodíky - průmyslové zpracování ropy alkany, alkeny, alkiny, areny	Př : ochrana přírody a životního prostředí Z: světové hospodářství, vztahy přírody a společnosti	
	- umí vysvětlit a poznat „deriváty uhlovodíků“	Deriváty uhlovodíků - halogenderiváty	Př : Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Chemie

- rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční skupinu - dovede si vyhledat a seznámit se s nejjednoduššími deriváty uhlovodíků, určit jejich vlastnosti a použití v životě - rozliší esterifikaci mezi ostatními druhy chemických reakcí	- alkoholy - fenoly - aldehydy - ketony - karboxylové kyseliny - estery, esterifikace		
- umí popsat fotosyntézu a její význam pro život. - rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, posoudí různé potraviny z hlediska zásad zdravé výživy	Přírodní látky - sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny - fotosyntéza	Př: Fyziologie rostlin, nemoci, úrazy a prevence, životní styl	
- umí rozlišit nejznámější plasty. - posoudí vliv používání plastů na životní prostředí - rozliší přírodní a syntetická vlákna - zamýšlí se nad významem třídění odpadů	Plasty a syntetická vlákna - polyethylen, polypropylen, polystyren, polvinylchlorid - polyamidová a polyesterová vlákna	Z: Vztah přírody a společnosti Př: Ochrana přírody a životního prostředí EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
- umí vysvětlit pojmy oxidace a redukce - dovede odlišit redoxní reakce a uvést jejich využití v životě (galvanický článek, elektrolýza, koroze, výroba železa)	Fyzikální chemie – redoxní reakce - oxidace a redukce - výroba železa a oceli - galvanický článek - elektrolýza - koroze	F: Elektrický obvod	
- zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů. - umí vysvětlit pojem biotechnologie. - zachází bezpečně s mycími a čistícími prostředky používanými v domácnosti. - pozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek. - uvede příklad drog a popíše následky, kterým se vystavují konzumenti	Chemie a společnost - otravné látky - pesticidy - biotechnologie, enzymy - léčiva - drogy - detergenty - chemie a životní prostředí	EV: Vztah člověka a prostředí – aktuálnost problémů, prostředí a zdraví.	

5.12 Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodopis

1. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku. V 6. – 8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu přírodopis

- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož části se vzájemně ovlivňují a jsou spolu propojeny
- směřuje k rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů
- učí využívat poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (za použití pracovních listů, literatury a přírodnin)
- přírodovědné vycházky a pozorování
- krátkodobé projekty

Předmět souvisí s ostatními předměty jako jsou chemie (ochrana ŽP, chem, vlastnosti minerálů a hornin, pesticidy, insekticidy...) fyzika (světelná energie, sluch, zrak...) a zeměpis (rozšíření organismů, biotopy, národní parky, rezervace...)

2. Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

- multikulturní výchova (MkV)
- environmentální výchova (EV)

3. Výchovné a vzdělávací postupy:

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce přírodopisu uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vyhledávat, třídit a spojovat informace
- nalézat souvislosti
- pozorovat a porovnávat získané informace
- správně používat odborné terminologie

Kompetence k řešení problémů

- navrhopvat řešení, samostatně vyhodnocovat fakta a docházet k vlastním závěrům

Kompetence sociální a personální

- jednat sebedovědomě a zodpovědně
- umět spolupracovat při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- dovést srozumitelně formulovat myšlenky
- umět prezentovat svou práci a následně provést sebehodnocení, umět reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence občanské

- dodržovat pravidla slušného chování
- chápat povinnosti a práva v souvislosti s ochranou životního prostředí a ochranou zdraví

Kompetence pracovní

- dodržovat pravidla bezpečnosti a hygieny při laboratorních pracích
- dovést sám organizovat svou práci, navrhnout vlastní postup a časový rozvrh

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Přírodopis

Roč	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
6.	- Žák vysvětlí, co zkoumají jednotlivé biologické vědy - uvede příklady rozmanitosti přírody - popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce při poznávání přírody - vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - dokáže roztřídit organismy do říší - uvede na příkladech význam bakterií a virů v přírodě a pro člověka	Uspořádání živého světa Buňka Práce s mikroskopem Nebuněčnost, jednobuněčnost, mnohobuněčnost Projevy života: fotosyntéza, dýchání, výživa, růst, rozmnožování, dráždivost, vývin Třídění organismů Viry a bakterie	Z - Planeta Země Ch-oxidace EV – základní podmínky života EV- Ekosystémy (potravní řetězec, zachování rovnováhy)	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Přírodopis

	- na příkladech řas, kvasinek a prvoků vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent - pochopí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci - zná význam řas a vybrané zástupce - umí vysvětlit rozdíl ve stavbě buňky hub a rostlin - umí popsat jednotlivé části hub - zná význam hub v přírodě i pro člověka, rozlišuje mezi parazitismem a symbiózou - rozpozná naše nejznámější houby i s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a potravním řetězci - objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků - porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky - rozlišuje vnitřní a vnější parazity	Jednobuněčné organismy: - rostliny - houby - živočichové Mnohobuněčné organismy: - nižší rostliny - houby - lišejníky - nižší živočichové (bezobratlí) - žahavci - ploštěnci - hlísti	EV – Ekosystémy (ovlivnění přírody civilizací)	
--	---	--	--	--

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Přírodopis

- podle charakteristických znaků rozlišuje plže , mlže, hlavonožce - pochopí vývojové zdokonalení stavby těla - rozlišuje vodní a suchozemské druhy, pozná vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdcovka, sépie) - zná jejich význam a postavení v přírodě - popíše tělo žízály a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů - vysvětlí význam žízály v přírodě - dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců - rozlišuje jednotlivé třídy členovců - podle charakteristických znaků uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd - dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu - rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou - orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce - zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu - pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska	Měkkýši Kroužkovci Členovci - pavoukovci - korýši - hmyz - ostnokožci	EV- narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu - důsledky
---	---	--

- 129 -

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Přírodopis

7.	Žák třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů a orgánových soustav - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní způsob života a přizpůsobení se prostředí - pozná vybrané zástupce ryb - rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby - rozumí postavení ryb v potravním řetězci, význam ryb v potravě člověka - pozná vybrané zástupce obojživelníků - vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí	Třídění organismů Strunatci: podkmen obratlovci třídy – kruhoústí - paryby - ryby - obojživelníci	EV – základní podmínky života	
----	--	---	-------------------------------	--

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Přírodopis

	- pozná vybrané zástupce plazů - seznámí se s exotickými druhy plazů a možnostmi jejich chovu v teráriích - zná význam plazů v potravním řetězci - - chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu - pozná vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví, atd.) -přizpůsobení prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy - vysvětlí vývoj rostlin - dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu - porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku - zná příklady výtrusných rostlin - vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kaprad'orosty - vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě	- plazi - ptáci Vývoj rostlin, přechod rostlin na souš Vyšší rostliny Stavba rostlinného těla Rostliny výtrusné - mechorosty - kaprad'orosty - plavuně, přesličky, kapradiny		
--	--	---	--	--

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Přírodopis

[illegible]

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Přírodopis

[illegible]

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Přírodopis

- dovede vysvětlit, jak tělo získává energii - umí pojmenovat a popsat části trávicí soustavy a zná jejich funkci - zná příčiny nemocí trávicí soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci - umí pojmenovat a popsat části dýchací soustavy - vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži - zná příčiny nemocí dýchací soustavy, pravidla první pomoci - zná složení krve a funkci jednotlivých částí krve - zná stavbu srdce a druhy cév - umí vysvětlit činnost srdce a celé oběhové soustavy - rozlišuje příčiny nemocí oběh. s. a krve, jejich prevenci a zásady první pomoci - zná stavbu a funkci vylučovací soustavy - zná příčiny onemocnění vyluč. s., jejich prevence a zásady první pomoci - zná význam a stavbu kůže - zná příčiny onemocnění soustavy kožní, jejich prevence a zásady první pomoci	Trávicí soustava Dýchací soustava Tělní tekutiny Oběhová soustava Vylučovací soustava Kůže	EV - ochrana vodních zdrojů
---	--	------------------------------------

- 134 -

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Přírodopis

- zná stavbu nervové soustavy - umí popsat činnost nervové soustavy - umí popsat části mozku a jejich význam - zná nejdůležitější žlázy a hormony lidského těla a jejich vliv na řízení organismu - umí popsat stavbu a funkci ženské a mužské pohlavní soustavy - vysvětlí princip oplození - popíše jednotlivé etapy lidského života - zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	Nervová soustava Endokrinní žlázy Pohlavní soustava Rozmnožování Dědičnost	CH – nukleové kyseliny EV – Lidské aktivity a problémy živ. prostředí (geneticky modifikované potraviny)	
---	---	--	--

- 135 -

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Přírodopis

9.	Žák vysvětlí teorii vzniku Země a jejích sfér - rozliší prvky souměrnosti krystalu - orientuje se ve stupnici tvrdosti - podle charakteristických vlastností pozná vybrané nerosty - rozliší horniny podle způsobu vzniku - zná význam a použití vybraných hornin - rozlišuje vnitřní a vnější geologické děje a jejich důsledky - popíše zvětrávání - dokáže porovnat význam půdních činitelů důležitých pro vznik půd - rozliší hlavní půdní typy a druhy - popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi - rozlišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstvo, ekosystém a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek	Vznik a stavba Země Mineralogie Petrologie Vnitřní a vnější geolog. děje Pedologie Vznik a vývoj života na Zemi Éry vývoje Země Ekologie Člověk a životní prostředí	Z – planeta Země CH – názvosloví sloučenin, značky prvků CH – působení vody ve vápenci	
------------------	---	--	---	--

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Přírodopis

	- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy systému - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	- podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	EV – Ekosystémy - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vztah člověka a prostředí	
--	--	---	--	--

5.13 Charakteristika vyučovacího předmětu Zeměpis

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 9.ročníku. V 6.-8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Zeměpis se vyučuje v odborné učebně. Řád učebny zeměpisu je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné procházky s pozorováním, projekty

Předmět **zeměpis** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**:

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry,...
- fyzika: sluneční soustava, vesmír,...
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, ...

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, ...
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států,...

2. Průřezová témata

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- EV: ekosystémy
- VMEGS: objevování Evropy, světa

3. Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce zeměpisu uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vybírat a využívat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojovat získané poznatky do širších celků, nalézat souvislosti
- získané poznatky kriticky posoudit, porovnávat a formulovat závěry
- poznávat smysl a cíl učení, mít pozitivní vztah k učení
- vyhledávat, shromažďovat, třídit, porovnávat informace
- s porozuměním používat odborné terminologie
- nalézat souvislosti mezi získanými poznatky a využívat je v praxi
- využívat vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- formulovat a vyjádřit své myšlenky a názory souvisle, kultivovaně a v logickém sledu v písemném i ústním projevu
- umět naslouchat druhým a vhodně reagovat
- komunikovat mezi sebou a učitelem a dodržovat předem stanovená pravidla vzájemné komunikace
- naslouchat a respektovat názorů druhých
- interpretovat či prezentovat různé texty, obrazové materiály, grafy a jiné formy záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

- být schopen pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- myslet kriticky, být schopen hájit svá rozhodnutí
- vyhledávat a kombinovat informace z různých informačních zdrojů
- využívat metod, při kterých mohou dojít k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- argumentovat, diskutovat na dané téma, obhajovat své výroky
- odpovídat na otevřené otázky
- umět pracovat s chybou

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňovat dobré mezilidské vztahy, pomáhat si a být schopen o pomoc požádat, umět si vzájemně naslouchat
- utvářet pocit zodpovědnosti za svá jednání
- ochotně pomáhat a o pomoc požádat
- být schopen se podílet na vytváření kritérií hodnocení a následně být schopen dle nich hodnotit své výsledky
- dodržovat dohodnutou kvalitu, postupy, termíny
- být odpovědný za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním i globálním měřítku

Kompetence občanské

- respektovat názory druhých, uvědomovat si svá práva a povinnosti ve škole i

5. Učební osnovy – charakteristika předmětu Zeměpis

mimo školu

- rozhodovat se zodpovědně podle dané situace
- chápat základní environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, jednat v zájmu trvale udržitelného rozvoje
- dodržovat pravidla slušného chování
- chápat práva a povinnosti v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- brát ohled na druhé
- vytvářet osobní představy o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- využívat získané znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- být schopen dodržovat pravidla bezpečného chování v terénu

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Zeměpis

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
6.	- objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy - charakterizuje polohu, povrch, pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce - aplikuje poznatky o vesmíru a o sluneční soustavě v pohledu na zemské těleso - orientuje se na hvězdné obloze - rozumí astronomickým pojmům	- postavení Země ve vesmíru	F - sluneční soustava, skupenství látek Čj - Galaxie x galaxie Př - život ve vesmíru D - stáří kosmu, existence lidstva M -jednotky vzdáleností, porovnávání velikosti planet	rozvoj představivosti a fantazie dětí
	- používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti planety Země - orientuje se v přírodě podle Slunce - hodnotí důsledky otáčení Země pro praktický život na Zemi - vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období - vysvětlí podstatu polárního dne a noci - dokáže v praxi využít znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu	- tvar a pohyby planety Země	M - porovnávání rozměrů Slunce, Měsíce, Země F - gravitační síla Země D - vývoj poznání o tvaru Země Vko-kalendář Př - roční období - změny v přírodě, život na Měsíci Čj - 2 významy slova den	Pro žáka v 6. ročníku je velmi těžké pochopit pohyby Země, a proto by měl být důraz kladen na názorné pomůcky
	- používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země	- glóbus - měřítko glóbu	M - práce s měřítkem, převody jednotek, Čj - skloňování slova glóbus	Glóbus lze využít i v jiných předmětech
	- používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat, vypočítá vzdálenosti podle měřítka - seznámí se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské výšky, - vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících	různé druhy plánů a map, jejich měřítko obsah a grafika map, barvy, výškopis, polohopis a vysvětlivky (mapový klíč) orientace plánu a mapy vzhledem ke světovým stranám přepočet vzdáleností - práce s atlasem	M - práce s měřítkem, převody jednotek, poměr D - tématické mapy Zeměpisná vycházka - práce s mapou, orientace v krajině	Lze zařadit zeměpisnou vycházku, kde žák určuje světové strany podle busoly, kompasu i jinými způsoby, pohybuje se v terénu podle azimutu, vytváří jednoduché náčrtky a plánky okolní krajiny. K měření vzdáleností využívat turistické mapy i plán města Beroun.

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Zeměpis

- používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na glóbu i mapě geografickou polohu - vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku pro určování času na Zemi, dokáže stanovit místní čas - rozumí pojmům: poledník, místní poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, nadhlavník, obratníky, polární kruh, datová mez	- poledníky rovnoběžky zeměpisné souřadnice zeměpisná síť určování absolutní (matematické) geografické polohy - určování časových pásem	- M - polokružnice, určování času - VkO - režim dne - časová pásma	
- vysvětlí pojem krajinná sféra - orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry	- krajinná sféra Země a její složky - pevninské a oceánské tvary zemského povrchu	Př - vznik krajinných sfér, endogenní, exogenní děje, horniny a nerosty, rozmístění fauny a flóry na Zemi, rozmanitost organismů, živá	Zák by měl být dostatečně motivován k poznávání krajinné sféry naší planety, měl by pochopit potřebnost poznání přírodních podmínek pro život člověka
- rozpoznává souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry - objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů - posuzuje zemský povrch - reliéf jako výsledek působení endogenních a exogenních činitelů - s porozuměním pracuje s pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře - vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je - provádí jednoduchá meteorologická pozorování v místě svého bydliště - seznámí se s rozložením vody na Zemi - porozumí pojmům z hydrologie a vyhledá je na mapách - popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské	- význam jednotlivých přírodních složek na Zemi	- Př - ekosystémy, fotosyntéza - F - teplota, tlak, hustota, změny skupenství - M - nadmořská výška - D - časová představa o pohybu kontinentů - VkO - rasismus	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Zeměpis

	využití, rozumí pojmům z pedologie - vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě - objasní uspořádání biotopu v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - vymezí geografická šířková pásma na Zemi - objasní pojmy lidské rasy a rasismus - seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí, - zná využití přírodních zdrojů pro potřeby člověka - vysvětlí pojmy zemědělství a průmysl - vysvětlí pojem rozvojový a rozvinutý stát		EV - ekosystémy	
	- zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	- opakování		
7.	- určí geografickou polohu jednotlivých oceánů, světadílů podle zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích a v podnebných páslech - porovná rozlohu jednotlivých oceánů a světadílů popíše a srovnává při interpretaci obecně zeměpisných map členitost a typické znaky přírodních poměrů jednotlivých oceánů, světadílů - charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů - seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů	- geografická poloha, rozloha, členitost a přírodní poměry oceánů, světadílů	M - výsečové diagramy D - objevné cesty Př - vliv geografické polohy na život ve světadílech a v oceánech, ekologické katastrofy, využití oceánů	Záci by měli využívat různé zdroje poskytující obrazovou dokumentaci
	- určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti - uvede význam Arktidy a Antarktidy - seznámí se s globálními problémy, které	- Zeměpis světadílů - polární oblasti	Př - fauna, flóra	problémové úkoly: Proč lidé dobývají polární oblasti? Proč je přísně chránit? Čím mohou být

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Zeměpis

	těmto oblastem hrozí -posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí			ohroženy? Kdo se může dostat do polárních oblastí?
	- dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí - provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytýčí společné znaky daného regionu a provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí	- Zeměpis světadílů - Afrika, Austrálie a Oceánie - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství	D - nejstarší osídlené oblasti, historie jednotlivých území, kolonizace-otroctví, význam zemědělství v historii, vývoj obchodu Př - podmínky života na Zemi, nerostné suroviny, podmínky pro zemědělství M - rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel VMEGS - mezinárodní spolupráce, organizace, globalizace - nadnárodní firmy, výrobky na pultech obchodů, možnost života v jiných státech světa	- žáci sami shromažďují obrazovou dokumentaci k jednotlivým světadílům, tvorba koláží - efektivní jsou stolní hry - domino, pexeso, kvarteto - lze zhotovit při výtvarné výchově
	- provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytýčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - seznámí se s mezinárodními organizacemi - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých	Zeměpis světadílů - Amerika, Asie, Amerika - fyzickogeografická sféra Amerika - socioekonomická sféra, regiony,char. států Amerika - charakteristika států Asie - fyzickogeogr. + socioekonomická charakteristika Asie - regiony, státy	VMEGS integrace, spolupráce zemí, vliv globálních problémů, cestování Př - lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, hlad, HIV D - nejstarší osídlené oblasti,vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce -významné	- zaměří se na mezinárodní organizace, ve kterých je ČR členem

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Zeměpis

	světadílech - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí		technické objevy, průmyslový pokrok, význam zemědělství v historii, význam objevných plaveb, obchod s cizími zeměmi v minulosti, rozvoj služeb, kláštery a univerzity jako centra vzdělanosti v minulosti Vko - lidská práva, pokrok lidstva, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, zdravý životní styl M - rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy Ch - využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, složení výfukových plynů, katalyzátory	
	- zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	- opakování		
8.	- provede regionalizaci Evropy vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - seznámí se s mezinárodními organizacemi - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých regionech - dokáže na mapě lokalizovat významné	Zeměpis světadílu - Evropa Evropa - fyzickogeogr. + socioekonomická charakteristika Evropa - regiony, státy	VMEGS - život v evropském i mezinárodním prostoru, integrace, spolupráce zemí, postavení ČR, vliv globálních problémů, cestování Př - lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, D - nejstarší osídlené oblasti, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce -významné technické objevy, průmyslový	- podrobněji se seznámí se státy střední Evropy - zaměří se na mezinárodní organizace, ve kterých je ČR členem

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Zeměpis

geografické pojmy, s kterými se seznámí		pokrok, význam zemědělství v historii, význam objevných plaveb, obchod s cizími zeměmi v minulosti, rozvoj služeb, kláštery a univerzity jako centra vzdělanosti v minulosti VkO - lidská práva, pokrok lidstva, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, zdravý životní styl M - rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy Ch - využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, složení výfukových plynů, katalyzátory	
- určí geografickou polohu České republiky - vyhodnotí geografickou polohu České republiky podle různých kritérií - porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států - popíše s pomocí obecně zeměpisných a tématických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá významné horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo - zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost	geografická poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry České republiky	Př - geologická stavba, ochrana přírody M - porovnávání rozlohy F - atmosférické prvky	
- vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v České republice	rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry České republiky	VMEGS - vzájemné vztahy mezi národy, cestování	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Zeměpis

- vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice a určí jejich lokalizační faktory - srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva České republiky se sousedními státy - vyhledá aktuální demografické údaje týkající se své obce, zpracovává, vyhodnocuje a pokouší se o prognózu dalšího vývoje		M - hustota obyv. Př- vliv osídlení na krajinu D - vznik prvních měst, vývoj urbanizace	
- rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v České republice - hospodářství České republiky charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod - zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství celé republiky	rozmístění hospodářských činností České republiky	VMEGS - postavení hospodářství v rámci EU a světa, rozvoj služeb Ch - využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie D - historie průmyslu Př- obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, F - typy elektráren	
- lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice - charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost	regiony České republiky	VMEGS - euroregiony, spolupráce v rámci EU - finance D - historie regionů Ch - průmysl regionů M - práce s daty Př - krajina, stav přírody	
- zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci - popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu a jejich možné perspektivy - pracuje aktivně s	místní region České republiky	VMEGS - postavení oblasti v rámci regionu, evropská spolupráce D - historie regionu Ch - průmysl regionu M - práce s daty	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Zeměpis

	turistickou mapou místního regionu - zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	opakování		
9.	- pracuje aktivně s tématickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku - rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel a hospodářských aktivit na konkrétních regionálních příkladech - orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele - popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací - určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství porovnává a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství - vymezí kritéria hodnocení vyspělosti státu uvede, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje	společenské, sídelní a hospodářské poměry současného světa	Př - lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, podvýživa, hlad, HIV D - nejstarší osídlené oblasti, zvyšování tempa růstu obyvatelstva od 19. st. - demografická revoluce, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce - významné technické objevy, průmyslový pokrok, význam zemědělství v historii, vývoj dopravy, význam objevných plaveb, obchod s cizími zeměmi v minulosti, rozvoj služeb, kláštery a univerzity jako centra vzdělanosti v minulosti VkO - lidská práva, pokrok lidstva, konzumní způsob života, šetření surovinami, význam vzdělání pro člověka, M - rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy Ch - chemizace v zemědělství - vliv na přírodu, kvalitu potravin - vitamíny, využití	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Zeměpis

			nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, složení výfukových plynů, katalyzátory	
- orientuje se na politické mapě světa - vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy - rozlišuje a porovnává státy světa podle různých kritérií - uvádí příklady různé míry demokracie ve světě - lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě - uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení	státy světa, hlavní mezinárodní politické, bezpečnostní a hospodářské organizace a seskupení	M - zpracování statistických údajů VkO- státní zřízení, forma vlády, principy demokracie, náboženství, národnostní menšiny, příčiny válek, možnosti řešení konfliktů, mezinárodní spolupráce D - vznik států v minulosti, vývoj počtu států Př - vliv přírodních podmínek na osídlení		
- vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení	globální problémy současného světa	Př - podvýživa, hlad, AIDS, oteplování, ekologické katastrofy, rozšiřování pouští, vyčerpatelné nerostné suroviny, kácení tropických deštných lesů, fotosyntéza Ch - skleníkový efekt, kyselé deště, složení atmosféry, ozón, oteplování, výfukové plyny, ropné havárie, pitná voda - znečištění D - rozvoj společnosti, změny krajiny, života lidí v průběhu času F - alternativní zdroje energie, rozvoj techniky VkO - mezinárodní spolupráce, pokrok lidstva, šetření surovinami Projekt - Globální problémy		
- rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin, uvede konkrétní příklady	krajina - prostředí, typy krajin společenské a hospodářské vlivy na krajinu a na životní prostředí	Př - životní prostředí, ekologie, vliv prostředí na zdraví lidí, život v přírodě		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Zeměpis

- posuzuje působení přírodních krajinotvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností na krajinu a na životní prostředí - zhodnotí jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě v prostoru a v čase na krajinu a životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady - zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni - navrhne možná řešení problematiky životního prostředí - provede prostorové rozmístění hlavních ekosystémů - porozumí pojmům ekologie, trvale udržitelný rozvoj		a kulturní krajině	
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - využívá aktivně mapy, atlasy, cestovní průvodce, pracuje s internetem a s dalšími materiály při vyhledávání informací - aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině - uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	cvičení a pozorování v terénu v místní krajině - orientační body, pomůcky a přístroje, světové strany, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů, panoramatické náčrtky, schématické náčrtky pochodové osy ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelné pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí	CH - živelné pohromy, chemické složení bojových plynů Př - příroda v místní krajině - stav, ochrana, ohrožení zdraví a života člověka	
- zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	opakování geografického učiva na základní škole		

5.14 Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova

1. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových a dalších aktivit
- chápání hudby jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v široké oblasti hudebních žánrů a stylů současnosti i minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury jiných národů a národností
- rozvoj celkové hudebnosti žáka

Časové vymezení předmětu:

- 1.-9. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

2. Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Hudba jako prostředek komunikace, obecná kreativita, rozvoj smyslového vnímání

Výchova demokratického člověka

- Člověk a jeho svět - kritické myšlení, aktivita, kooperace, domov, vlast,
- Člověk a společnost- zásady slušnosti tolerance, odpovědné chování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá – vnímání evropské hudební kultury, emotivnost, prožitek, vnímání odlišných kultur

Multikulturní výchova

- Multikulturalita

Environmentální výchova

- Člověk a příroda – citová stránka osobnosti, láska k přírodě, vnímání krásy přírody
- Člověk a jeho svět – příroda a emoce

Mediální výchova

- Vliv médií

3. Výchovné a vzdělávací postupy:

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce hudební výchovy uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávat a třídit informace
- používat obecně užívané hudební odborné názvy
- dávat do souvislostí získané znalosti
- vyhledávat, shromažďovat, třídit, porovnávat informací
- užívat odbornou terminologii
- nalézat souvislosti mezi získanými poznatky a využívat je v praxi
- využívat vlastní zkušenosti a poznatky z ostatních předmětů

Kompetence k řešení problémů:

- samostatně a kriticky přemýšlet
- samostatně rozpoznat a řešit problémy

Kompetence komunikativní:

- dokázat vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a názor druhých tolerovat

Kompetence sociální a personální:

- efektivně spolupracovat, respektovat názory druhých
- objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních
- snažit se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- vyžadovat dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské:

- respektovat názor druhých
- chránit, vážit si a oceňovat naše kulturní tradice
- aktivně se zapojovat do kulturního dění

Kompetence pracovní:

- koncentrovat se na pracovní výkon a úspěšně ho dokončit
- dodržovat vymezená pravidla
- vytvářet si pozitivní vztah k hudebním činnostem

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
1.-3.	– zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	– rozvoj hlasového tónu – správné dýchání (v pauze a mezi frázemi) a správná výslovnost – rozšíření hlasového rozsahu	Čj, Tv	
	– rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	– hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) – hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)	Tv	
	– využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	– hra nejjednodušších doprovodů na altick nástroje		
	– reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	– pohybový doprovod znějící hudby – taktování – hra na tělo (tleskání, luskání, pleskání)		
2.-3.	– orientuje se v jednoduchém zápisu skladby	– notová osnova, houslový klíč, takt 2/4 a 3/4, nota čtvrt'ová, osminová, půlová a celá, pomlka		
1.-3.	– rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	– výrazové prostředky – zvuk, tón, melodie, hudební kontrasty	Vv	
	– rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; chápe roli posluchače	– hudební styly a žánry, hudba vážná, lidová, umělá		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
4.-5.	– zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	– pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu. Hudební rytmus- realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu. Dvojhlas a vícehlas- prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. Intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď apod.)	Čj,Tv	
	– orientuje se v zápisu jednoduché písni či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	– orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce		
	– využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni	– hra na hudební nástroje- reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z _altick instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.		
	– rozpozná hudební formu jednoduché písni či skladby	– hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj. Hudební styly a žánry- hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka apod.	Vv,Tv	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
4.-5.	– vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	– rytmi zace, melodizace a stylizace, hudební improvizace- s využitím tónového materiálu písňe, hudební doprovod. (akcentace těžké doby v rytmi ckém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednodílná písňová forma (a – b)	Vv	
	– rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	– kvality tónů – délka, síla, barva, výška. Vztahy mezi tóny – souzvuk, akord. Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem- rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmi cké, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu)		
	– ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	– taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance. Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků. Orientace v prostoru- pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	Tv	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
6.	- dokáže podle svých individuálních schopností zpívat jednohlasé i vícehlasé písně - chápe rozdíl mezi stupnicí a tóninou - orientuje se v notovém zápisu - umí vyhledat určené takty a rytmy	<u>Vokální činnosti</u> - jednoduchá intonační cvičení - zpěv lidových písní s doprovodem hudebních nástrojů, _altick nástroje, zpěv a capella - práce s notovým zápisem - rytmická cvičení a hádanky <u>Instrumentální činnosti</u> - hra na sopránovou zobcovou flétnu - vytváření jednoduchých rytmických doprovodů na _altick nástroje - rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo - využití různých hudebních nástrojů při zpěvu nebo při školních akcích <u>Hudebně pohybové činnosti</u> - pochod, polka, valčík, mazurka - dirigování, hra na dirigenta a orchestr - dramatizace písní, vánoční koledy	OSV – umění jako prostředek komunikace VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, vnímání evrop. hudeb. kultury, emotivnost, prožitek Vv – ilustrace písní Tv – tanec jako prostředek komunikace D – vznik křesťanství D, Vv- umělecké směry	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova

	- sluchem pozná hudební nástroj a pojmenuje ho - rozliší píseň lidovou a umělou - určí skladbu vokální a instrumentální - seznámí se s hudebními obdobími a poslechovými skladbami	<u>Poslechové činnosti</u> - hudební nástroje – poznávání - lidová a umělá píseň – Schubert - vokální a instrumentální skladba - opera – Händel, Wagner, Verdi, Mysliveček, Smetana - Národní divadlo - Dvořák, Janáček, Martinů - melodram – Fibich - opereta – Nedbal - muzikál a hudební revue - balet – Čajkovskij, Prokofjev - scénická hudba – Suk		
7.	-dokáže podle individuálních dispozic zpívat intonačně čistě a rytmicky správně - využívá správné pěvecké návyky -orientuje se v notovém zápise - umí zahrát jednoduché písne na sopránovou zobcovou flétnu 3. je schopen rytmicky doprovázet píseň hrou na tělo, na altické nástroje	<u>Vokální činnosti</u> - lidové a umělé písne v jednohlasé, dvojhlasé i trojhlasé úpravě, kánon - dynamika, tempo, melodie, rytmus - práce s notovým zápisem, tonika, subdominanta a dominanta - hudba součástí obřadů a oslav - vánoční písne a koledy <u>Instrumentální činnosti</u> - hra na sopránovou zobcovou flétnu - využití různých hudebních a rytmických nástrojů při doprovodu zpěvu , malá koncertní vystoupení	OSV –obecná kreativita, rozvoj smyslového vnímání Čj, Vv – lidové umění	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova

- rozpozná sluchem dvoučtvrťový a tříčtvrťový takt a dokáže jednoduchá dirigentská schémata - jednoduchými tanečními kroky je schopen vyjádřit obsah písně 4. správně pohybově vyjádří tance: polku, valčík a mazurku 5. dokáže sluchově určit základní intervaly - při poslechu využívá získané zkušenosti - rozpozná hudební nástroje - dokáže rozlišit komorní a symfonickou hudbu 6. zařadí skladbu do příslušného období	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> - taktování - taneční ztvárnění lidových písní - polka, valčík, mazurka - moderní tance - taneční vystoupení ke školním akcím <u>Poslechové činnosti</u> - sluchová analýza základních intervalů - hudební slohy - renesance - baroko – Bach, Vivaldi, koncert - klasicismus – Mozart, Beethoven, sonátová forma, symfonie - romantismus – programová hudba, Smetanova Vltava, symfonická báseň - duchovní a světská hudba - tanec, společenské tance, balet - výrazový tanec 15. muzikál	Tv – tanec jako prostředek komunikace Čj, Vv – umělecké směry v jiných oblastech umění
---	---	--

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova

8. - dodržuje správné pěvecké návyky - dbá na hlasovou hygienu - intonuje přesně - zpívá čistě a rytmicky, dodržuje tempo a dynamiku - umí doprovázet hrou na tělo i na _altick nástroje 7. zná základní hudební pojmy 8. umí vytleskat či zahrát na rytmické nástroje i obtížnější rytmy - zvládá taktování základních taktů - pohybem dokáže vyjádřit rozmanité	<u>Vokální činnosti</u> 16. zpěv lidových a umělých písní, jednohlas i vícehlas, kánon - hlasová a rytmická cvičení - základní intervaly - orientace v notovém zápisu - divadla malých forem, písně Šlitra a Suchého(Semafor), písně Wericha, Voskovce a Ježka (Osvobozené divadlo) 17. akord dur a moll, T, S, D <u>Instrumentální činnosti</u> - hra na sopránové zobcové flétny - vlastní instrumentální hra – využití při školních projektech - rytmická cvičení - obtížnější rytmické útvary, ragtime, swing, blues, boogie woogie <u>Hudebně pohybové činnosti</u> - taktování - taneční kroky polky, valčíku, mazurky, jive, cha-cha - pohybové ztvárnění písní - dramatizace hudebních skladeb	MkV – Kulturní diference, etnika, multikulturalita Tv – tanec jako prostředek komunikace
--	---	--

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova

9.	taneční rytmy - žák se orientuje v jednotlivých hudebních obdobích 9. poslechovou skladbu dokáže zařadit do hudebního stylu - dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - orientuje se v základních dynamických a tempových značkách, v taktech	<u>Poslechové činnosti</u> - jednotlivé hudební slohy - gotika - renesance, kánon - baroko, Händel, Bach, Vivaldi - klasicismus, Haydn, Mozart, Beethoven - romantismus, Schubert, Chopin, Verdi - impresionismus, Debussy, Ravel - hudba 20. století - ostatní hudební styly, populární hudba <u>Vokální činnosti</u> - zpěv lidových a umělých písní, - důraz na přesnou intonaci, dodržování dynamiky, tempa a rytmu - písně z jednotlivých hudebních období - kánon - jazz, country, trampská píseň, folk, pop a rock - opakování základních hudebních pojmů - intervaly - akordy	Čj, Vv, D – umění jako prostředek komunikace mezi národy, vztahy mezi lidmi, umělecké směry MV – vliv médií	
-----------	---	--	--	--

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova

	10. vyzná se v notovém zápise 11. dokáže zahrát písně a jednoduché skladby jednohlasé i vícehlasé na zobcovou flétnu - postihuje hudební výrazové prostředky 12. rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti - zvládne kroky základních tanců - dokáže pohybově vyjádřit obsah písně 13. zná základní takty a jejich jednoduchá dirigentská schémata - při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností 14. dovede zařadit poslechovou skladbu do hudebního období	<u>Instrumentální činnosti</u> - hra na sopránovou zobcovou flétnu; 18. individuální hra na hudební nástroje – rozdělení nástrojů, školní projekty 19. rytmické doprovody písní <u>Hudebně pohybové činnosti</u> - polka, valčík, mazurka, jive, cha-cha, - pohybové vyjádření písní a poslechových skladeb - hudební výrazové prostředky - dramatizace hudebních děl - taktování <u>Poslechové činnosti</u> - počátky hudebních dějin v Čechách - česká hudební renesance - český hudební klasicizmus - český hudební romantismus - Národní divadlo - čeští skladatelé 20. století, Janáček, Martinů, Suk - kabaret, Hašler - Osvobozené divadlo, Semafor - populární hudba a její interpreti	Tv – tanec jako prostředek komunikace Čj, Vv, D – význam české hudby pro evropskou kulturu	
--	---	---	--	--

5.15 Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova a Výtvarné činnosti

1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

1. Rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování vlastní osobnosti
2. Pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
3. Přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
4. Užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informační a komunikačních technologií

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

1. - 3. ročník – 1 hodina týdně
4. – 8. ročník – 2 hodiny týdně
9. ročník – 1 hodina týdně

Dále může být výtvarná výchova posílena volitelným předmětem výtvarné činnosti v 8. a 9. ročníku 2 hodinami týdně.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, keramické dílně, v učebnách výpočetní techniky, jiných učebnách školy nebo mimo budovu školy (práce v plenéru, galerie, výstavy, muzea)

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání (skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé a dlouhodobé projekty)

2. Průřezová témata:

OSV
VDO
VMEGS
MkV
MV

3. Výchovné a vzdělávací postupy:

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce hudební výchovy uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- během tvorby rozpoznávat vlastní pokroky a zpětně si uvědomit problémy, které souvisely s realizací
- být schopen vytvářet a realizovat vlastní nápady
- být schopen účastnit se různých veřejných soutěží

Kompetence k řešení problémů

- předkládat dostatek námětů k řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- rozpoznat výtvarný problém a hledat nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

- vyjádřit vlastní názor a vhodnou formou ho obhájit

Kompetence sociální a personální

- respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat výslednou kvalitu společné práce
- dovést odmítnout vše, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- schopnost sebehodnocení

Kompetence občanské

- respektovat názor druhých

Kompetence pracovní

- umět se koncentrovat na pracovní výkon, kvalitní dokončení a dodržování vymezených pravidel
- vytvářet pozitivní vztah k manuálním činnostem

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
3.	– rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie,tvary,objemy,barvy,objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	– různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování a malba – hra s barvou – experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály	M, Čj, Prv, Hv, Pč OSV - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznávání - seberegulace - psychohygiena - komunikace	
1.-3.	– v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace			
3.	– vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky			
3.	– interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	– vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů – manipulace s objekty – kompoziční zákonitosti	M, Čj, Prv OSV - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznávání - seberegulace - psychohygiena - komunikace	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
2.-3.	– na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	– vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem svým či jiným	Prv, Čj OSV - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznávání - seberegulace - psychohygiena - komunikace	
4.-5.	– při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).	– prvky vizuálně obrazného vyjádření- linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru; typy vizuálně obrazných vyjádření- jejich rozlišení, výběr a uplatnění- hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama	Čj, Prv, Hv OSV - rozvoj schopnosti poznávání	
4.-5.	– užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařská postava; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	– uspořádání objektů do celků- uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	Pč, Prv, Čj	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
4.-5.	– při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	– prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby		
4.-5.	– nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	– reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly; smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření- umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	Prv, Čj, Hv OSV - rozvoj schopnosti poznávání	
4.-5.	– osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).	– přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením- hledisko jejich vnímání (vizuální, _altické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	VI, Čj VMEGS - Objevujeme Evropu a svět	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
4.-5.	– porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	– osobní postoj v komunikaci- jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	Čj OSV - rozvoj schopnosti poznávání	
4.-5.	– nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	– komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření- v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření. Proměny komunikačního obsahu- záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	Čj, Přv OSV - rozvoj schopnosti poznávání	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
6.-7.	-umí vybírat a samostatně vytvářet bohatou škálu vizuálně obrazných elementů, uplatňuje zkušenosti z vlastního vnímání, z představ a poznání	kresebné studie – linie tvar objem jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů	OSV – kreativita, smyslové vnímání VMEGS - jsme Evropané - kořeny, zvyky Hv – rytmus, melodie Čj – ústní lidová slovesnost, pohádky M – geometrie D – historické slohy Př – biologie člověka Informatika	Ilustrace Kalendář Koláž, rozfoukávaná tuš
	-uplatňuje zkušenosti získané pohybem, hmatem, sluchem	rozvíjení smyslové citlivosti prostorová tvorba		
	-správně užívá techniku malby, míchání barev	malba teorie barev tvarová a barevná kompozice		
	-je schopen vyjádřit a jednoduše zachytit svět kolem sebe	subjektivní výtvarné vyjádření reality, vnímání okolních jevů kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci		
	-je schopen vystihnout proporce lidského těla	lidská figura, tvarová stylizace		
	-seznamuje se s kulturou pravěku, starověku a středověku.	Dějiny umění pravěku, starověku a středověku		
	-výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům i svátkům.	Dekorační práce, využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů tématické práce, Vánoce, Velikonoce, roční období – dekorativní předměty, výzdoba interiéru.		
	-užívá metody současného výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace	subjektivní vyjádření fantastických představ s využitím různorodých materiálů, výtvarných postupů a metod současného výtvarného umění		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova

8.-9.	-uplatňuje osobitý přístup k realitě -je schopen vnímat, analyzovat a výtvarně vyjádřit svět kolem sebe -užívá postupy perspektivy	kresba – variace, techniky základní principy perspektivy a kompozice	OSV – kooperativní dovednosti MkV -multikulturalita MV -tvorba mediálních sdělení M – geometrie, Přírodopis – rostliny, zvířata Čj –exlibris, ilustrace Čj, D – renesance, baroko, klasicismus a moderna Hv, Čj – lidová slovesnost Zeměpis Informatika Přírodopis VkZ,VkO	Figura Zátiší Portrét Kresba v plenéru Proměny všedních předmětů Figura Krajina Interpretace uměleckých děl Reklama Plakát Fotografie
	-orientuje se v grafických technikách	grafické techniky		
	-orientuje se v oblasti výtvarné kultury a poznává trendy současného umění -citlivě vnímá uměleckou i mimouměleckou skutečnost	práce s uměleckým dílem kultura renesance, baroka, klasicismu moderní umění a současné výtvarné tendence		
	-prakticky využívá výtvarných výrazových prostředků - poznává sám sebe prostřednictvím výtvarných technik	tematické práce – Vánoce, Velikonoce, roční období, osobnost...		
	- rozvíjí a uplatňuje estetické cítění , využívá dekorativních postupů	písmo a užitá grafika		
	- zobrazuje vlastní fantazijní představy, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi	práce s netradičními materiály		
	- používá správně techniky malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy -je schopen expresivně používat barvy	malba – techniky a objemové vyjádření námětu barvami		
	- dokáže používat některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií	počítačová grafika a práce s internetem		

5.16 Charakteristika vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví

1. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je nově konstituovaný vzdělávací obor, který usiluje o funkční vyváženost a propojenost poznatků a dovedností s hodnotovým postojem. Nestačí jen vědět co je zdravé a bezpečné. Je žádoucí, aby se na základě získaných poznatků a osvojených sociálních dovedností (mezilidské vztahy, komunikační dovednosti pro kooperaci, pomáhající a prosociální chování aj.) u žáka postupně formulovaly trvalé postoje k celoživotní podpoře a ochraně zdraví.

Při vytváření výchovné a vzdělávací strategie tohoto vyučovacího předmětu je třeba vycházet ze specifických cílů, jako jsou formování pozitivního vztahu ke svému zdraví, pozitivní utváření mezilidských vztahů, úcta, tolerance a empatie v rodině i v širším společenství, odpovědné chování k sobě, k ostatním, přírodě a životnímu prostředí a také osvojení sociálních dovedností a modelů chování.

Výuka probíhá v učebnách, dále v učebnách s možností využívání videa, DVD přehrávačů, interaktivní tabule, CD přehrávačů, výpočetní techniky, využívání pomůcek, návštěvy a exkurze. Z progresivních didaktických forem se využívají práce ve skupinách, hry, simulace atd..

Předmět Výchova ke zdraví se vyučuje v rozsahu 1 hodiny týdně v šestém a sedmém ročníku.

Součástí výuky je nejen vyučovací hodina, ale i příležitostné akce, exkurze a projekty.

2. Půřezová témata:

Vyučovacím předmětem prolínají **průřezová témata**:

- OSV - člověk a zdraví, psychohygiena
- VMEGS - člověk a jeho svět
 - globální problémy zdraví
- MV - podíl médií na utváření doby

3. Výchovné a vzdělávací postupy:

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce Výchovy ke zdraví uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- umět vyhledávat a hodnotit informační zdroje související s podporou a ochranou zdraví
- využívání informací a získaných dovedností v praktickém životě
- chápat smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

- dokázat řešit problémy související se zdravím
- vyvozovat správné závěry vzhledem ke svému zdraví

5. Učební osnovy – charakteristika předmětu Výchova ke zdraví

- umět aplikovat získané vědomosti do svého chování
- rozhodovat a jednat

Kompetence komunikativní

- dokázat řešit dílčí úkoly
- uplatňovat osvojené modely specifických komunikativních dovedností
- uplatňovat osvojené modely při řešení problémových a krizových situací

Kompetence sociální a personální

- přispívat k utváření hodnotných mezilidských vztahů
- zohledňovat ohleduplnost a uctivost
- dokázat poskytnout první pomoc
- rozvíjet interakční a vztahové dovednosti pro život

Kompetence občanské

- rozhodovat v zájmu podpory a ochrany zdraví
- prokazovat odpovědnost
- ochránit zdraví své i jiných

Kompetence pracovní

- zohledňovat hledisko ochrany zdraví
- efektivně organizovat své pracovní činnosti

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Výchova ke zdraví

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
6.	Žák respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek		
	Žák samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Výchova ke zdraví

		mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování		
	Žák vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí, dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Výchova ke zdraví

	Žák usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví,	kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty • ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ • celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie • podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví		
7.	Žák vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE • stres a jeho vztah ke zdraví –		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Výchova ke zdraví

	potřeb a hodnotou zdraví Žák uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým Žák posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví Žák projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	kompensační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti • auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, doping ve sportu • skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci • bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení • dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč.		
--	--	---	--	--

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Výchova ke zdraví

	Žák vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi Žák uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	zvládání agresivity, postup v případech dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) základy 1.pomoci • manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt • ochrana člověka za mimořádných událostí– klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	Mediální výchova - Vliv médií ve společnosti	
	Žák projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE • dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny • sexuální dospívání a reprodukční zdraví –zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity		

5.17 Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova

1. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět tělesná výchova vychází z obsahu vzdělávacího oboru **Tělesná výchova** a integruje některé tematické okruhy vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Je zaměřen na optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti žáků. Žáci mají možnost rozvíjet si své pohybové schopnosti a dovednosti, korigovat jednostranné zatížení organismu, eventuelně i zdravotní oslabení. Žáci si jasně utváří vztah ke zdraví a umí si preventivně zdraví chránit. Dokáží si na základě získaných informací vytvořit i názor na zdravotní problematiku menších i větších skupin a ten obhájit.

Ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví zařazujeme do tělesné výchovy téma péče o zdraví a zdravá výživa tematického okruhu "Zdravý způsob života a péče o zdraví".

Tělesná výchova je vyučována v 1. – 9. třídě s časovou dotací 2 hodiny týdně. Tuto dotaci je možné rozšířit volitelným předmětem sportovní činnosti v 9. ročníku.

Škola nemá sportovní zaměření. Má k dispozici malou a větší tělocvičnu, hřiště na dvoře školy a městské hřiště Hlinky určené k výuce lehké atletiky a sportovních her. Nedostatkem je větší vzdálenost hřiště od školy. Tělesná výchova probíhá také v blízkém lesoparku Městská hora.

Všichni žáci absolvují lehkou atletiku, sportovní gymnastiku, sportovní hry, ostatní okruhy, doplňkové pohybové činnosti nebo sportovní kurzy.

Záleží na vyučujícím TV, zda si dané učivo nebo některé jeho součásti, s ohledem na úroveň pohybových dovedností žáků v tomto tematickém celku, zvolí. Snahou je samozřejmě absolvovat celý obsah.

Po celý školní rok probíhají podle zájmu soutěže - turnaje tříd v kopané, přehazované, florbalu, košíkové nebo vybíjené.

Pro vybrané výkonnostně nejlepší žáky zajišťujeme účast v okresních soutěžích.

2. Průřezová témata:

Jako součást vzdělávacího obsahu zařazujeme do výuky tato **průřezová témata a jejich okruhy**:

Mediální výchova

Kritické členění a vnímání mediálních sdělení

3. Výchovné a vzdělávací postupy:

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce tělesné výchovy uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- osvojovat si pohybové dovednosti a být schopen poznat vlastní fyzickou a pohybovou výkonnost
- samostatně si vybírat vhodné kondiční, posilovací nebo relaxační cviky
- být schopen rozpoznat zdraví prospěšné i zdraví ohrožující tělesné aktivity
- být zodpovědný za své zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty

Kompetence k řešení problémů

- vhodně reagovat v situacích, které motivují k týmové spolupráci, nutnosti stanovit taktiku hry
- řešit herní situace a problémy (např. sestavování družstev z rozdílně technicky a fyzicky výkonných žáků)
- dovést se podílet na přípravě vlastních sportovních akcí - plánovat, realizovat a hodnotit tyto akce
- jednat přiměřeně ve vypjatých situacích
- chápat tělesnou aktivitu jako prostředek kompenzace psychického zatížení a jako vlastní uspokojení

Kompetence komunikativní

- hájit své stanovisko, vyjádřit svůj názor
- dovést se vyjadřovat kulturně, přesně, konkrétně, jednoznačně a srozumitelně
- vzájemně komunikovat mezi věkově rozdílnými skupinami (zařazování mezitřídních a celoškolských soutěží a turnajů)

Kompetence sociální a personální

- chápat význam sportovní činnosti ve skupinách, kde je nutná spolupráce a podíl celé skupiny na dosažení výsledku (při lyžařském kurzu, sportovních turnajích, soutěžích,...)
- být schopen poskytnout vzájemnou pomoc - dopomoc a záchranu
- chápat a dodržovat pravidla bezpečnosti
- podílet se na vytváření pravidel chování při sportovních činnostech
- být schopen zaujímat různé role v družstvech, vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku úspěšné spolupráce

Kompetence občanské

- netolerovat sociálně patologické jevy a nekamarádské chování
- dodržovat pravidla chování v duchu fair - play
- umět reagovat v krizových nebo zdraví a život ohrožujících situacích
- dovést poskytnout základní první pomoc

Kompetence pracovní

- být schopen provést adekvátní sebehodnocení

5. Učební osnovy – charakteristika předmětu Tělesná výchova

- utvářet si pozitivní vztah k pohybu a práci

Tvorba osnov pro jednotlivé skupiny ročníků je limitována nejen pro každého žáka, ale pro každou skupinu žáků. Ti jsou k pohybu předurčeni somatotypem, genetickými předpoklady, konkrétní etapou svého pohybového vývoje i svým aktuálním zdravotním stavem.

Pokud žáci nedosahují potřebné pohybové a výkonnostní úrovně v dané pohybové aktivitě, není jim učivo nabízeno a naopak, pokud žáci požadovanou úroveň přesahují, pak je jim nabízeno učivo pro pokročilé, učivo navíc. Pro konkrétního žáka může učitel příslušné učivo ze zdravotních důvodů upravit.

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
1.-3.	– spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	– znalost základních cvičení prospěšných pro zdraví a výběr vhodného prostředí pro pohybovou činnost	Prv	
	– zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	– rytmická a kondiční cvičení – gymnastika: základy akrobacie, přeskok, kladinka, hrazda, šplh, kruhy – atletika: vytrvalostní a rychlý běh, skok daleký a vysoký, hod míčkem	Hv	
	– spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	– pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek – sportovní hry – držení míče, přihrávky, chytání rukou i nohou, zdokonalování přihrávek v rychlosti a přesnosti		
	– uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohyb. činnostech ve známých prostorech školy	– základní hygiena po Tv a při jiných pohybových aktivitách – plavání	Prv důležitost hygieny	
	– reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	– znalost smluvených povelů a signálů při pohybových činnostech, pojmenuje základní pomůcky a dovednosti, umí připravit a uklidit náčiní a náradí		
	– uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy	– cvičení s náčiním, cvičení na žebřinách, lavičkách – kompenzační, protahovací a vyrovnávací cvičení, cvičení pro správné držení těla		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova

4-5.	– podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu – uplatňuje kondičně zaměřené činnosti – projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	– pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu, význam pohybu pro zdraví	Př	
	– zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	– příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení, relaxační cvičení a praktické využití, správné zvedání zátěže, průpravná cvičení – zdravotní tělesná výchova: správné držení těla v klidu i pohybu, kompenzační cviky – úpoly: pohybové hry s přetahy a přetlaky, průpravné úpoly		
	– zvládá základní techniku speciálních cvičení – koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele			
	– upozorní samostatně na činnost (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením			
	– zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti – vytváří varianty osvojených pohybových her	– organizace při Tv – ve cvičebním prostoru i v šatnách – pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží) – atletika – rychlý, vytrvalostní běh a start, běžecká abeceda, skok daleký a vysoký, hod míčkem – gymnastika – akrobacie, přeskok, trampolínka, kruhy, kladinka, šplh, hrazda – rytmická gymnastika – rytmus, tempo, takt	Hv	
	– zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy			

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova

Roč .	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
4.-5.	– uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí – adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	– hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity – bezpečnost při pohybových činnostech – bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc při Tv		
	– jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	– turistika a pobyt v přírodě – bruslení (základní techniky pohybu, hry na sněhu a ledě)	pobyt v přírodě, ochrana přírody VI, PŘ	
	– jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje – respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	– zásady jednání a chování, olympijské ideály a symboly – sportovní hry (vedení míče, uvolňování s míčem, střelba na koš, na branku) – pohybové hry (pro rozvoj rychlosti, síly, obratnosti, vytrvalosti, pro zdokonalení pohybových dovedností, soutěživé a bojové)		
	– užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví – cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	– komunikace při Tv (základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály)	Čj	
	– změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	– měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy)	hry, závody, soutěže mezi třídami, školami sociální zapojení	
	– orientuje se v informačních zdrojích	– zdroje informací o pohybových	MV: kritické čtení a vnímání	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova

	pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště – samostatně získá potřebné informace	činnostech	mediálních sdělení	
6.-7.	Žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a účelně. Žák usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program, Žák odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k znečištění ovzduší. Žák uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. Žák respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů. Žák usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví. Žák vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny a nejbližším okolí. Žák projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastním dospívání a	Činnosti napomáhající splnění daných kompetencí; vzdělávací obsah se prolíná všemi kompetencemi: Atletika: -rychlý běh 60m -vytrvalostní běh 600, 1000, 1500m -nízký, vysoký start -speciální běh. s cvičení -štafetový běh -skok vysoký zádočným způsobem -skok daleký s optimálním způsobem -hod kriket. míčkem Gymnastika: -akrobacie (kotouly vpřed a vzad, rovnovážné polohy a postoje, stoj na lopatkách, na rukou, vázání prvků do akrobatických řad, přemet stranou) -přeskok (roznožka a skrčka přes kozu našíř) -trampolínka (skoky prosté) -hrazda (náskok do vzporu - sešín, závěs v podkolení jedné nohy, výmyk) -kladinka (různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a nohou,	Význam pohybu pro zdraví, rekreační a výkonnostní sport (VkO) Zásady zdravého stravování, zásady osobní, intimní a duševní hygieny. Otužování. (VkZ)	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova

pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce. Žák optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví. Žák dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka. Žák projevuje odpovědné chování v situaci ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc. Žák uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdr. oslabení. Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich příčiny. Žák naplňuje ve školních podmínkách základy olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu. Žák se dohodne na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	základní obraty a rovnovážné polohy, poklus a jednoduché poskoky) -šplh na tyči Rytmická gymnastika: -různé druhy pohybu s rytmickým hudeb. doprovodem -technika kroku, skoku, obratu, cviky rovnováhy -technika pohybu s náčiním - švihadlo Sportovní hry: košíková -dribling -uvolňování hráčů s míčem a bez míče se změnou směru a rychlosti (driblingem) -přihrávky jednoruč i obouruč na vzdálenost 4-8m -střelba z krátké vzdálenosti jednoruč -střelba ve výskoku z místa -střelba ze střední vzdálenosti a z čáry trestného hodu -základy krytí hráče s míčem a bez míče Sportovní hry: kopaná -hra hlavou -tlumení míče zastavením a stáhnutím -vedení míče, střelba z místa po vedení míče -autové vhazování -herní činnost jednotlivce, -herní systémy	Stres a jeho vztah ke zdraví. Civilizační choroby. Režim dne. (VkZ, VkO) Zákonitosti fyziologického vývoje člověka. Odlišnosti opačného pohlaví a vztahy mezi nimi. (Př) Zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek. patologické hráčství (VkZ)	
--	--	---	--

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova

		Sportovní hry: odbíjená -základní postoj, odbíjení obouruč vrchem, obouruč spodem, -spodní podání Sportovní hry: přehazovaná -pravidla, přihrávky, práce s míčem, útočný hod - smeč ringo hod a chycení kroužku vybíjená florbal herní činnosti jednotlivce stolní tenis doplňkové pohyb.činnosti, drobné pohyb.hry Rozvoj pohybových schopností: rychlosti -síly -obratnosti -vytrvalosti Pořadová cvičení: -nástup, podání hlášení Pohybové hry: -soutěživé, tvořivé, představivé Úpoly: -přetahy, přetlaky, úpolové odpory -pády, postoje, základy sebeobrany -základní úpolové sporty	Znát příčiny nesprávného držení těla (Př) Historie a současnost sportu, olympionismus, významné soutěže a sportovci. Chápat rozdíly mezi pohyb. činností osob opačného pohlaví, osob starších a postižených. (Vko)	
--	--	---	---	--

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova

		Turistika a pohyb v přírodě: -pohybové hry v přírodě -cykloturistka - podle podmínek Bruslení: -jízda vpřed s oporou a bez opory, - brzdění- podle podmínek, jízda vzad Tance: -lidové, country, moderní Lyžování: LVVZ 7.roč. -péče o výstroj a výstroj, turist. značky -výstupy předupem a odvratem -obraty přešlapem, přivratem, odvratem -běž. lyže (odšlapování, chůze, chůze se sunem a skluzem; jízda odpichem - soupaž, přes terénní nerovnosti; běh střídavý soudobý) -sjezd (odšlapování, bruslení, brzdění přivratem jednostranným a oboustranným, vlnovka; kročňý základní oblouk, jízda na vleku)		
8.-9.	-žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži -žák užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin, uživatele internetu -žák rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Činnosti napomáhající splnění daných kompetencí; vzdělávací obsah se prolíná všemi kompetencemi Atletika: -rychlý běh 60 – 400m -vytrvalostní běh 1500 – 3000m – cross -speciální běžecká cvičení -vrh koule se sunem -skok daleký – optimální spojení rozběhu a odrazu -skok vysoký – zářový způsob – optimální provedení		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova

-žák sleduje určené prvky pohyb. činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí -žák organizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, akce na úrovni školy, spolurozhoduje soutěže -žák zpracuje naměřená data a informace o pohyb. aktivitách a podílí se na jejich prezentaci -žák se samostatně připravuje před pohyb. činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	-štafety Gymnastika: -akrobacie (přemet stranou, rovnovážné polohy a postoje, vázání prvků, akrob. sestavy) -hrazda (výmyk, sešín, přešvihy, závěs v podkolení, vzepření, sestava na hrazdě) -přeskok (odbočka přes bednu našíř, skrčka a roznožka přes kozu) -kladina (náskok, seskok, sestava) -šplh na tyči, na laně, na tyči na čas Rytmická gymnastika: -různé druhy pohybu s rytmem a hudebním doprovodem, aerobní gymnastika		
-žák vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu soc. klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví. -žák vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním zákl. lidských potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví.	Sportovní hry: košíková -krytí hráče bez míče a s míčem -osobní obrana a zónová obrana -rozestavení hráčů při herních situacích -vrchní střelba z výskoku -kombinace „hod“ a běž“ -rychlý protiútok, základy postupného útoku -dvojtakt Sportovní hry: odbíjená -příhrávky a nahrávky -smeč, blok, dvojblok - odbíjení jednoruč - základní herní systém 6:6 -podání spodní a vrchní -hra 4:4		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova

-žák dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky. -žák uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá lékařskou pomoc. -žák samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím. -žák v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíly mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování. -žák vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, medií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.	Sportovní hry:kopaná -rozestavení obrany -útočné fáze hry -hra v prostoru -přihrávky na jeden dotyk -odebírání míče -střelba z přihrávky po zemi -přechod z obrany do útoku -činnost brankáře -herní činnost jednotlivce Rozvoj pohybových schopností: -rychlosti -síly -obratnosti -vytrvalosti -psychomotorická cvičení Pořadová cvičení: -pracovní povely Pohybové hry: -samostatně navržené hry -radost ze hry, prožitek, spolupráce Úpoly: -pády vzad skulením do kolébky, kotoulem přes rameno -střehové postoje, držení a odpory -základy judo, aikidó, karate -sebeobrana Turistika a pohyb v přírodě: -příprava turistické akce		
---	---	--	--

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova

	-žák zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jeho optimální provedení. -žák se aktivně vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.	-získávání informací o místě pohybu -orientační běh 30 min, orientace podle mapy a buzoly Plavání: -plavání vytrvalostní -význam pro regeneraci Další sportovní hry: -přehazovaná -ringo -florbal -stolní tenis -drobné pohybové hry -doplňkové pohybové činnosti -sport. hry povolené ŘŠ		
--	--	--	--	--

5.19 Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní činnosti a Člověk a svět práce (8. a 9. tř.)

1. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět Pracovní činnosti je na prvním stupni členěn do čtyř tematických okruhů *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů*, které se během roku střídají.

Na druhém stupni se v 6. a 7. ročníku střídají tematické okruhy *Práce s technickými materiály a Příprava pokrmů*, v 8. a 9. ročníku je tematický okruh *Svět práce*.

Předmět Pracovní činnosti je vyučován v 1. - 7. ročníku jednu hodinu týdně. V 8. a 9. ročníku se předmět jmenuje Člověk a svět práce.

Předmět Člověk a svět práce integruje v 8. ročníku vzdělávací oblasti Člověk a společnost a Člověk a svět práce, konkrétně vzdělávací obsah Člověk jako jedinec ze vzdělávacího oboru Výchova k občanství spolu se vzdělávacím oborem Člověk a svět práce.

Vzdělávání v předmětu pracovní činnosti a člověk a svět práce směřuje k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

2. Průřezová témata:

Předmětem prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Environmentální výchova (EV)

3. Výchovné a vzdělávací postupy:

5. Učební osnovy – charakteristika předmětu Pracovní činnosti Člověk a svět práce (8.-9.tř.)

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce předmětu Pracovní činnosti a Člověk a svět práce (8. – 9. tř.) uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- prakticky si osvojovat práci podle návodu
- plánovat činnosti při práci
- poznávat vlastnosti materiálů a surovin a jejich použitelnost

Kompetence k řešení problémů

- uvědomovat si potřeby praktického ověřování řešení problémů
- aplikovat řešení při obdobných zadání a hledat nové způsoby využití dovedností při práci
- být schopen používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce
- zodpovědně rozhodovat o vlastní profesní orientaci
- orientovat se v poradenství v oblasti volby dalšího studia a profesní orientace

Kompetence komunikativní

- rozumět a správně užívat významy pojmů souvisejících s pracovními činnostmi a volbou povolání
- vhodně využívat podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci své práce

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat ve dvojici a v malé skupině
- efektivně přiřazovat různé role v pracovní skupině
- uvědomovat si potřebu ohleduplnosti na pracovišti

Kompetence občanské

- chápat vliv různých činností člověka na životní prostředí a podle něho se spoluodpovědně chovat

Kompetence pracovní

- uvědoměle, správně a bezpečně používat všechny nástroje a materiály
- provádět práci v co nejlepší kvalitě
- umět srovnávat hospodárnost různých postupů, které vedou k témuž cíli
- vyhledávat možná rizika při různých činnostech a navrhnout cesty k jejich minimalizaci
- domýšlet jednodušší podnikatelské aktivity od záměrů až po jejich realizaci
- být schopen promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Pracovní činnosti a Člověk a svět práce (8. - 9. tř.)

Roč .	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM				
1.-3.	– vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů – pracuje podle slovního návodu a předlohy	– práce s různým materiálem – vlastnosti materiálu, jejich využití v praxi – jednoduché pracovní postupy – organizace práce	VV- výtvarné pojetí Čj – čtení a porozumění slovním návodům, psaní M - geometrie	
4.-5.	– vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu – využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic – volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	– práce s daným materiálem – vlastnosti materiálu – seznámení s lidovými tradicemi – druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů – bezpečnost a uspořádání práce		
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI				
1.-3.	– zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	– sestavování modelů – montáž a demontáž	VV- výtvarné pojetí M- geometrie (tělesa) - prostorová představivost	
4.-5.	– provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž – pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	– práce se stavebnicí, použití logiky – využití návodu při postupech práce – pracovní hygiena, první pomoc při zranění		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Pracovní činnosti a Člověk a svět práce (8. - 9. tř.)

PĚSTITELSKÉ PRÁCE				
1.-3.	– provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování – pečuje o nenáročná rostliny	– práce s tabulkou – péče o nenáročná rostliny	M- vytváření tabulek, záznamů Čj- psaní záznamů, sloh- popis Prv + Př – rostliny Vv – výtvarné pojetí EV – pozorování a vnímání přírody	
4.-5.	– provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování – ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny – volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	– práce s rostlinami – pokusy – péče o rostliny – využití náradí při práci s rostlinami – pracovní hygiena, první pomoc při zranění		
PŘÍPRAVA POKRMŮ				
1.-3.	– připraví tabuli pro jednoduché stolování – chová se vhodně při stolování	– příprava jednoduché tabule – pravidla stolování, vhodné a nevhodné chování při jídle	Prv + Př - zdravá výživa, jídelníček Čj – psaní, čtení-porozumění jednoduchým textům a návodům M – jednotky hmotnosti Vv – výtvarné pojetí	
4.-5.	– orientuje se v základním vybavení kuchyně – připraví samostatně jednoduchý pokrm – dodržuje zásady správného stolování a společenského chování – udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	– vybavení kuchyně, elektrické spotřebiče, kuchyňské náčiní – příprava jednoduchých pokrmů – základy společenského chování, pravidla stolování – pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Pracovní činnosti a Člověk a svět práce (8. - 9. tř.)

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY				
6.	- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a řád školní dílny - umí poskytnout první pomoc při úrazu náradím a materiálem	seznámení se zařízením školních dílen řád školní dílny		
	– připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku – umí číst jednoduchý technický výkres (zobrazení jedním pohledem – pohled zepředu)	– technický náčrt – čtení jednoduchého technického výkresu		
	– orientuje se v základních materiálech vyráběných ze dřeva s ohledem na jejich užití v praxi (řezivo; dýhy, překližky, laťovky) – pracuje podle návodu, předlohy či s pomocí učitele – zvládá základní pracovní dovednosti při práci se dřevem a příslušným náradím	– práce se dřevem – materiály vyrobené ze dřeva (řezivo, dýhy, překližky, laťovky) – jejich vlastnosti, užití v praxi – měření a orýsování – upínání materiálu – jednoduché řezání dřeva (čepovka, ocaska) – opracování dřeva rašplí, pilníkem, brusným papírem		
	– zdůvodní základní výhody plastů před klasickými materiály – pracuje podle slovního návodu, podle předlohy, s pomocí učitele – umí pracovat podle pracovního postupu – zvládá základní pracovní dovednosti při práci s plasty	– práce s plasty – vlastnosti plastů – tvrzený polystyrén – měření a orýsování – upínání materiálu – ruční opracování plastů (řezání, pilování, vrtání)		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Pracovní činnosti a Člověk a svět práce (8. - 9. tř.)

	– zvládá základní pracovní dovednosti při práci s drátem – pracuje podle slovního návodu, podle předlohy, s pomocí učitele umí pracovat podle pracovního postupu – umí správně používat, udržovat používané nářadí na kov	– práce s kovy – materiály vyrobené z technických kovů (plech, drát) – práce s drátem (měření, orýsování, ohýbání, řezání, pilování)		
7.	- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a řád školní dílny - umí poskytnout první pomoc při úrazu nářadím a materiálem	seznámení se zařízením školních dílen řád školní dílny		
	– orientuje se v pravoúhlém promítání těles – umí číst jednoduchý tech.výkres (pohled zepředu, pohled zleva, pohled shora)	– základy tech. zobrazování – pravoúhlé promítání – čtení jednoduchého technického výkresu (popisové pole, měřítko...)		
	– orientuje se v základních materiálech vyráběných ze dřeva (sololit, hobra, dřevotřískové desky, dřevocementové desky) – umí pracovat podle pracovního postupu (podle technické dokumentace zhotoví výrobek) – zvládá základní pracovní dovednosti při práci se dřevem	– práce se dřevem – materiály vyrobené ze dřeva (aglomerované desky), jejich vlastnosti a užití v praxi – řezání (čepovka, děrovka, rámová pila, lupínková pila, používání pokosnice) – vrtání (hlubič, nebozez, kolovrátek, ruční vrtačka, druhy vrtáků) – spojování hřebíky a vruty – jednoduché spojování plátováním – lepení (druhy lepidel) – povrchová úprava (moření, lakování)		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Pracovní činnosti a Člověk a svět práce (8. - 9. tř.)

	– orientuje se v základním rozdělení plastů – umí pracovat podle pracovního postupu (podle tech. dokumentace zhotoví výrobek) – zvládá základní pracovní dovednosti při práci s plasty	– práce s plasty – rozdělení plastů (termoplasty, reaktoplasty), jejich vlastnosti a užití v praxi – ruční opracování plastů – jednoduché tvarování teplem		
	– orientuje se v základních druzích technických kovů a slitin s ohledem na jejich užití v praxi – umí měřit posuvným měřítkem – zvládá základní pracovní dovednosti při práci s plechem	– práce s kovy – druhy kovů (ocel, litina, měď, hliník, zinek, cín, olovo) a slitin (bronz, mosaz, dural), jejich vlastnosti a užití v praxi – měření posuvným měřítkem – plechy – práce s plechem (měření, orýsování, ohýbání, rovnání, stříhání)		
PŘÍPRAVA POKRMŮ				
6.-7.	žák používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče žák připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy žák dodržuje základní principy stolování žák provádí základní úklid pracovních ploch a nádobí, bezpečně zachází se základními úklidovými prostředky	Kuchyně –základní vybavení, nádobí, náčiní, elektrické spotřebiče -udržování pořádku a čistoty -bezpečnost a hygiena provozu Potraviny – výběr - nákup - skladování - cena - hmotnost - množství - hygiena - skupiny potravin - sestavování jídelníčku		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Pracovní činnosti a Člověk a svět práce (8. - 9. tř.)

	žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce žák poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Příprava pokrmů: – úprava pokrmů za studena – základní způsoby tepelné úpravy pokrmů – základní postupy při přípravě pokrmů: snídaně, svačiny, lehké večeře, moučníky, zeleninové nebo ovocné saláty, polévky, jednoduchá jídla První pomoc: – při úrazech v kuchyni: - opaření - popálení - polití rozpáleným tukem - řezné rány		
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE				
8.	- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Člověk jako jedinec - osobnost - psychické procesy a stavy - člověk v sociálních vztazích	OSV - rozvoj poznávání, sebepoznání, seberegulece, vztahy mezi lidmi, řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
	- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek			
	- rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání			
	- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou			

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Pracovní činnosti a Člověk a svět práce (8. - 9. tř.)

sebedůvěru			
- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	Stát a hospodářství - hospodaření a fungování trhu		
- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu			
Žák se naučí realističtěji hodnotit své osobní zvláštnosti, předpoklady, možnosti i omezení a pochopí, které faktory proces sebepoznání ovlivňují. Uvědomí si nutnost sebepoznání pro správnou volbu povolání.	Sebepoznání	OSV – Osobnostní rozvoj (sebepoznání, sebepojetí)	
Žák si uvědomí svou roli v procesu rozhodování, zamyslí se nad faktory, které mohou jejich rozhodování ovlivňovat, a nad tím, jaké překážky jim v rozhodování mohou bránit; naučí se rozumně volit z daných možností.	Rozhodování		
Žák si postupně navykne po etapách plánovat důležité životní kroky a přehodnocovat dosažené cíle, naučí se stanovovat si realistické cíle a hledat účinné strategie k dosahování cílů a odstraňování překážek.	Akční plánování		
Žák si uvědomí nevyhnutelnost změn v životě, zamyslí se nad změnami, se kterými se bude muset po odchodu ze základní školy vyrovnat, a pozná způsoby, jak se může na změny připravit a jak je může zvládnout.	Adaptace na životní změny		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Pracovní činnosti a Člověk a svět práce (8. - 9. tř.)

	Žák získá přehled o nabídkách vzdělávání, profesní přípravě a zaměstnání, poznají místní možnosti a příležitosti, které se v dané chvíli nabízejí a naučí se zamýšlet nad různými cestami k dosažení zvoleného cíle.	Možnosti absolventa základní školy		
9.	Žák pochopí nutnost spojovat rozhodování se znalostí svých osobních předpokladů a s vyhledáváním potřebných profesních informací. Naučí se vyhledávat, třídit a správně využívat informace o vhodných vzdělávacích a pracovních příležitostech.	Informační základna pro volbu povolání		
	Žák se naučí využívat důležité informace o různých povoláních a profesích pro svoji profesní volbu, zvažovat klady i zápory jednotlivých povolání a realisticky hodnotit své šance ve vybraném povolání na trhu práce.	Orientace v důležitých profesních informacích		
	Žák získá přesnější a komplexnější představu o některých pracovních činnostech a profesích, naučí se rozpoznávat překážky, které mu mohou bránit v dosažení osobních a profesních cílů a nalézat vhodné způsoby, jak čelit profesní diskriminaci.	Rovnost příležitostí na trhu práce		
	Žák se seznámí s postupy při přijímání uchazečů o studium a při	Svět práce a dospělosti	OSV – Sociální rozvoj (komunikace)	

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Pracovní činnosti a Člověk a svět práce (8. - 9. tř.)

	přijímání do zaměstnání, uvědomí si, co od nich potenciální zaměstnavatelé budou očekávat a jak lze tato očekávání naplnit.			
--	---	--	--	--

5.20 Charakteristika vyučovacího předmětu Cvičení z českého jazyka

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Cvičení z českého jazyka

- rozvíjí kultivovaný ústní a písemný projev
- pomáhá při chápání okolního světa
- přispívá k porozumění mezi lidmi

Volitelný předmět Cvičení z českého jazyka se vyučuje v 6., 7. a 9. ročníku.

2. Průřezová témata

Předmětem cvičení z českého jazyka neprolínají průřezová témata.

3. Výchovné a vzdělávací postoje pro rozvoj klíčových kompetencí

Výchovné a vzdělávací postupy jsou ve výuce Cvičení z českého jazyka uplatňovány všemi učiteli tohoto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vybírat a využívat vhodné způsoby, metody a postupy pro efektivní učení
- aplikovat naučená jazyková pravidla a vzájemně je propojovat
- osvojovat si literární pojmy a vytvářet komplexní pohled na kulturní jevy
- vyhledávat a třídit informace a využívat je v praktickém životě
- kriticky hodnotit výsledky učení a diskutovat o nich

Kompetence k řešení problémů

- využívat získané dovednosti a vědomosti k nalézání mluvnických pravidel
- samostatně hledat různé varianty řešení, nacházet shodné i odlišné znaky
- obhajovat svá rozhodnutí
- rozpoznat chybná řešení a poučit se z nich

Kompetence komunikativní

- výstižně a souvisle vyjadřovat myšlenky v písemném i ústním projevu
- pochopit a správně formulovat obsah sdělení
- rozšiřovat slovní zásobu pomocí četby různých druhů textů
- zapojovat se do diskuze a umět obhájit názory
- využívat běžné informační a komunikační prostředky pro komunikaci a spolupráci s ostatními

Kompetence pracovní

- dodržovat při práci vymezená pravidla
- plnit včas své povinnosti a závazky
- využívat své znalosti k vlastnímu rozvoji i k přípravě na budoucí povolání
- dokázat se adaptovat na změněné nebo nové pracovní podmínky

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Cvičení z českého jazyka

Roč.	Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby (MV a PT)	Poznámky
6.	-umí používat základní jazykové příručky -dokáže odůvodňovat pravopisné jevy -dokáže uplatňovat základní normy písemného vyjadřování	pravopis		
	-dokáže rozlišit slovní druhy -pozná rozdíl mezi spisovnými a nespisovnými tvary slov	tvarosloví (ohebné slovní druhy)		
	-rozpozná základní i rozvíjející větné členy, větu jednoduchou a souvětí -chápe přečtený text, dokáže se v něm orientovat (čtenářská gramotnost)	skladba (základní větné členy, rozvíjející větné členy, jednoduchá věta, souvětí)		
7.	-dokáže pracovat s jazykovými slovníky -dokáže charakterizovat osobu a vyprávět příběh podle pravidel slohového útvaru -je schopen interpretovat literární text (čtenářská gramotnost)	slovní zásoba (význam slova, slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma)		
	-rozpozná ohebné i neohebné slovní druhy, ovládá pravopisné jevy	tvarosloví (ohebné a neohebné slovní druhy)		
	-dovede určit větné členy a rozpozná druhy vedlejších vět	skladba (druhy vět – VD, VJ, VE, druhy vedlejších vět)		
	-zvládá pravopis a dokáže odůvodnit pravopisné jevy	pravopis		
9.	rozlišuje jednotlivé útvary českého jazyka -dokáže se výstižně vyjadřovat a používat odborné názvy	slovní zásoba (homonyma, antonyma, odborné názvy)		

5. Učební osnovy – vzdělávací obsah předmětu Cvičení z českého jazyka

	-umí se zamyslet nad daným tématem a svoje myšlenky ústně i písemně interpretovat -dokáže popsat umělecké dílo -dodržuje komunikační normy -dokáže interpretovat přečtený text a vyjádřit svůj názor			
	-ovládá pravopis a umí odůvodňovat pravopisné jevy -chápe syntaktické vztahy a vazby	pravopis		

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Pravidla hodnocení žáků

Hodnocení žáků je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu, které učitel ve škole průběžně vykonává ve výuce (i mimo ni) po celý školní rok.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, při níž získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Důraz přitom klademe na vhodnou formulaci a upřednostňujeme pozitivní vyjádření.

Aby se proces učení stal efektivní a zpětná vazba byla co nejhojnější, zapojují se do hodnocení kromě učitele i samotní žáci. Tento proces nastává například při skupinovém vyučování, při němž žák dostává zpětnou vazbu od všech členů skupiny.

Součástí hodnocení je i sebehodnocení žáků, jejich snaha a schopnost posoudit nejen svoji práci, ale i vynaložené úsilí, osobní možnosti a rezervy.

Hodnocení nezaměřujeme na srovnávání žáků, ale soustředíme se na individuální pokrok, na hodnocení předem stanovených požadavků. Žáci se proto seznamují předem s výukovými cíli a očekávanými výstupy pro daný ročník. Součástí hodnocení žáka ve škole je i hodnocení jeho chování a projevu.

Nástrojem pro hodnocení a sebehodnocení práce žáků je i žákovské portfolio. Žák se s učitelem domluví o tom, jaké materiály a práce bude žák zakládat tak, aby dokumentovaly stav vědomostí a dovedností žáka. Materiály se v průběhu času třídí nebo nahrazují a mají různou podobu. Portfolio tak zdokumentovává žákovy pokroky a přispívá k udržení vnitřní motivace k učivu.

Ve všech ročnících jsou žáci hodnoceni pomocí klasifikace. Klademe však důraz na povzbuzení a pozitivní motivaci, aby se žáci učili s vědomím smysluplnosti získávaných poznatků.

Žáci, v případě potřeby a v závislosti na dohodě s rodiči, mohou být hodnoceni i slovním hodnocením. To je především využíváno u cizinců a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků se vztahují na pobyt žáků ve škole a na akce pořádané školou.

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání, chování a sebehodnocení

a) při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci uplatňuje ped. pracovník (vyučující) vůči žákovi přiměřenou náročnost a pedagogický takt

b) při celkové klasifikaci přihlíží vyučující k věku žáka a k tomu, že mohl v průběhu klasifikačního období zaváhat v učebních výkonech z důvodů určité indispozice

c) pro potřeby klasifikace se předměty dělí do skupin:
s převahou teoretického zaměření
s převahou praktických činností
s převahou výchovného a uměleckého zaměření

d) kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Vyučující však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Kritéria hodnocení a sebehodnocení žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.

Při hodnocení jsou výsledky vzdělávání žáka hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

A) Sledovaná kritéria

- a) Schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických i praktických úkolů, aplikovat je v širších souvislostech
- b) Samostatnost, tvořivost
- c) Ucelenost, přesnost a trvalost osvojení základních poznatků při aplikaci intelektuální a motorické činnosti
- d) Aktivita v přístupu k plnění školních povinností, zájem o ně
- e) Přesnost, výstižnost a odborná správnost ústního i písemného projevu
- f) Kvalita výsledků činností, včetně domácích úkolů a domácí přípravy
- g) Osvojení účinných metod samostatného studia

B) Stupně hodnocení výsledků vzdělávání

a) Stupeň 1 (výborný)

Žák samostatně ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty. V předmětech s převahou výchovného zaměření je aktivní, projevuje zájem a to i v případě menší míry vrozených schopností.

b) Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty. V předmětech s převahou výchovného zaměření projevuje zájem, ale jeho aktivita nemá trvalý charakter.

c) Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se projevují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. V předmětech s převahou výchovného zaměření je žák jen výjimečně aktivní, dopouští se chyb, má malý zájem rozvíjet své schopnosti.

d) Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. V předmětech s převahou výchovného zaměření žák neprojevuje téměř žádnou snahu, není aktivní, nerozvíjí své dovednosti a to ani s pomocí vyučujícího.

e) Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s pomocí učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné chyby a nedostatky není schopen opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Úroveň jeho vědomostí není předpokladem pro práci ve vyšším ročníku. V předmětech s převahou výchovného zaměření je pasivní, bez zájmu, není schopen ani minimální dovednosti aplikovat.

Základní pravidla pro používání klasifikace

1. Známkou z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování.
2. Při klasifikaci používá učitel pět klasifikačních stupňů, v průběžné klasifikaci může použít i mezistupně.

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

3. Klasifikujeme jen probrané a procvičené učivo. Žáci mají dostatek času k naučení, procvičení a zažití učební látky.
4. Učitel vyváženě hodnotí a promítá do klasifikace a hodnocení: vědomosti, dovednosti, postup, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka.
5. Všechny písemné práce jsou včas oznámeny, aby žáci měli dostatek času se na ně připravit.
6. Významným prvkem procesu učení je práce s chybou. Žáci mají právo dělat chyby – chyba je příležitost naučit se to lépe.

Kritéria hodnocení a sebehodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

U žáka se speciálními potřebami rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

A) Sledovaná kritéria hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- a) Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se postižení projevuje.
- b) Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
- c) Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
- d) Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
- e) Žák při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

B) Stupně hodnocení výsledků vzdělávání žáků se spec. vzděl. potřebami

A. v předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá bezpečně požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky. Myšlení je pohotové, dobře chápe souvislosti, myslí logicky správně, je schopen samostatně studovat vhodné texty. Pracuje uvědoměle a aktivně v týmu, jeho působení je velmi přínosné, je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů. Vyjadřuje se výstižně a poměrně přesně, umí a používá kompenzační pomůcky, pracuje spolehlivě s upraveným textem, po zadání práce pracuje samostatně

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák v podstatě uceleně ovládá požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky. Myslí logicky správně, je schopen s menší pomocí samostatně studovat vhodné texty,

pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je přínosné. Je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů, vyjadřuje se méně výstižně, ale poměrně přesně. Umí a dovede použít kompenzační pomůcky, pracuje spolehlivě s upraveným textem, po zadání práce učitelem pracuje s jistotou.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků. Myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v logice se vyskytují chyby. Je schopen studovat vhodné texty podle návodu učitele, pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je částečně přínosné. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů s dopomocí učitele, vyjadřuje se obtížně a nepřesně. Dovede použít kompenzační pomůcky s návodem učitele. Pracuje spolehlivě s upraveným textem, nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má závažné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků, v myšlení se vyskytují závažné chyby. Je nesamostatný v práci s vhodnými texty. Práce v týmu se pouze účastní, jeho působení je občas přínosné, málokdy je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, kompenzační pomůcky používá s návodem učitele obtížně a s chybami. Má velké obtíže při práci s upraveným textem, závažné chyby dovede s pomocí učitele opravit

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil, samostatnost v myšlení neprojevuje. Je nesamostatný v práci s vhodnými texty a s podněty učitele. Žák nepracuje pro tým, správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen. Jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, kompenzační pomůcky nedovede použít ani s návodem učitele. S upraveným textem nedovede pracovat, chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele.

B. ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní se zájmem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost. Pracuje velmi tvořivě, samostatně, plně využívá osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje tvořivě.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, úspěšně rozvíjí své osobní předpoklady. Projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje samostatně, má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný, pohotový, občas i pasivní. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu, jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho dovednosti a vědomosti mají četnější

mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo tvořivý, často pasivní. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé, úkoly řeší s častými chybami. Dovednosti a vědomosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele, projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech skoro vždy pasivní, rozvoj schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené dovednosti a vědomosti nedovede aplikovat, neprojevuje zájem o práci, práci druhým znemožňuje.

Slovní hodnocení žáka na vysvědčení

Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty.

- a) žáci mohou být na vysvědčení, v odůvodněných případech, hodnoceni slovně či kombinací slovního hodnocení a hodnocení klasifikačním stupněm na žádost zákonného zástupce. Žádost je nutno podat na začátku klasifikačního období od kterého je slovní hodnocení požadováno. Ředitel školy si může vyžádat doporučení PPP.
- b) při použití slovního hodnocení vychází vyučující z kritérií uvedených v klasifikačních stupních
- c) slovní hodnocení je vypracováno jednoduchou, srozumitelnou a přesnou formou s ohledem na psychologické zákonitosti. Hlavní důraz je ve slovním hodnocení kladen na úroveň osvojení očekávaných výstupů ŠVP. Přednost je při použití slovního hodnocení výsledků vzdělávání kladena na pozitiva výkonu žáka

Sledované jevy při slovním hodnocení:

- a) chování při učení obecně: chápání, pozorování, porovnávání, zapamatování si, schopnost abstrakce, kombinování, jazykové vyjadřování, tvořivé myšlení, schopnost řešení problémů, schopnost aplikace poznatků
- b) připravenost k učení: postoj ke školní práci a k práci obecně, schopnost snášet pracovní zátěž, výdrž, zájmy
- c) individuální a sociální chování: převládající nálada, citový život, hodnotové postoje, schopnost kontaktu, chování ve skupině
- d) zvláštnosti ve vztahu ke škole: ztížené podmínky (změna škola, vyučujícího), dítě cizince, nepravidelná výuka

- e) tělesné a zdravotní zvláštnosti, pokud mohou být významné pro úspěch ve škole

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků (autoevaluace)

- a) kromě forem hodnocení práce žáků ze strany pedagogických pracovníků mají žáci možnost používat také formy sebehodnocení. Škola jim pro tyto formy vytváří odpovídající podmínky. Tím je zajišťována také zpětná vazba objektivitu hodnocení ze strany školy jako vzdělávací instituce
- b) škola může nabídnout vedle možnosti srovnávacích objektivizovaných testů (SCIO,KALIBRO,CERMAT,...), které jsou jednoznačně formami vnější srovnávací evaluace, také možnost využívání softwarových produktů, které umožní bez jakéhokoli zásahu pedagoga ověření stupně dosažených znalostí a dovedností
- c) žák by měl být veden k tomu, aby byl schopen posoudit úroveň následujících kompetencí (vč. kompetencí sociálních) :
- schopnost přímé aplikace získaných kompetencí v praxi
 - schopnost orientace se v daném problému s využitím získaných vědomostí znalostí, dovedností
 - schopnost žáka prosadit se v třídním kolektivu při řešení týmového úkolu
 - schopnost samostatné prezentace svých znalostí formou otevřených mluvních cvičení, psaných textů ve formě úvah, zamyšlení se,...
 - schopnost výběru – pochopení významu jednotlivých částí rozsáhlejších testovacích souborů, selekce nepodstatných částí a schopnost řešení dominantních část úloh,
 - schopnost změny své sociální role v kolektivu vrstevníků,
 - schopnost využívání mezipředmětových vazeb,
 - schopnost aplikovat etické principy v praxi,
 - schopnost pochopení rovnováhy práv a povinností,
 - pochopení své role v kolektivu.

Autoevaluace školy a její evaluační činnost (evaluace učitele)

EVALUACE			
Cíl	Indikátory	Nástroj	Četnost
Soulad ŠVP s RVP	Hodnocení hodin, znalostí a dovedností žáků, aktivita, písemné práce, vztahy ve škole, úroveň ped. sboru a jeho složení, plnění tematických plánů, školní kurikulum, organizace školy, otevřenost školy, přístup k žákům se SPU, personalistika, image, kultura, klima, humanistická pedagogika, uplatnění žáků, dokumentace.	Česká školní inspekce – zpráva ČŠI a) komplexní b) orientační Hodnocení zřizovatelem Hodnocení krajem	Škola neovlivní
Úroveň pedagogického a výchovného procesu, plnění cílů ŠVP			
Personální obsazení			
Management			
Hospodaření	Rozbory výkazů, smlouvy, personalistika, plnění rozpočtů a závazných ukazatelů	Externí audit – nezávislý auditor	Určeno zřizovatelem
Odborné oblasti – revize, kontroly BOZP, PO atd.	Technický stav, předpisy, dokumentace	Revizní zprávy odborných firem a kontrolorů	Revize dle plánu revizí – určeno vyhláškou
Hodnocení úrovně práce ředitele školy	Výsledky dlouhodobé práce, druh vyžádaných podkladů	Hodnocení zřizovatelem – Radou města	Zpráva o činnosti školy, dle pokynů zřizovatele
Úroveň vědomostí a dovedností	Výsledky testů	Vědomostní a dovednostní testy v 5. a 9. roč., v budoucnu národní srovnávací testy.	Každoročně
AUTOEVALUACE			
Komplexní rozbor marketingu	Prostředí, demografický vývoj, trhy nabídek, konkurenti, analýzy, příležitosti, rizika	Audit vnitřní (v případě finančních prostředků vnější)	5 let
Image	Dle dotazníku	Dotazníky – rodiče, žáci, učitelé, zřizovatel	1 x za 3 roky
Kultura	Dle dotazníku	Dotazníky – rodiče, žáci, učitelé, zřizovatel	1 x za 3 roky
Klima	Dle dotazníku	Dotazníky – rodiče, žáci, učitelé, zřizovatel	1 x za 3 roky
SWOT analýza	Silné a slabé stránky, příležitosti a rizika	Přehledy- učitelé, žáci, rodiče, zřizovatel, k dílčím otázkám příležitostně	1 x za 3 roky
Vyhodnocení strategického plánu školy	Vyhodnocení jednotlivých dílčích oblastí	Kombinace evaluačních nástrojů podle typu oblasti	Každoročně dle potřeby
Sponzoring, grantová řízení	Získání prostředků od sponzorů, úspěšnost grantů	Vedení přehledu	Každoročně

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Mediální zviditelnění	Články v tisku a jiných médiích	Vedení přehledu	Každoročně
Demograf.vývoj , zájem o školu	Žáci nastupující do 1. a 6. ročníku, důvod pro výběr školy	Dotazník pro rodiče, zápisová dokumentace	Každoročně
Zhodnocení práce školy ve školním roce, plnění cílů ŠVP	a) úroveň ped. procesu – jednotlivé části výroční zprávy b) hospodaření – čerpání rozpočtu, doplňková činnost, hlavní činnost	a) výroční zpráva o výsledcích ped. působení a vlastní hodnocení školy b) výroční zpráva ekonomická	Každoročně
Úroveň ped. procesu a práce jednotlivých pracovníků, uplatňování strategických postupů ŠVP	Průběh ped. procesu, příprava na výuku, úroveň písemných prací, výsledky v soutěžích, vzdělávání, tematické plány, úroveň vedení dokumentace aktivita a iniciativa práce pro školu	Hospitace, pohospitační rozhovor, kontrola testů a sešitů, vedení přehledů o soutěžích Vedení přehledů o vzdělávání pracovníků Kontrola dokumentace Vedení přehledů, zhodnocení osobním pohovorem při přidělování osobního ohodnocení	2x ročně 1x ročně 4x ročně 1-2x ročně
Úspěšnost absolventů	Zhodnocení relativního úspěchu (ve vztahu ke kritičnosti volby)	Vedení přehledů, zpráva výchovné poradkyně	Každoročně
	Úroveň závěrečných prací v 5. a 9. r.	Vyhodnocení prací	
Úroveň vědomostí a dovedností	Výsledky srovnávacích testů	Vědomostní a dovednostní testy v 5. a 9. ročníku, v budoucnu národní srovnávací testy	Každoročně
Výchovné problémy	Neomluvené absence	Vedení přehledů – TU a výchovná poradkyně	Každoročně
	Šikana – prevence	Dotazník 3.-9. třída- výchovná poradkyně a TU	Aktuálně dle situace
	Monitoring - drogy	Dotazník, výchovná poradkyně, protidrogový preventista	Aktuálně dle situace
Škola z pohledu vystupujících absolventů	Na co připraven Kladné hodnocení Záporné hodnocení	Dotazník	Každoročně
Postoj rodičů ke škole	Dotazníkové šetření	Dotazník vytvořen školou	1 x za 3 roky
Postoj žáků ke škole	Dotazníkové šetření	Dotazník vytvořen školou	1 x za 3 roky
Hodnocení školy pedagogy	Dle částí dotazníků	Dotazníky vytvořeny školou	1 x za 3 roky
Úspěšnost jednotlivých akcí	Stupeň hodnocení jednotlivými pedagogy	Slovní zhodnocení jednotlivými pedagogy, doporučení opakovat či ne	Ihned po skončení akce

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

PLÁN EVALUACE A AUTOEVALUACE UČITELE			
Evaluace			
Kvalita vyučovacího procesu	Viz. Záznam z hospitací vedení školy, výsledky ČŠI	Hospitace + pohospitační rozhovor	Dle možností alespoň 2 x ročně
	Kázeň žáků	Pozorování (vedení školy, plnění úkolů)	Průběžně
	Vztah učitel x žák	Pozorování	Průběžně
	Spolupráce se žakovským parlamentem	Jednání parlamentu	Průběžně
	Spolupráce s radou školy	Zápisy z jednání, z třídních schůzek	Průběžně
	Úroveň písemných prací	Kontrola	1 x ročně
	Úroveň zpracování tématických plánů	Kontrola	1 x ročně
	Plnění tématických plánů	Kontrola	Průběžně
	Integrovaní žáci	Kontrola IVP	1 x ročně
Rozvoj osobnosti, studium	Výběr školení	Přehledy, záznamy	1 x ročně
	Dlouhodobé studium	Přehledy, záznamy	1 x ročně
Přínos pro školu, motivace	Větší šíře úkolů, aktivita, práce pro školu mimo vyučování	Pozorování, osobní kontakty	Průběžně
Vedení ped. dokumentace		Kontroly TK, TV, KL a záznamů	Dle potřeby, minimálně 4 x ročně
Komplexní hodnocení ped. pracovníka, osobní ohodnocení	Všechny indikátory, výsledky ČŠI, studium, příspěvky do odborného tisku, osvědčení, nejlepší práce svých žáků, úroveň závěrečných prací	Předchozí záznamy, pohovor, učitelské portfolio	1 x ročně
AUTOEVALUACE			
Výsledky ped. působení (okamžitý)	Jak žáci rozumí x nerozumí Proč jsme nestihli Co se líbilo x nelíbilo	Diskuse se žáky Pohovor se žáky	Průběžně
Úroveň vědomostí a dovedností, výstupů	Schopnost aplikovat učivo	Testy, písemné práce, vstupní prověrky, atd.	Průběžně, kontrolní dle tématických plánů
Kvalita vyučovacího procesu	Metody, vystupování, řečové schopnosti	Vzájemné hospitace, naslechy, rozbor hodin, práce v předmětových komisích	Průběžně
Zpětná vazba učitel a žák	Viz dotazník	Dotazník vytvořen školou (doporučeno ve vyšších ročnících)	Dle uvážení
Komplexní osobní růst	Výsledky testů, úspěchy v soutěžích, závěrečné práce atd.....	Portfolio žáka	Průběžně

7. Obsah

1. Identifikační údaje	2
2. Charakteristika školy	3
2.1 Úplnost a velikost školy	3
2.2 Materiální a prostorové podmínky	3
2.3 Péče o integrované a zdravotně postižené žáky	4
2.4 Charakteristika pedagogického sboru	4
2.5 Charakteristika žáků	4
2.6 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	4
2.7 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	5
2.8 Školní parlament	5
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	5
3.1 Výchovné a vzdělávací strategie	5
3.2 Péče o žáky se speciálními potřebami	8
3.2.1 Péče o talentované žáky	8
3.2.2 Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	9
3.2.3 Péče o žáky – cizince, pobývající na území ČR	10
3.2.4 Výchovné poradenství, psychologická péče a prevence sociálně patologických jevů	10
3.3 Průřezová témata	12
4. Učební plán	17
4.1 Učební plán	18
4.2 Poznámky k učebnímu plánu	19
5. Učební osnovy	20
5.1 Český jazyk	20
5.2 Anglický jazyk	36
5.3 Německý jazyk	46
5.4 Francouzský jazyk	52
5.5 Matematika	56
5.6 Informatika	71
5.7 Člověk a jeho svět – Prvouka, Vlastivěda, Přírodověda	84
5.8 Dějepis	95
5.9 Výchova k občanství	102
5.10 Fyzika	109
5.11 Chemie	119
5.12 Přírodopis	125
5.13 Zeměpis	138
5.14 Hudební výchova	148
5.15 Výtvarná výchova a Výtvarné činnosti	162
5.16 Výchova ke zdraví	170
5.17 Tělesná výchova	177
5.18 Pracovní činnosti a Člověk a svět práce	190
5.19 Cvičení z českého jazyka	201
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	204
7. Obsah	214